

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

KPSS

TÜM ADAYLAR İÇİN

ÖSYM'NİN
SORDUĞU

VE SORABİLECEĞİ
SORULARI İÇERİR!

Kazım
SAYIN

715
SORU
İÇERİR

NE SORDU? NE SORAR!

COĞRAFYA

TAMAMI VİDEO ÇÖZÜMLÜ

SORU BANKASI

Video Çözümler için

D000183

Lütfen Kazıyınız

dizgi kitabevi

VİDEO
ÇÖZÜM

COĞRAFİ KONUM.....	7
YER ŞEKİLLERİ / JEOLojİK ZAMANLAR.....	10
YER ŞEKİLLERİ / İÇ KUVVETLER / OROJENEZ.....	13
YER ŞEKİLLERİ / İÇ KUVVETLER / EPIROJENEZ.....	16
YER ŞEKİLLERİ / İÇ KUVVETLER / VOLKANİZMA.....	19
YER ŞEKİLLERİ / İÇ KUVVETLER / DEPREMLER.....	22
YER ŞEKİLLERİ / DAĞLAR.....	25
YER ŞEKİLLERİ / PLATOLAR.....	28
YER ŞEKİLLERİ / OVALAR.....	30
YER ŞEKİLLERİ / KÖRFEZLER.....	32
YER ŞEKİLLERİ / GÖLLER - 1.....	34
YER ŞEKİLLERİ / GÖLLER - 2.....	37
YER ŞEKİLLERİ / AKARSULAR - 1.....	40
YER ŞEKİLLERİ / AKARSULAR - 2.....	42
YER ŞEKİLLERİ / YER ALTI SULARI VE KAYNAKLAR.....	44
YER ŞEKİLLERİ / KIYI TİPLERİ.....	46
YER ŞEKİLLERİ / TOPRAKLAR - 1.....	48
YER ŞEKİLLERİ / TOPRAKLAR - 2.....	50
YER ŞEKİLLERİ / DIŞ KUVVETLER / RÜZGÂRLARIN OLUŞTURDUĞU ŞEKİLLER.....	53
YER ŞEKİLLERİ / DIŞ KUVVETLER / AKARSULARIN OLUŞTURDUĞU ŞEKİLLER.....	55
YER ŞEKİLLERİ / DIŞ KUVVETLER / KARSTİK ŞEKİLLER.....	57
YER ŞEKİLLERİ / DIŞ KUVVETLER / BUZULLARIN OLUŞTURDUĞU ŞEKİLLER.....	59
YER ŞEKİLLERİ / DIŞ KUVVETLER / DALGA VE AKINTILARIN OLUŞTURDUĞU ŞEKİLLER.....	61
YER ŞEKİLLERİ / TÜRKİYE'NİN YER ŞEKİLLERİNİN GENEL ÖZELLİKLERİ - 1.....	63
YER ŞEKİLLERİ / TÜRKİYE'NİN YER ŞEKİLLERİNİN GENEL ÖZELLİKLERİ - 2.....	65
DOĞAL AFETLER / EROZYON.....	67
DOĞAL AFETLER / KURAKLIK.....	69
DOĞAL AFETLER / HEYELAN.....	71
DOĞAL AFETLER / DEPREM.....	73
DOĞAL AFETLER / ORMAN YANGINLARI.....	75
DOĞAL AFETLER / ÇİĞ.....	77
DOĞAL AFETLER / SEL VE TAŞKIN.....	79

İKLİM / SICAKLIK	81
İKLİM / BASINÇ	84
İKLİM / RÜZGÂRLAR.....	86
İKLİM / NEM VE YAĞIŞ	88
İKLİM / İKLİM TİPLERİ	91
İKLİM / BİTKİ ÖRTÜSÜ - 1	93
İKLİM / BİTKİ ÖRTÜSÜ - 2.....	96
NÜFUS, YERLEŞME VE GÖÇ / NÜFUS - 1.....	99
NÜFUS, YERLEŞME VE GÖÇ / NÜFUS - 2.....	102
NÜFUS YERLEŞME VE GÖÇ / YERLEŞME - 1.....	105
NÜFUS YERLEŞME VE GÖÇ / YERLEŞME - 2.....	108
NÜFUS, YERLEŞME VE GÖÇ / GÖÇ - 1.....	111
NÜFUS, YERLEŞME VE GÖÇ / GÖÇ - 2.....	114
TARIM VE HAYVANCILIK / TARIM - 1.....	117
TARIM VE HAYVANCILIK / TARIM - 2.....	119
TARIM VE HAYVANCILIK / HAYVANCILIK - 1.....	121
TARIM VE HAYVANCILIK / HAYVANCILIK - 2.....	123
MADENLER VE ENERJİ KAYNAKLARI / MADENLER - 1	126
MADENLER VE ENERJİ KAYNAKLARI / MADENLER - 2.....	129
MADENLER VE ENERJİ KAYNAKLARI / ENERJİ KAYNAKLARI - 1	131
MADENLER VE ENERJİ KAYNAKLARI / ENERJİ KAYNAKLARI - 2	133
SANAYİ VE TİCARET / SANAYİ- 1	136
SANAYİ VE TİCARET / SANAYİ- 2	139
SANAYİ VE TİCARET / TİCARET - 1	141
SANAYİ VE TİCARET / TİCARET - 2	144
ULAŞIM / ULAŞIM - 1	146
ULAŞIM / ULAŞIM - 2.....	149
TURİZM / TURİZM - 1	151
TURİZM / TURİZM - 2	153
BÖLGE KAVRAMI / BÖLGESEL KALKINMA PROJELERİ	155
BÖLGE KAVRAMI / SINIRLAR VE SINIR KAPILARI	157
İL İL TÜRKİYE - 1	160
İL İL TÜRKİYE - 2.....	163

COĞRAFI KONUM

• Ne Sordun?

Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin mutlak konumunun özellikleri arasında bulunur?

- A) Üç tarafının denizlerle çevrili olması
- B) Sıcaklığın batıdan doğuya doğru azalması
- C) Kuzey Yarım Küre'de yer alması
- D) Stratejik boğazlara sahip olması
- E) Asya ile Avrupa ülkeleri arasında köprü ülke konumunda olması

2020 EKPSS-ORTAÖĞRETİM

• Çözün?

Dünya üzerindeki herhangi bir yerin Ekvator, kutup, enlem, boylam ve başlangıç meridyenine göre tarifine matematik mutlak konum denir. Dünya üzerindeki herhangi bir yerin kıta, okyanus, denizlerle, karasallık yükselti gibi kavramlara göre tarif edilmesine ise özel (göreceli konum) denir.

- A) Üç tarafının denizlerle çevrili olması
Denizlere göre tarif olduğu için özel göreceli konum
- B) Sıcaklığın batıdan doğuya doğru azalması
Sıcaklığın batıdan doğuya doğru gidildikçe azalmasının sebebi yükseltidir. Yükselti özel konum ile ilgilidir.
- C) Kuzey Yarım Küre'de yer alması
Türkiye'nin Kuzey Yarım Küre'de yer alması, Ekvator'un kuzeyinde olması ile ilgilidir. Ekvator'a göre tarif olduğu için, (matematik) mutlak konumumuzun sonucudur.
- D) Stratejik boğazlara sahip olması
Stratejik boğazlara sahip olması, Ekvator, kutup, enlem, boylam gibi (matematik) mutlak konum kavramları ile ilgili değildir. Önemli su yolları üzerinde olması ile ilgilidir. Yani denizlerle ilgilidir. Özel göreceli konum. Yani denizler özel (göreceli) konumla ilgilidir.
- E) Asya ile Avrupa arasında köprü ülke olması
Asya ile Avrupa ülkeleri arasında köprü konumunda olması, kıtalara göre konumunun sonucudur, yani özel göreceli konum

CEVAP: C

• Ne Sorar?

1. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin özel konumuyla ilgilidir?
 - A) Cephesel yağışların görülmesi
 - B) Akdeniz'in Marmara Denizi'nden daha sıcak olması
 - C) Yozgat'ta ortalama sıcaklıkların Ağrı'dan yüksek olması
 - D) Konya'ya güneyden esen rüzgârların sıcaklığı artırması
 - E) Mersin'de ortalama sıcaklıkların Samsun'dan fazla olması

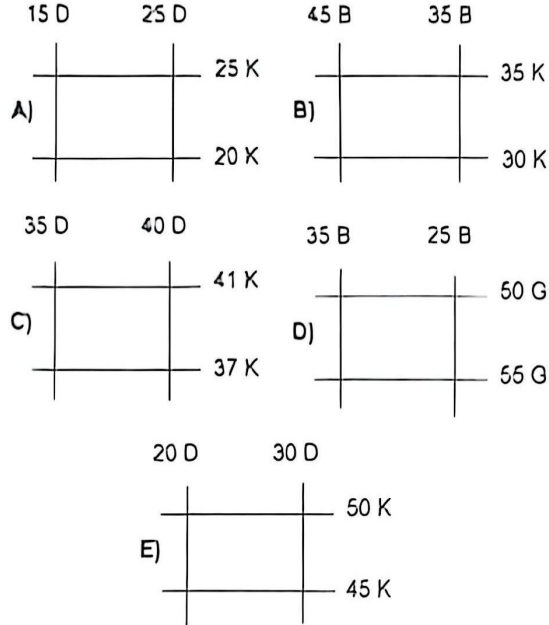
2. I. Güneş ışınlarının geliş açısı büyür.
II. Gölge boyu uzar.
III. Tan ve gurup süresi uzar.

Ülkemizde güneyden kuzeye doğru gidildikçe yukarıdaki özelliklerden hangileri görülmez?

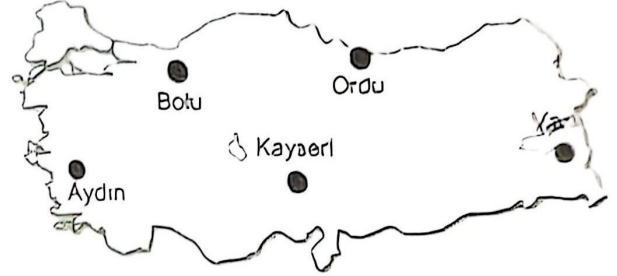
- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

COĞRAFİ KONUM

1. Aşağıda coğrafi koordinatları verilen alanlardan hangisinin tamamı, Türkiye sınırları içinde yer almaktadır?

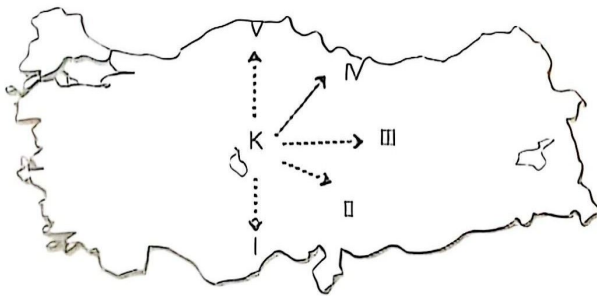
5. Türkiye'de 45 Doğu boylamının yerel saat dilimi olarak kullanıldığı de ortak saat olarak kullanılır.

Türkiye'nin ortak saat dilimi ile haritadaki kentlerden hangisinin yerel saat arasındaki fark daha fazladır?

- A) Van B) Aydın C) Bolu
D) Ordu E) Kayseri

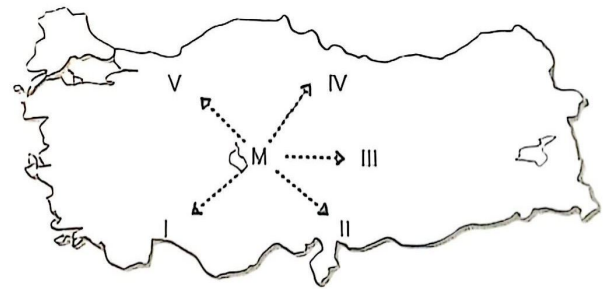
4. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralarla gösterilmiştir.

21 Haziran tarihinde haritada verilen K noktasından kaç numaralı alana doğru gidilirse hem gündüz süresi kısalır hem de yerel saat daha ileri olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Aşağıdaki haritada M noktasından yola çıkan beş ayrı gözlemcinin ulaştığı merkezler gösterilmiştir.

Buna göre hangi gözlemcinin ulaştığı yerde M noktasına göre hem enlem hem de boylam dereceleri küçülmüş olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

COĞRAFİ KONUM

7.

Güneş Muğla'da yukarıdaki konumda iken aynı anda Hakkâri'de hangi konumdadır?

A)

B)

C)

D)

E)

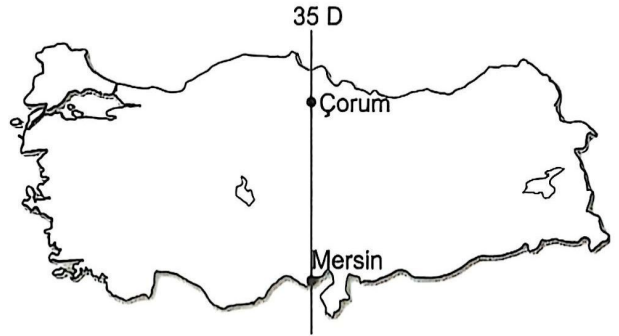
8. Türkiye'nin konum özellikleri ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Batı rüzgârları görülür.
- B) Enerji koridorundadır.
- C) Cephesel yağışlar görülür.
- D) Ekvator'un kuzeyinde başlangıç meridyeninin doğusundadır.
- E) Yükseltisi doğudan batıya doğru artar.

9. Türkiye'nin jeopolitik önemi üzerinde aşağıdakilerden hangisinin etkisi daha fazladır?

- A) Yüz ölçümünün büyük olması
- B) Maden rezervlerinin zenginliği
- C) Üç tarafının denizlerle çevrili olması
- D) Asya ile Avrupa kıtaları arasında köprü konumunda bulunması
- E) Tarımsal üretim çeşitliliğinin fazla olması

10.

Türkiye'de aynı boylam üzerinde bulunan Çorum ve Mersin için aşağıdakilerden hangisinin aynı olması beklenemez?

- A) Saat dilimi
- B) En kısa gölge boyunun oluştuğu an
- C) Herhangi bir boylamla olan zaman farkı
- D) Gece gündüz süre farkı
- E) Öğle vakti

1.	2.	3.	4.	5.
C	A	C	B	B
6.	7.	8.	9.	10.
A	B	E	D	D

YER ŞEKİLLERİ / JEOLJİK ZAMANLAR

• Soru?

Anadolu'da jeolojik dönemler boyunca yağışlı ve nemli iklim koşullarına bağlı olarak gür bitki örtüsü gelişmiştir. Bu bitkilerin göl ve bataklık ortamlarda birikmesi sonucu zamanla zengin kömür yatakları oluşmuştur. Bunlardan rezerv bakımından en zengin olanı, linyit yataklardır. Soma, Yatağan, Elbistan gibi linyit yatakları bunlardan bazılarıdır.

Bu yataklar aşağıdaki jeolojik dönemlerin hangisinde oluşmuştur?

- A) Prekambriyen
- B) Mesozoyik
- C) Paleozoyik
- D) Tersiyer
- E) Kuvaterner

2022 KPSS-LİSANS

• Çözüm?

Linyit kömürü, 3. jeolojik zaman olan Tersiyerde oluşmuştur. Anadolu arazisininde büyük bir kısmı 3. zamanda oluştuğu için cevabımız D seçeneği olur.

A) Prekambriyen (4 milyar–541 milyon yıl önce)

- Dünyada çok hücreli yaşam yeni yeni ortaya çıkmıştır. Bitki örtüsü yoktur. Bu nedenle kömürleşme için gerekli kara bitkileri yoktur.

B) Paleozoyik (541–252 milyon yıl önce)

- Dünyanın birçok yerinde taş kömürü yatakları bu dönemde oluşmuştur. Ancak Türkiye'nin bulunduğu arazi bu dönemde daha çok deniz suları altındadır. Zonguldak taşkömürü Paleozoyik kökenlidir.

C) Mesozoyik (252–66 milyon yıl önce)

- Bu dönem daha çok tortul ve kireçtaşı birikimi ile bilinir.

D) Tersiyer (66–2,6 milyon yıl önce)

- Türkiye'deki tüm büyük linyit yataklarının olduğu dönemdir. Bu dönemde Anadolu'da: yağışlı–nemli bir iklim, geniş göl–bataklık havzaları, yoğun bitki örtüsü, çökeltme alanları (havzalar) gelişmiştir. Soma, Yatağan, Elbistan, Tunçbilek, Seyitömer, Afşin gibi

E) Kuvaterner (2,6 milyon yıl önce–günümüz)

- Bu dönem çok yenidir. Linyit gibi kalın kömür tabakalarının oluşması için yeterli zaman yoktur.

CEVAP: D

YER ŞEKİLLERİ / JEOLJİK ZAMANLAR

• Ne Sorar?

1. I. En eski kıvrımları oluşturan yapılarıdır.
II. Dirençli olduklarından fazla kıvrılmazlar.
III. Kuaterner'de oluşmuşlardır.

Türkiye'de yer alan masif araziler ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangileri yanlıştır?

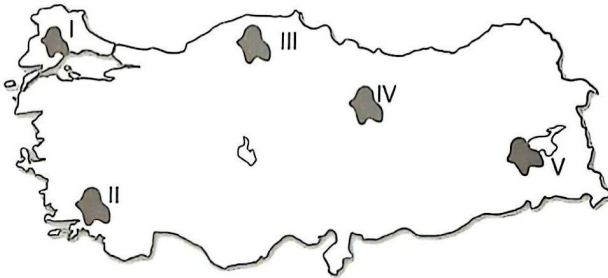
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

2. I. Soma'daki kömür yatakları birinci zamanda oluşmuştur.
II. Kula volkanları Mesozoyik'te oluşmuştur.
III. Bolkar Dağları Tersiyer'de oluşmuştur.

Türkiye arazisinin jeolojik gelişimiyle ilgili yukarıdaki ifadelerden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

3. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralarla gösterilmiştir.

Haritada numaralandırılarak koyu renkle gösterilen yerlerden hangisi masif arazilerin bulunduğu alanlardan biri değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Günümüzden yaklaşık 10.000 yıl önce iklimin ılımanlaşmaya ve buzulların erimeye başlaması sonucu deniz seviyeleri yükselmiştir. Buna bağlı olarak Anadolu'nun batısındaki kıta alanına Akdeniz'in sularının dolmasıyla önce Ege Denizi, daha sonra İstanbul ve Çanakkale Boğazları ile Marmara Denizi oluşmuştur. Boğazlar yolu ile denizin tuzlu suları Karadeniz Gölü'nün tatlı sularına karışmıştır. Böylece Karadeniz tekrar deniz haline gelmiştir.

Karadeniz'in tekrar deniz hâline gelmesi aşağıdaki jeolojik zamanlardan hangisinde meydana gelmiştir?

- A) Paleozoyik
B) Mesozoyik
C) Tersiyer
D) Kuaterner
E) Prekambrien

5. Aşağıdakilerden hangisi diğerlerine göre daha önce gerçekleşmiştir?

- A) Kuzey Anadolu Fay Hattı'nın oluşumu
B) Alp-Himalaya kıvrım sisteminin oluşumu
C) Zonguldak'ta taş kömürü yataklarının oluşumu
D) İstanbul Boğazı'nın oluşumu
E) Karadeniz ile Marmara'nın birleşmesi

YER ŞEKİLLERİ / JEOLJİK ZAMANLAR

6. I. Küre Dağları'nın oluşumu
II. Elbistan'da linyit yataklarının oluşumu
III. Ege denizinin oluşması
- Yukarıdakilerden hangileri III. Jeolojik Zaman'da gerçekleşmiştir?
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

7. Türkiye'nin tektonik oluşum süreci ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?
- A) Kaçkar Dağları III. Jeolojik Zaman'da oluşmuştur.
B) Bitlis masifi I. Jeolojik Zaman'da oluşmuştur.
C) Ege ve Marmara denizleri Kuvaterner'de oluşmuştur.
D) Amasra'daki kömür yatakları I. Jeolojik Zaman'da oluşmuştur.
E) Türkiye bugünkü genel görünümünü II. Jeolojik Zaman'da kazanmıştır.

8. I. Kahramanmaraş depremi ile oluşan kırılmalar
II. Kapadokya'daki peribacaları
III. Zonguldak'taki maden kuyuları
- Aşağıdakilerden hangisi yerin iç yapısı hakkında bilgi vermez?
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

9. I. Jeolojik Zamanda oluşan masif adı verilen ilk kıta çirdeklerine ülkemizde de rastlanır.

Buna göre aşağıdaki seçeneklerden hangisinin verilen bölge masif arazi grubuna girer?

- A) Yıldız Dağları
B) Küre Dağları
C) Kapadokya çevresi
D) Çanakkale Boğazı
E) Narman peribacaları

10. Türkiye'de İkinci Zaman (Mezozoik) ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?
- A) Türkiye'nin bugünkü yüksek dağlarının büyük bölümü bu dönemde oluşmuştur.
B) Anadolu'nun büyük bir kısmı bu dönemde denizlerle kaplı kalmıştır.
C) Kıvrım dağlarının oluşumu bu dönemde tamamlanmıştır.
D) Volkanik faaliyetler en şiddetli hâline bu dönemde ulaşmıştır.
E) Türkiye'nin bugünkü ortalama yükseltisi bu dönemde belirgin şekilde artmıştır.

1.	2.	3.	4.	5.
C	C	A	D	C
6.	7.	8.	9.	10.
D	E	C	A	B

YER ŞEKİLLERİ / İÇ KUVVETLER / OROJENEZ

• Ne Soruldu?

- I. İstanbul ve Çanakkale Boğazları
 II. Kuzey Anadolu ve Toros Dağları
 III. Çukurova, Bafra ve Çarşamba deltaları

Yukarıdakilerden hangilerinin oluşumunda orojenik hareketler etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
 D) I ve II E) II ve III

2020 KPSS-LİSANS

• Çözümü?

- I. İstanbul ve Çanakkale Boğazları
- Boğozlar, akarsu ve deniz seviyesindeki değişimler ile tektonik çöküntülerin etkisiyle oluşmuştur.
 - Dağ oluşumu söz konusu değildir.
 - Orojenik hareketlerle oluşmamıştır.
- II. Kuzey Anadolu ve Toros Dağları
- Her iki dağ sırası da Alp orojenezi sonucunda oluşmuştur.
 - Bu süreç tamamen orojenik (dağ oluşumuna yönelik) hareketlerdir.
- III. Çukurova, Bafra ve Çarşamba deltaları
- Deltalar, akarsuların taşıdığı alüvyonların deniz veya göl ağızlarında birikmesiyle oluşur.
 - Birikirme şeklidir. Tektonik dağ oluşumuyla ilgili yoktur.

CEVAP: B

• Ne Soruldu?

1. Aşağıdakilerden hangisi orojenez sonucu oluşmuş bir yer şeklidir?

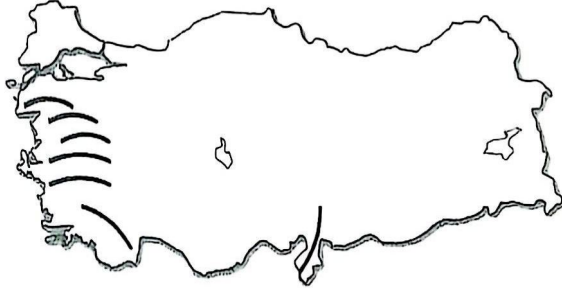
- A) Delta ovaları
 B) Kırgıbayır
 C) Horst
 D) Mağara
 E) Birikinti konisi

2. Türkiye'de orojenezle ilişkili olarak ortaya çıkan aşağıdaki yer şekillerinden hangisi, levha sıkışması sonucu yükselmiştir?

- A) Çukurova
 B) Kaçkar Dağları
 C) Tuz Gölü
 D) Sakarya Ovası
 E) Bafra Deltası

YER ŞEKİLLERİ / İÇ KUVVETLER / OROJENEZ

3. Aşağıdaki haritada Türkiye'deki bazı dağların dağılışı koyu renk ile gösterilmiştir.

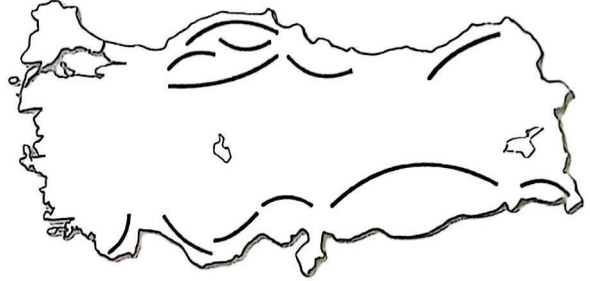

- I. Orojenez
- II. Volkanizma
- III. Epirojenez

Haritada gösterilen dağların oluşumu yukarıdaki-lerden hangilerinin sonucunda meydana gelmiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

5. Aşağıdaki haritada Türkiye'deki bazı dağların dağılışı koyu renk ile gösterilmiştir.

- I. Epirojenez
- II. Tektonik hareketler
- III. Karstik süreçler

Haritada gösterilen dağların oluşumu yukarıdaki-lerden hangilerinin sonucunda meydana gelmiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

4. Türkiye'de orojenezle ilişkili olarak ortaya çıkan aşağıdaki yer şekillerinden hangisi, levha sıkışması sonucu yükselmiştir?

- A) Çarşamba Deltası
- B) Küre Dağları
- C) Meke Gölü
- D) Ergene Ovası
- E) Göksu Kanyonu

6. Aşağıdaki yerlerden hangisi, orojenez sırasında kırılma sonucu oluşmuştur?

- A) Toroslar
- B) Kuzey Anadolu Dağları
- C) Ege Bölgesi horst sistemi
- D) Doğu Karadeniz Dağları
- E) Yıldız Dağları

YER ŞEKİLLERİ / İÇ KUVVETLER / OROJENEZ

7. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de orojenez sonucu oluşmuş bir yer şeklidir?

- A) Bafra Deltası
- B) Tuz Gölü Havzası
- C) Toros Dağları
- D) Harran Ovası
- E) Konya Ovası

8. Türkiye'de orojenez ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Alp-Himalaya orojenez kuşağında yer alır.
- B) Doğu Anadolu'daki dağlar genç ve yükseltisi fazladır.
- C) Orojenez sırasında şiddetli kıvrılma ve kırılma görülür.
- D) Türkiye'deki bütün dağlar kıvrılma sonucu oluşmuştur.
- E) Orojenez, deprem etkinliğinin artmasına neden olur.

9. I. Kuzey Anadolu Dağları
II. Toros Dağları
III. Ergene Havzası

Yukarıdakilerden hangileri orojenik hareketlerle oluşmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

10. Orojenez sonucunda Türkiye'de ortaya çıkan dağ sıraları, ülke içinde aşağıdaki durumlardan hangisine neden olmuştur?

- A) Kıyı ile iç kesimler arasında ulaşımın kolay olmasına
- B) Kuzey-güney yönlü ulaşımın kolaylaşmasına
- C) İç kesimlerde iklim tiplerinin birbirine benzemesine
- D) Kıyı ile iç kesimler arasında iklim farklılıklarının artmasına
- E) Akarsu yataklarının aşındırma gücünün azalmasına

1.	2.	3.	4.	5.
C	B	A	B	B
6.	7.	8.	9.	10.
C	C	D	D	D

YER ŞEKİLLERİ / İÇ KUVVETLER / EPIROJENEZ

• Ne Sordu?

Türkiye genel hatlarıyla yüksek, dağlık ve engebeli bir arazi yapısına sahiptir.

Bu durumun ortaya çıkmasında aşağıdakilerden hangisi daha az etkili olmuştur?

- A) Alp orojenez kuşağında bulunması
- B) Epirojenez ile yükselmesi
- C) Akarsu aşındırmasının fazla olması
- D) Aktif fayların bulunması
- E) Farklı kayaç türlerinin bulunması

2014 KPSS-LİSANS

• Çözülmü?

- A) Alp orojenez kuşağında bulunması
 - Türkiye, Alp-Himalaya orojenik kuşağında yer alır. Bu durum kıvrım dağlarının oluşmasına, dolayısıyla engebelerin artmasına neden olmuştur.
- B) Epirojenez ile yükselmesi
 - Epirojenez, geniş alanların toplan yükselmesi veya alçalmasıdır. Türkiye'de epirojenik yükselme, ortalama yükseltilerin fazla olmasına yol açmıştır.
- C) Akarsu aşındırmasının fazla olması
 - Akarsular, araziye aşındırarak parçalar. Bu durum engebeyi artırabilir.
- D) Aktif fayların bulunması
 - Faylanma, kırıklı yapılar, horst-graben sistemleri oluşturur. Bu da arazinin daha engebeli olmasına yol açar.
- E) Farklı kayaç türlerinin bulunması
 - Yerel ölçekte tepe-vadi farklarının oluşmasına neden olur.

CEVAP: E

• Ne Sordu?

1. Türkiye'nin geniş alanlarda yükselip alçalmasına yol açan epirojenik hareketler sonucunda aşağıdaki özelliklerden hangisinin ortaya çıkması beklenir?

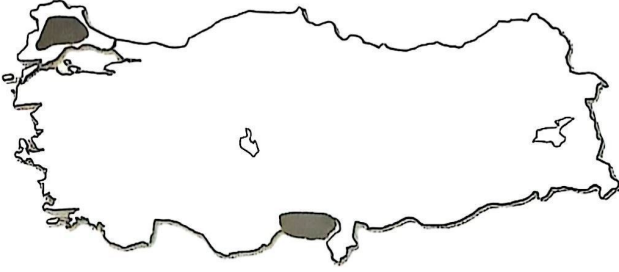
- A) Dağ sıralarının kırılarak yükselmesi
- B) Geniş tabakaların bir bütün olarak yükselmesi
- C) Farklı kayaç türlerinin metamorfizmaya uğraması
- D) Akarsu ağızlarında delta oluşumunun hızlanması
- E) Kıvrım dağlarının oluşması

2. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de epirojenik hareketlerin doğrudan bir sonucudur?

- A) Kıvrım dağlarının oluşması
- B) Fay hatlarının ortaya çıkması
- C) Kıyı taraçaların oluşması
- D) Volkanik konilerin oluşması
- E) Horst-graben sistemlerinin oluşması

YER ŞEKİLLERİ / İÇ KUVVETLER / EPIROJENEZ

3. Aşağıdaki haritada bazı alanlar koyu renkle gösterilmiştir.

Haritada koyu renkle gösterilen alanlarda çökmeler devam etmektedir.

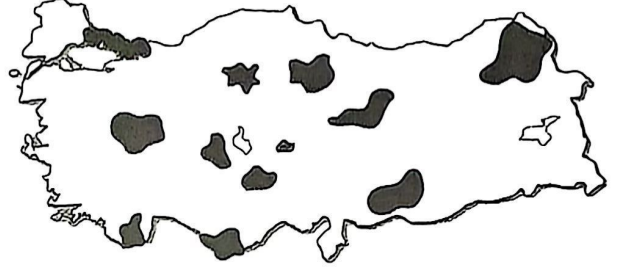
Bu alanlardaki çökme aşağıdaki iç kuvvetlerden hangisine örnektir?

- A) Orojenez
- B) Volkanizma
- C) Epirojenez
- D) Seizma
- E) Deprem

4. Türkiye'de epirojenez sırasında karaların yükselmesi, kıyılarda aşağıdaki yapılardan hangisinin gelişmesine daha çok katkı sağlar?

- A) Falezlerin belirginleşmesi
- B) Kıyı ovalarının genişlemesi
- C) Deltaların düzlüklere doğru ilerlemesi
- D) Kıyı kumullarının artması
- E) Kıyı set göllerinin çoğalması

5. Aşağıdaki haritada Türkiye'nin platoları koyu renkle gösterilmiştir.

Haritada koyu renkle gösterilen Türkiye'nin platoları aşağıdaki iç kuvvetlerden hangisinin etkisi ile oluşmuştur?

- A) Orojenez
- B) Volkanizma
- C) Seizma
- D) Epirojenez
- E) Deprem

6. Epirojenik hareketlerle yükselen bir bölgedeki akarsuların ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

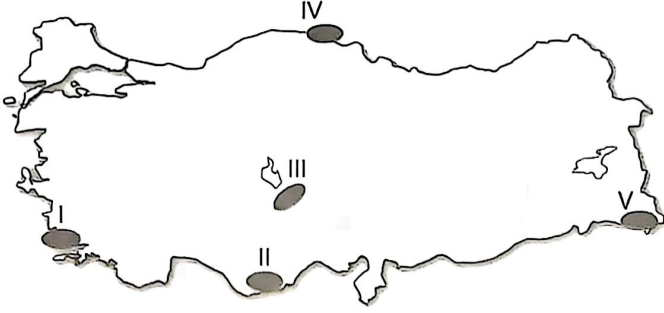
- A) Aşağı çığırlarında menderes geliştirmesi
- B) Aşındırma güçlerinin artması
- C) Taşkın frekanslarının azalması
- D) Debilerinin sabit kalması
- E) Delta oluşturma hızlarının artması

YER ŞEKİLLERİ / İÇ KUVVETLER / EPIROJENEZ

7. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin epirojenik olarak yükselmeye devam etmesinin sonucudur?
- A) Karadeniz kıyılarında dağların fazla bulunması
B) Ortalama yükseltinin fazla olması
C) Ege kıyılarının girintili çıkıntılı olması
D) Orogenez ile kıvrımlı yapıların oluşması
E) Volkanizmanın İç Anadolu'da görülmesi
8. Türkiye'de epirojenez ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?
- A) Karaların alçalması sonucu falezler belirginleşir.
B) Karaların yükselmesi delta oluşumunu hızlandırır.
C) Karaların yükselmesi akarsuların aşındırmasını artırır.
D) Karaların alçalması ortalama sıcaklıkları düşürür.
E) Karaların alçalması delta ovalarını genişletir.
9. Epirojenik hareketler sırasında geniş alanların çöktüğü bölgelerde aşağıdakilerden hangisinin görülmesi daha olasıdır?
- A) Dağ içi ovalarının oluşması
B) Horst ve graben oluşumları
C) Deniz ilerlemesi (transgresyon)
D) Akarsu vadilerinin daralması
E) Kıyılarının yükselmesi
10. Aşağıdakilerden hangisi epirojenik hareketlerin Türkiye'deki etkilerinden biri değildir?
- A) Deniz seviyesinin karalara göre değişimi
B) Karaların bütün olarak yükselmesi
C) Karaların bütün olarak alçalması
D) Fay hatları boyunca kırılmalar
E) Kıyı çizgisinin değişmesi

1.	2.	3.	4.	5.
B	C	C	A	D
6.	7.	8.	9.	10.
B	B	C	C	D

YER ŞEKİLLERİ / İÇ KUVVETLER / VOLKANİZMA

• **Ne Sordu?**

Yukarıdaki alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanların hangisi genç volkanik arazilerin yaygın olduğu sahalardan biridir?

- A) I B) II C) III
D) IV E) V

2022 KPSS-LİSANS

• **Gözüm?**

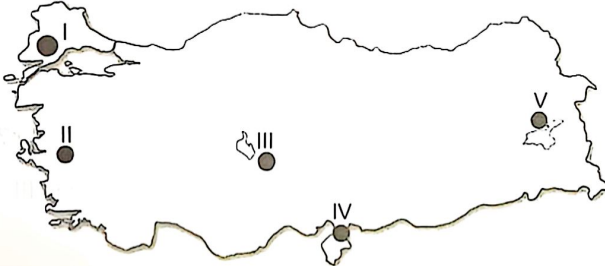
Genç volkanik araziler:

- III. Jeolojik Zaman sonu ve IV. Zaman'da oluşmuştur. Türkiye'de genç volkanizma özellikle Van Gölü çevresi, Erzurum-Kars-Ardahan, Tuz Gölü çevresi, Manisa-Kula çevresi, Afyonkarahisar Frig Vadisi, Balıkesir-Bursa civarı, Bolu çevresi ve Hatay civarında yaygındır.

CEVAP: C

• **Ne Sorar?**

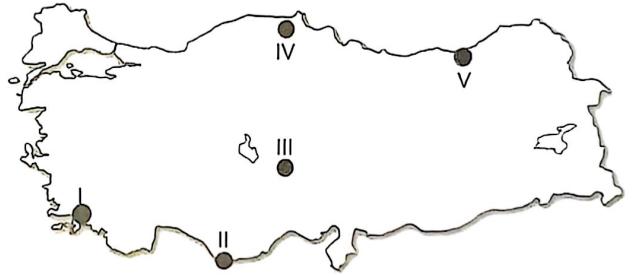
1. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir

Bu alanların hangisi volkanik arazilerin yaygın olduğu sahalardan biri değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

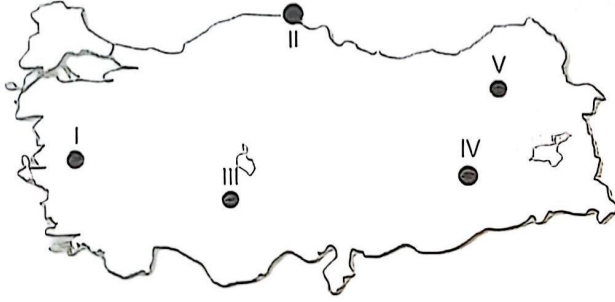
Volkanik püskürmeler sırasında gökyüzüne savrulan piroklastik materyal yeryüzünün belirli alanlarında kalın tüf katmanlarını oluşturur. Tüflerin bulunduğu alanların yamaçları, yüzey suları tarafından aşındırıldığında birbirinden keskin sırtlarla ayrılan yarıntılardan oluşan bir yer şekli ortaya çıkar.

Oluşum özellikleri belirtilen bu yer şekli haritadaki numaralı yerlerden hangisinde yaygındır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

YER ŞEKİLLERİ / İÇ KUVVETLER / VOLKANİZMA

3. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

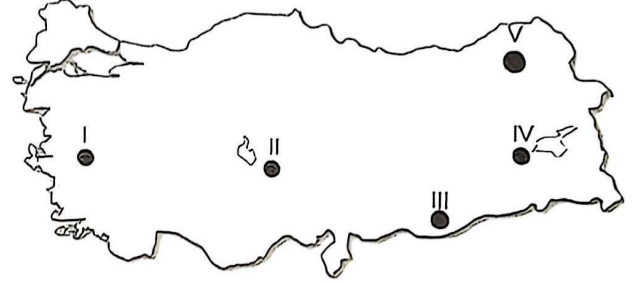
Gozdigi yorlardo maar, kaldora, porlbacası vo ba-
tolit gibi yor şokillorlnln varlığından bahsodon bir
öđroncl haritada numaralı yorlordon hangisine glt-
momiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Aşağıdaki ovalardan hangisi volkanik araziler üze-
rlnde gelişmiştir?

- A) Çarşamba Ovası
B) Bafra Ovası
C) Develi Ovası
D) Silifke Ovası
E) Çukurova

5. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Nemrut volkanik dağı haritada numaralarla göste-
rilen alanların hangisindedir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. I. Volkanik tüfler
II. Kalker kayacı
III. Akarsu aşındırması

Kapadokya'daki peribacalarının oluşmasında aşı-
ğıdakilerden hangisi doğrudan etkili değildir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

YER ŞEKİLLERİ / İÇ KUVVETLER / VOLKANİZMA

7. Türkiye'de volkanik arazilere bağlı olarak aşağıdakilerden hangisinin geliştiği söylenebilir?

- A) Peribacaları
- B) Alüvyal set gölleri
- C) Delta ovaları
- D) Karstik göller
- E) Moren birikintileri

8. Aşağıdaki alanlardan hangisi Türkiye'de volkanik arazilerin geniş yer kapladığı sahalardan biridir?

- A) Teke Yarımadası
- B) Doğu Karadeniz kıyıları
- C) Erzurum Kars Platosu
- D) Taşeli Platosu
- E) Datça Yarımadası

9. Aşağıdaki illerden hangisi volkanik arazilere ev sahipliği yapmaz?

- A) Ağrı
- B) Kayseri
- C) Nevşehir
- D) Muğla
- E) Van

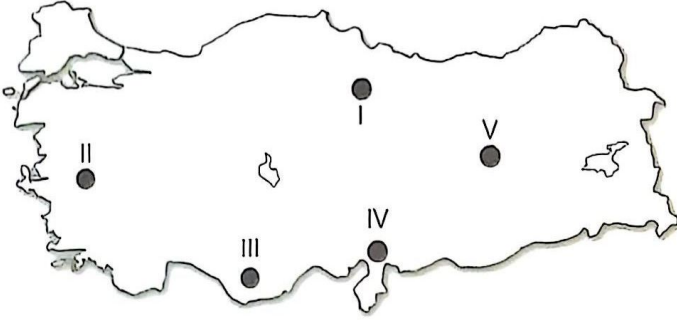
10. Türkiye'de volkanik arazilerin fazla olduğu yerlerde aşağıdakilerden hangisinin görülme olasılığı daha azdır?

- A) Tuf arazileri
- B) Kaplıcalar
- C) Verimli tarım toprakları
- D) Obruk oluşumu
- E) Sıcak su kaynakları

1.	2.	3.	4.	5.
A	C	B	C	D
6.	7.	8.	9.	10.
B	A	C	D	D

YER ŞEKİLLERİ / İÇ KUVVETLER / DEPREMLER

• Ne Sordu?

Yukarıdaki haritada numaralarla gösterilen alanların hangisinde deprem riski diğerlerinden daha azdır?

- A) I B) II C) III
D) IV E) V

2016 KPSS-LİSANS

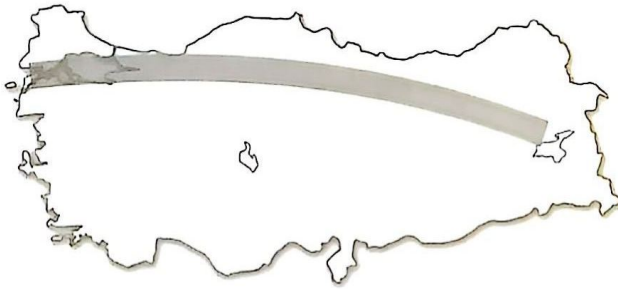
• Çözüm?

- I (Kuzey Anadolu – Orta Karadeniz'in güneyi)
- Kuzey Anadolu Fayı'na yakındır. Deprem riski yüksektir.
- II (Ege Bölgesi – Batı Anadolu)
- Horst–graben sistemidir. Türkiye'nin en aktif deprem bölgelerinden biridir.
- III (Akdeniz – Batı Toroslar)
- Deprem riski düşüktür.
- IV (İskenderun Körfezi çevresi)
- Doğu Anadolu Fayı üzerindedir. Deprem riski yüksektir.
- V (Doğu Anadolu Bölgesi)
- KAF ve DAF'ın çakışma alanında olduğu için deprem riski yüksektir.

CEVAP: C

• Ne Sorar?

1. Aşağıdaki haritada Türkiye'nin aktif bir fay hattı koyu renkle gösterilmiştir.

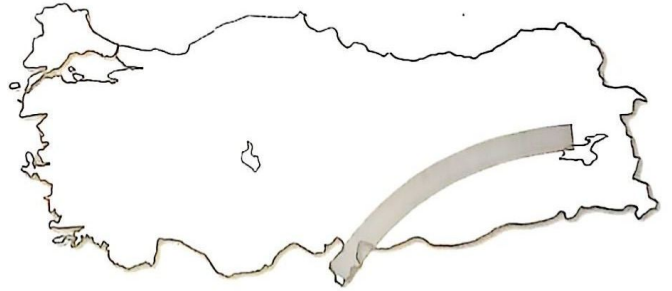

Anadolu'nun en önemli ve en aktif tektonik hatlarından biridir. Doğrultu atımlı (yatay hareketli) bir sağ yönlü fay hattıdır. Dünyanın en aktif faylarından biri olarak kabul edilir.

Haritada gösterilen ve özellikleri verilen fay hattı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Batı Anadolu Fay Hattı
B) Doğu Anadolu Fay Hattı
C) Kuzey Anadolu Fay Hattı
D) Ecemiş Fay Hattı
E) Sındırgı-Bigadiç Hattı

2. Aşağıdaki haritada Türkiye'nin aktif bir fay hattı koyu renkle gösterilmiştir.

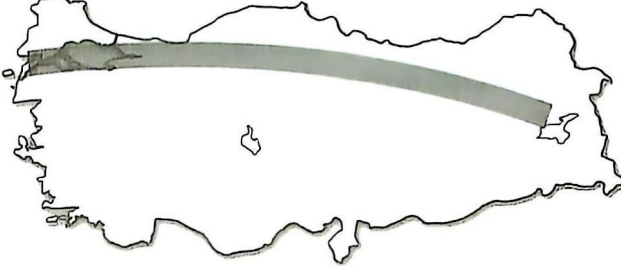

Aşağıdaki yerleşim yerlerinden hangisi haritadaki fay hattında bulunan yerleşim yerlerinden biridir?

- A) Düzce
B) Erbaa
C) Tercan
D) Elbistan
E) Merzifon

YER ŞEKİLLERİ / İÇ KUVVETLER / DEPREMLER

3. Aşağıdaki haritada Türkiye'nin aktif bir fay hattı koyu renkle gösterilmiştir.

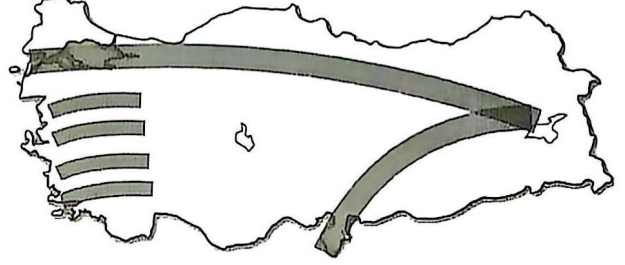
Aşağıdaki göllerden hangisi haritadaki bu fay hat-
tında bulunan göllerden biri değildir?

- A) Manyas Gölü
- B) Sapanca Gölü
- C) İznik Gölü
- D) Ulubat Gölü
- E) Hazar Gölü

4. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de depremlerin oluşumunda etkili olmayan bir faktördür?

- A) Levha hareketleri
- B) Fay hatları
- C) Tektonik yapı
- D) İklim koşulları
- E) Yer kabuğunun genç olması

5. Aşağıdaki haritada Türkiye'nin büyük fay hatları gösterilmiştir.

Türkiye'de tektonik kökenli ovaların büyük bir kısmı aktif fay kuşakları üzerinde yer alır.

Aşağıdaki ovalardan hangisi haritadaki fay hatla-
rında değildir?

- A) Elazığ Ovası
- B) Adapazarı Ovası
- C) Tercan Ovası
- D) Amik Ovası
- E) Viranşehir

6. Aşağıdaki depremlerden hangisi Kuzey Anadolu Fay Hattı üzerinde meydana gelmiştir?

- A) 1999 Gölcük
- B) 2020 Elazığ
- C) 2023 Kahramanmaraş
- D) 1995 Dinar
- E) 2020 İzmir

YER ŞEKİLLERİ / İÇ KUVVETLER / DEPREMLER

7. Aşağıdaki ovalardan hangisi Kuzey Anadolu fay hattı üzerindedir?

- A) Ergene Ovası
- B) Suluova
- C) Amik Ovası
- D) Bafra Ovası
- E) Çarşamba Ovası

8. Aşağıdakilerden hangisi Doğu Anadolu Fay Hattı üzerinde yer alır?

- A) İzmir
- B) Elazığ
- C) Çanakkale
- D) Sinop
- E) Erzincan

9. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de depremlerle ilgili doğru bir yargıdır?

- A) En büyük depremler İç Anadolu'da görülür.
- B) Depremler yalnızca volkanik alanlarda oluşur.
- C) Türkiye'deki depremler çoğunlukla tektoniktir.
- D) Deprem riski zamanla tamamen ortadan kalkar.
- E) Fay hatları sabittir ve yer değiştirmez.

10. Türkiye'de deprem riskinin yüksek olmasına rağmen bazı alanlarda can kaybının görece az olmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Depremlerin derin odaklı olması
- B) Nüfusun tamamen kırsalda yaşaması
- C) Yapıların deprem yönetmeliğine uygun yapılması
- D) Fay hatlarının etkisiz hâle gelmesi
- E) Yükseltinin fazla olması

1.	2.	3.	4.	5.
C	D	E	D	E
6.	7.	8.	9.	10.
A	B	B	C	C

YER ŞEKİLLERİ / DAĞLAR

• Ne Sordu?

Türkiye'nin güneyindeki en uç noktasından kuzeyindeki en uç noktasına çizilecek doğrusal bir hat boyunca seyahat edecek bir kişinin sırasıyla aşağıdaki dağlardan hangileri ile karşılaşması beklenir?

- A) Amanos Dağları, Tahtalı Dağları, Küre Dağları
- B) Küre Dağları, Ilgaz Dağları, Bolkar Dağları
- C) Yıldız Dağları, Tecer Dağları, Aydın Dağları
- D) Tahtalı Dağları, Ilgaz Dağları, Küre Dağları
- E) Köroğlu Dağları, Munzur Dağları, Amanos Dağları

2022 KPSS-LİSANS

• Çözümler

- Türkiye'nin en güney ucu: Hatay Beysun köyü Topraktutan mevki
- Türkiye'nin en kuzey ucu: Sinop Inceburun
- Dolayısıyla yolculuk: Akdeniz kıyısı, iç kesimler, Karadeniz kıyısı şeklindedir.

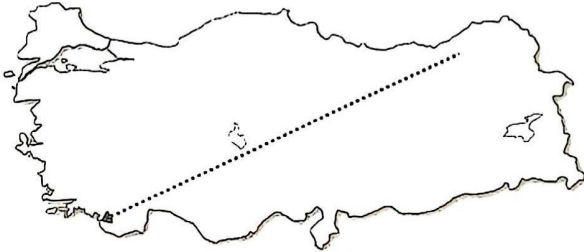
Bu hatla karşılaşılması beklenen dağlar

- Güneyde (Hatay-İskenderun çevresi): Amanos Dağları (Nur Dağları)
- İç kesimlere çıkarken (Batı Akdeniz içleri): Tahtalı Dağları
- Kuzeye, Karadeniz kıyısına yaklaşırken: Küre Dağları (Batı Karadeniz'de)

CEVAP: A

• Ne Sorar?

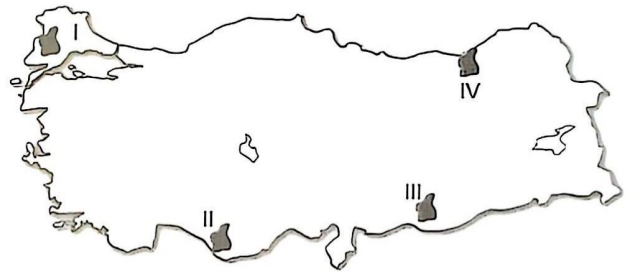
1. Aşağıdaki haritada Rize'den Muğla'ya bir hat çizilmiştir.

Haritadaki hat boyunca aşağıdaki dağlardan hangileri ile karşılaşılır?

- A) Kaçkar, Küre, Bolkar
- B) Amanos, Tahtalı, Küre
- C) Mercan, Küre, Erciyes
- D) Canik, Elmadağ, Sultan
- E) Kaçkar, Tecer, Menteşe

2. Aşağıdaki haritada dört alan numaralandırılarak gösterilmiştir.

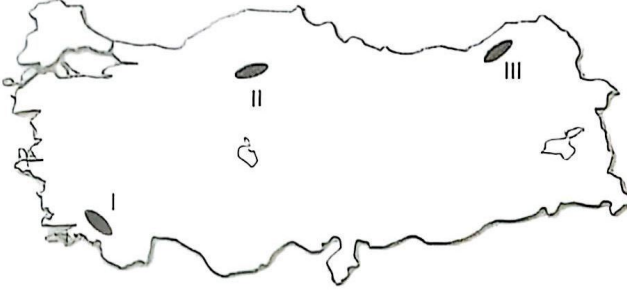

Bu alanların hangilerinde dağlık sahalar daha az yer kaplar?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

YER ŞEKİLLERİ / DAĞLAR

3. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanlarda bulunan dağ sıraları aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

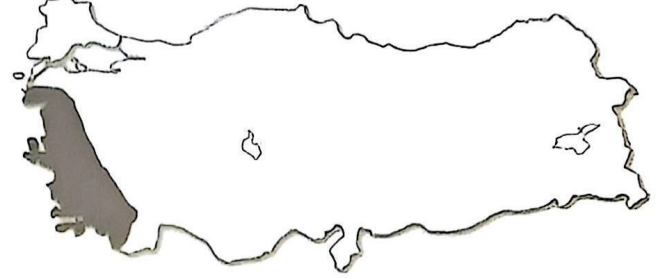
	I	II	III
A)	Menteşe Dağları	Kaçkar Dağları	Köroğlu Dağları
B)	Köroğlu Dağları	Menteşe Dağları	Kaçkar Dağları
C)	Kaçkar Dağları	Köroğlu Dağları	Menteşe Dağları
D)	Menteşe Dağları	Köroğlu Dağları	Kaçkar Dağları
E)	Kaçkar Dağları	Menteşe Dağları	Köroğlu Dağları

4. Alp-Himalaya Orojenik Kuşağı içerisinde yer alan Türkiye'de Kuzey Anadolu Dağları ve Toros Dağları iki önemli dağ sırasını oluşturur.

Aşağıda verilen bu dağ sıraları ile içerisindeki bazı dağ eşleştirmelerinden hangisi doğrudur?

	Kuzey Anadolu Dağları	Toros Dağları
A)	Küre	Ilgaz
B)	Binboğa	Mescit
C)	Karçal	Geyik
D)	Tahtalı	Bolu
E)	Köroğlu	Canik

5. Aşağıdaki haritada bazı alanlar koyu renkle gösterilmiştir.

Aşağıdaki dağlardan hangisi koyu renkle gösterilen yerdeki dağlardan biridir?

- A) Geyik Dağları
B) Kaz Dağları
C) Uludağ
D) Elmadağ
E) Bolkar

6. I. Bozdağlar
II. Bolkar Dağları
III. Nemrut Dağı

Aşağıdakilerden hangisi bu dağların oluşumunda daha etkili olmuştur?

	I	II	III
A)	Kıvrılma	Kırılma	Volkanizma
B)	Volkanizma	Kıvrılma	Kırılma
C)	Kırılma	Volkanizma	Kıvrılma
D)	Kıvrılma	Volkanizma	Kırılma
E)	Kırılma	Kıvrılma	Volkanizma

YER ŞEKİLLERİ / DAĞLAR

7. Aşağıdaki dağlık alanlardan hangisi oluşum özellikleri bakımından diğerlerinden farklıdır?
- A) Tendürek
B) Ilgaz
C) Yıldız
D) İsfendiyar
E) Geyik
8. Türkiye'nin dağlarıyla ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğrudur?
- A) Ege kıyılarındaki dağlar, volkanizma ile oluşmuştur.
B) Doğu Anadolu'daki dağların tamamı volkanizma ile oluşmuştur.
C) Batıdan doğuya doğru gidildikçe dağların yükseltisi artar.
D) Türkiye'de dağların büyük bölümü kırık dağ niteliğindedir.
E) Akdeniz ve Karadeniz'de dağlar kıyıya dik denize uzanır.
9. Aşağıdaki sıradağlardan hangisi diğerlerine göre daha doğuda yer alır?
- A) Allahuekber Dağları
B) Canik Dağları
C) Elmadag
D) Köroğlu Dağları
E) Mercan Dağları
10. Alp orojenezi sonucunda Üçüncü Jeolojik Zaman'da oluşan dağ sıralarından biri aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Ağrı Dağı
B) Erciyes Dağı
C) Melendiz Dağı
D) Küre Dağları
E) Nemrut Dağı

1.	2.	3.	4.	5.
E	B	D	C	B
6.	7.	8.	9.	10.
E	A	C	A	D

YER ŞEKİLLERİ / PLATOLAR

Ne Sorulur?

- I. Uzunyayla platosunda buzul şekilleri yaygındır.
 II. Cihanbeyli platosunda derin kanyon vadiler yaygındır.
 III. Kapadokya platosunda volkanik şekiller yaygındır.
 Türkiye'nin platolarıyla ilgili yukarıdaki ifadelerden hangileri doğrudur?
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
 D) I ve II E) II ve III

2023 KPSS-LİSANS

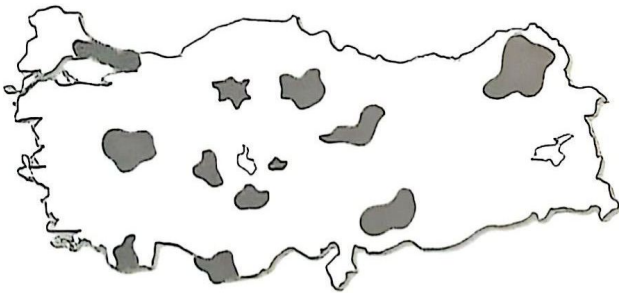
Cözülmü?

- I. Uzunyayla platosunda buzul şekilleri yaygındır.
- Sivas'tadır. Ortalama yükseltisi yaklaşık 1500–1600 m civarındadır. Buzul şekilleri için, daha yüksek dağlık alanlar (Doğu Anadolu, Kaçkarlar, Cilo-Sat) gerekir. Uzunyayla'da buzul şekilleri yaygın değildir.
- II. Cihanbeyli platosunda derin kanyon vadiler yaygındır.
- Konya'dadır. Kanyon vadiler yaygın değildir. Kanyon vadiler, eriyebilen kayaların yaygın olduğu yerlerde daha çok, akarsuların güçlü aşındırma yaptığı yüksek ve eğimli alanlarda görülür.
- III. Kapadokya platosunda volkanik şekiller yaygındır.
- Nevşehir'dedir. Kapadokya Platosu; Erciyes, Hasan Dağı, Melendiz volkanlarının etkisi altındadır. Tüf, lav, peribacaları yaygındır. Volkanik kökenli yer şekilleri en belirgin plato örneklerindendir.

CEVAP: C

Ne Sorulur?

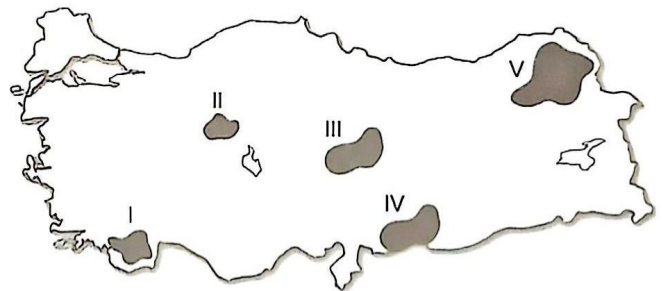
1. Aşağıdaki haritada Türkiye'nin platoları koyu renkle gösterilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi Orta Anadolu'da yer alan platolardan biridir?

- A) Çatalca-Kocaeli
 B) Bozok
 C) Erzurum-Kars
 D) Taşolı
 E) Antep-Urfa

2. Aşağıdaki haritada Türkiye'nin bazı platoları koyu renkle gösterilmiştir.

Haritadaki platolardan hangisi hayvancılık faaliyetleri için uygun değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

YER ŞEKİLLERİ / PLATOLAR

3. Oluşumunda Göksu Nehri ve kollarının etkili olduğu plato aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cihanbeyli Platosu B) Taşeli Platosu
C) Bozok Platosu D) Obruk Platosu
E) Şanlıurfa Platosu

4. Aşağıdaki platolardan hangileri volkanik platodur?

- A) Bozok-Taşeli
B) Kapadokya-Teke
C) Ardahan-Haymana
D) Kapadokya-Erzurum Kars
E) Çatalca Kocaeli-Erzurum Kars

5. Aşağıdaki platoların hangisinde tarım ürünleri daha erken olgunlaşır?

- A) Cihanbeyli B) Erzurum-Kars
C) Şanlıurfa D) Haymana
E) Çatalca-Kocaeli

6. • Turistik açıdan büyük öneme sahip bir plato alanıdır.

• Plato üzerinde doğal güzellikleri, tarihî yerleşimleri ve kültürel değeri nedeniyle UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde olan yerler vardır.

• Tüf, andezit, bazalt gibi volkanik kayalardan oluşur. Özellikleri verilen plato aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cihanbeyli B) Taşeli
C) Yazılıkaya D) Kapadokya
E) Çatalca-Kocaeli

7. Platolar, akarsular tarafından parçalanmış, çevresine göre yükseklikte düzlüklerdir..

Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'deki platoların genel özellikleri arasında yer alır?

- A) Kıyı bölgelerde yoğunlaşmıştır.
B) Tamamında sanayi faaliyetleri gelişmiştir.
C) Epirojenezle yükselmiş alanlardır.
D) Platolarımızda buzul şekilleri yaygındır.
E) Sanayi faaliyetleri gelişmiştir.

8. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de platoların genel özellikleriyle çelişir?

- A) Akarsu aşındırmasının etkili olması
B) Buzul şekillerinin yaygın olması
C) İç kesimlerde geniş alan kaplaması
D) Tarımsal faaliyetlerin yaygın olması
E) Yer yer parçalı topoğrafya göstermesi

9. Türkiye'de platoların oluşumunda aşağıdakilerden hangisi etkilidir?

- A) Buzul aşındırması B) Dalga ve akıntılar
C) Rüzgâr biriktirmesi D) Volkanik patlamalar
E) Akarsu aşındırması

10. Türkiye'nin platoları ile ilgili;

- I. epirojenezle yükselmiş alanlar olmaları,
II. akarsular tarafından yarılmış yüzeyler olmaları,
III. buzul aşındırmasının belirleyici olması

yargılarından hangileri doğrudur?

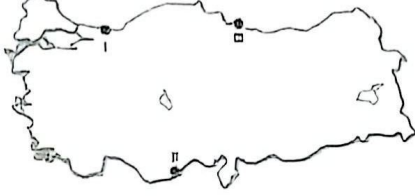
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

1.	2.	3.	4.	5.
B	A	B	D	C
6.	7.	8.	9.	10.
D	C	B	E	D

YER ŞEKİLLERİ / OVALAR

• Ne Sordun?

Aşağıdaki haritada üç kıyı ovası numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu ovaları oluşturan akarsular aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

	I	II	III
A)	Göksu	Yeşilırmak	Sakarya
B)	Yeşilırmak	Göksu	Sakarya
C)	Sakarya	Göksu	Yeşilırmak
D)	Göksu	Sakarya	Yeşilırmak
E)	Sakarya	Yeşilırmak	Göksu

2024 EKPSS-LİSANS

• Cevap?

I numaralı alan

- Balı Karadeniz kıyıları
- Bu bölgede yer alan delta ovası: Karasu Ovası
- Oluşturan akarsu: Sakarya Nehri

II numaralı alan

- Akdeniz kıyısında, Mersin-Silifke çevresi
- Bu bölgede yer alan delta ovası: Silifke Deltası
- Oluşturan akarsu: Göksu Nehri

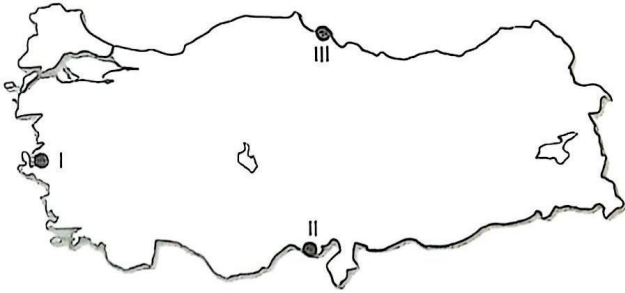
III numaralı alan

- Orta Karadeniz kıyıları (Samsun çevresi)
- Bu bölgede yer alan delta ovası: Çarşamba Ovası
- Oluşturan akarsu: Yeşilırmak

CEVAP: C

• Ne Sordun?

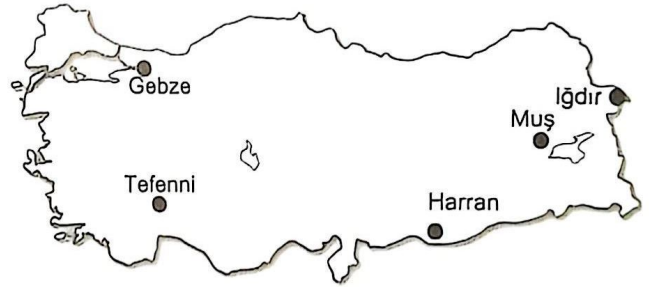
1. Aşağıdaki haritada üç kıyı ovası numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu ovaları oluşturan akarsular aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

	I	II	II
A)	Kızılırmak	Seyhan	Gediz
B)	Seyhan	Kızılırmak	Gediz
C)	Gediz	Seyhan	Kızılırmak
D)	Kızılırmak	Gediz	Seyhan
E)	Seyhan	Gediz	Kızılırmak

2. Aşağıdaki haritada bazı ovalar gösterilmiştir.

Haritadaki ovalardan hangisinde sanayi faaliyetleri daha yoğundur?

- A) Gebze
B) Tefenni
C) Harran
D) Muş
E) Iğdır

YER ŞEKİLLERİ / OVALAR

3. Türkiye'de tektonik kökenli ovaların büyük bir kısmı aktif fay kuşakları üzerinde yer alır.

Aşağıdakilerden hangisi bu kuşaklar üzerinde yer alan ovalardan biri değildir?

- A) Amik Ovası B) Elbistan Ovası
C) Merzifon Ovası D) Harran Ovası
E) Erbaa Ovası

4. Bir grup öğrenci, Güneydoğu Anadolu Projesi'nin kapsadığı illerde yer alan ovalarda araştırma yapacaktır.

Bu öğrencilerin aşağıdaki ovalardan hangisine gitmesi beklenir?

- A) Elbistan B) Malatya C) Suruç
D) Amik E) Elazığ

5. Türkiye'de ovalar bulundukları yere ve oluşumlarında etkili olan süreçlere bağlı olarak farklı yükseltilerde bulunur.

Buna göre aşağıdaki ovalardan hangisinin ortalama yükseltisi daha azdır?

- A) Malazgirt Ovası B) Tavşanlı Ovası
C) Çubuk Ovası D) Tercan Ovası
E) Silifke Ovası

6. Aşağıdaki ovalardan hangisi küçük ölçekli bir fiziki haritada yeşil renkle gösterilir?

- A) Çarşamba Ovası B) Merzifon Ovası
C) Develi Ovası D) Tefenni Ovası
E) Iğdır Ovası

7. Aşağıdaki ovalardan hangisi graben içerisinde oluşmuş ovalardan biridir?

- A) Ceylanpınar Ovası B) Malatya Ovası
C) Niksar Ovası D) Erzincan Ovası
E) Bakırçay Ovası

8. Aşağıdaki ova ve oluşum kökeni eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Tefenni – Karstik B) Balat – Delta
C) Suruç – Tektonik D) Elmalı – Tektonik
E) Silifke – Delta

9. Aşağıdaki ovalardan hangisi oluşumuna göre diğerlerinden farklıdır?

- A) Elmalı B) Develi C) Muğla
D) Tefenni E) Suğla

10. I. Kızılırmak - Çarşamba
II. Ceyhan - Silifke
III. Gediz - Menemen
IV. Bakırçay - Dikili

Yukarıdaki akarsu ve oluşturduğu ova eşleştirmelerinden hangileri doğru olarak verilmiştir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

1.	2.	3.	4.	5.
C	A	D	C	E
6.	7.	8.	9.	10.
A	E	D	B	E

YER ŞEKİLLERİ / KÖRFEZLER

• Ne Sordu?

İzmir ile Yunanistan'ın Dedeoğaç yerleşmesi arasında turizm faaliyetinde bulunan bir yat firması, İzmir Körfezi'nden hareket edip Türkiye'nin kıyı çizgisini takip ederek sırasıyla bazı körfezlere uğramaktadır.

Buna göre, haritada numaralandırılan körfezler aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III
A)	Çandarlı	Edremit	Saros
B)	Güllük	Gökova	Gemlik
C)	Saros	Erdek	Çandarlı
D)	Erdek	Edremit	Gemlik
E)	Çandarlı	Gökova	Saros

2012 KPSS-ORTAÖĞRETİM

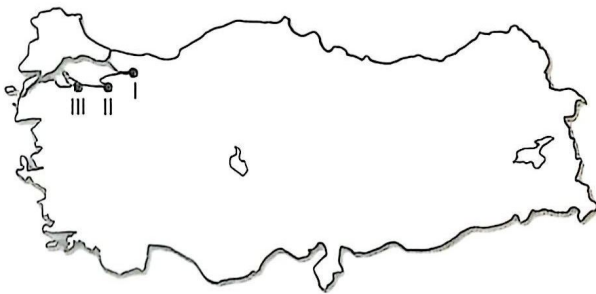
• Çözüldü

- Gemi İzmir Körfezi'nden çıkıp kuzeydoğu doğru Türkiye kıyılarını takip ederek Dedeoğaç yönüne gidiyor.
- Bu güzergâhta Ege'nin kuzeyine doğru ilerlerken karşılaşılan başlıca körfezler:
- I. Çandarlı Körfezi (İzmir'in kuzeyinde, Dikili-Aliağa çevresi)
- II. Edremit Körfezi (Balıkesir kıyıları, Ayvalık-Edremit çevresi)
- III. Saros Körfezi (Gelibolu'nun batısı, Ege'nin en kuzeybatısı; Dedeoğaç'a en yakın körfez)

CEVAP: A

• Ne Sorar?

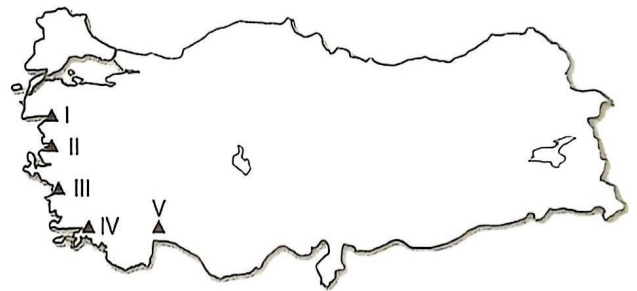
1. Aşağıdaki haritada Türkiye'nin bazı körfezleri numaralandırılarak gösterilmiştir.

İstanbul'dan Çanakkale'ye Marmara Denizi'nin güney kıyıları boyunca yolculuk yapan birisi sırasıyla aşağıdaki körfezlerden hangilerine uğrar?

	I	II	III
A)	Gemlik	İzmit	Bandırma
B)	Erdek	Gemlik	Bandırma
C)	İzmit	Bandırma	Gemlik
D)	Bandırma	İzmit	Edremit
E)	İzmit	Gemlik	Bandırma

2. Aşağıdaki haritada Türkiye'nin bazı körfezleri numaralandırılarak gösterilmiştir.

Haritada II numara ile gösterilen körfez aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İzmir
B) Gökova
C) Çandarlı
D) Saros
E) Edremit

YER ŞEKİLLERİ / KÖRFEZLER

3. Aşağıdaki körfezlerden hangisi Marmara Denizindedir?

- A) Erdek B) Gökova C) Çandarlı
D) Saroz E) Edremit

4. Aşağıdaki körfezlerden hangisi Ege Denizi kıyısında yer alır?

- A) İskenderun Körfezi
B) Antalya Körfezi
C) Saros Körfezi
D) İzmit Körfezi
E) Güllük Körfezi

5. Aşağıdaki körfezlerden hangisi en temiz körfezimizdir?

- A) Bandırma B) İzmit C) Gemlik
D) Saros E) İskenderun

6. Türkiye'nin en büyük körfezlerinden biri olan ve Doğu Akdeniz'de yer alan körfez aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Edremit Körfezi
B) Gökova Körfezi
C) İskenderun Körfezi
D) Gemlik Körfezi
E) Saros Körfezi

7. Aşağıdaki körfez–deniz eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Saros – Marmara Denizi
B) İzmit – Marmara Denizi
C) Antalya – Akdeniz
D) İskenderun – Akdeniz
E) Gökova – Ege Denizi

8. Aşağıdaki körfezlerden hangisi sanayi ve liman faaliyetlerinin yoğun olduğu bir alandır?

- A) Saros Körfezi
B) Edremit Körfezi
C) Gökova Körfezi
D) İzmit Körfezi
E) Erdek Körfezi

9. Aşağıdaki körfezlerden hangisi turizm faaliyetleriyle öne çıkar?

- A) Gemlik Körfezi
B) Gökova Körfezi
C) İzmit Körfezi
D) İskenderun Körfezi
E) Aliağa Körfezi

10. I. Akdeniz kıyılarında körfez sayısı Ege'ye göre daha azdır.
II. Gökova Körfezi'nde ağır sanayi yatırımları yoğunlaşmıştır.
III. Edremit Körfezi buzul aşındırması ile meydana gelmiştir.

Türkiye kıyılarındaki körfezlerle ilgili yukarıdaki yargılardan hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

1.	2.	3.	4.	5.
E	C	A	E	D
6.	7.	8.	9.	10.
C	A	D	B	A

YER ŞEKİLLERİ / GÖLLER -1

• Ne Sordu?

Tektonik hareketlere bağlı olarak oluşan göl, kapalı bir havzada yer alır. Türkiye'de göçmen kuşların önemli uğrak yerleri arasında olan gölün su seviyesi son yıllarda önemli miktarda alçalmış ve alanı daralmıştır.

Bazı özellikleri belirtilen bu göl aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tortum
- B) Nemrut
- C) Burdur
- D) Küçük Çekmece
- E) Durusu

2023 KPSS-LİSANS

• Çözüm?

ÖSYM, göllerle ilgili şu üç sorudan birinin cevabı olacak şekilde sorular sormuştur. Nerede? Nasıl oluştu? Özelliği ne? Ben buna "Üç Ne Kuralı" diyorum. Yani her bir seçenekteki göle bu üç soru sorulup mutlaka cevapları yazılmalıdır. Buna göre...

A) Tortum Gölü

Nerede? Erzurum

Nasıl oluştu? Heyelan set gölü

Özelliği ne? Açık havza

B) Nemrut Gölü

Nerede? Bitlis

Nasıl oluştu? Volkanik (kaldera) gölü

Özelliği ne? Kapalı havza

C) Burdur Gölü

Nerede: Burdur

Nasıl oluştu: Tektonik

Özelliği ne? Kapalı havza ve uluslararası öneme sahip göçmen kuş alanı (özellikle dikkuyruk). Ayrıca iklim değişikliği ve gölü besleyen nehirlerin yanlış kullanımı nedeniyle hızla küçülmektedir.

D) Küçükçekmece Gölü

Nerede? İstanbul (Marmara kıyısında)

Nasıl oluştu? Kıyı set gölü

Özelliği ne? Açık havza

E) Durusu (Terkos) Gölü

Nerede? İstanbul (Karadeniz kıyısında)

Nasıl oluştu? Kıyı set gölü

Özelliği ne? Açık havza

CEVAP: C

YER ŞEKİLLERİ / GÖLLER - 1

Ne Sordun?

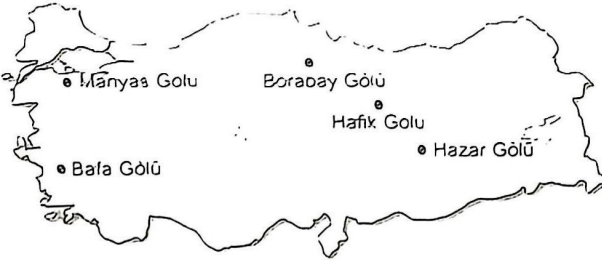
1. Bazı göller, akarsu vadilerinin önlerinin alüvyonlarla tıkanması sonucunda oluşur.

Haritadaki göllerden hangisi bu şekilde oluşmuştur?

- A) Bafa
B) İznik
C) Hazar
D) Erçek
E) Tortum

2. Aşağıdaki haritada bazı göller gösterilmiştir

Bazı göl çanaklarının oluşumunda karstik süreçler etkilidir.

Haritadaki göllerden hangisi bu süreçte oluşmuş göllerden biridir?

- A) Manyas Gölü
B) Bafa Gölü
C) Borabay Gölü
D) Hafik Gölü
E) Hazar Gölü

3. Aşağıdaki göllerden hangisi Kuzey Anadolu Fay Hattı'nda bulunan göllerden biridir?

- A) Sapanca
B) Erçek
C) Çıldır
D) Eber
E) Seyfe

4. Aşağıdakilerden hangisi tektonik kökenli göllerden biridir?

- A) Eymir
B) Sera
C) Haçlı
D) Sapanca
E) Zinav

5. Geçmişte yaşanan büyük bir heyelan sonucu vadinin önü kapanınca nehrin akışı durdu. Sular set arkasında birikmeye başladı ve heyelan set gölü oluştu. Biriken sular, setin aşındırılmasıyla güneyde bir akış yolu açtı. Böylece şelale meydana geldi.

Özellikleri verilen göl aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İznik
B) Köyceğiz
C) Nazik
D) Terkos
E) Tortum

YER ŞEKİLLERİ / GÖLLER - 1

6. Bazı göl çanaklarının oluşumunda karstik süreçler etkilidir.

Aşağıdakilerden hangisi bu süreçte oluşmuş göllerden biridir?

- A) Borabay
- B) Sapanca
- C) Otlukbeli
- D) Hazar
- E) Mogan

7. Aşağıdaki göllerden hangisi Van Gölü çevresindeki göllerden biri değildir?

- A) Nemrut
- B) Tortum
- C) Haçlı
- D) Nazik
- E) Erçek

8. Aşağıdaki göllerden hangisi Marmara Denizi çevresinde değildir?

- A) Küçükçekmece
- B) Manyas
- C) Uluabat
- D) Marmara
- E) Sapanca

9. Aşağıdaki göllerden hangisi set gölü değildir?

- A) Zinav
- B) Abant
- C) Çıldır
- D) Salda
- E) Gala

10. Aşağıdakilerden hangisi Göller Yöresi'ndeki göllerden biri değildir?

- A) Salda
- B) Burdur
- C) Eğirdir
- D) Seyfe
- E) Beyşehir

1.	2.	3.	4.	5.
A	D	A	D	E
6.	7.	8.	9.	10.
C	B	D	D	D

YER ŞEKİLLERİ / GÖLLER - 2

• Ne Sordun?

Aşağıdaki göllerden hangisi kapalı havza içinde yer alır?

- A) İznik
- B) Akşehir
- C) Tortum
- D) Manyas
- E) Sapanca

2018 EKPSS-ÖNLİSANS

• Çözüm?

ÖSYM, göllerle ilgili şu üç sorudan birinin cevabı olacak şekilde sorular sormuştur. Nerede? Nasıl oluştu? Özelliği ne? Ben buna "Üç Ne Kuralı" diyorum. Yani her bir seçenekteki göle bu üç soru sorulup mutlaka cevapları yazılmalıdır. Buna göre

A) İznik Gölü

Nerede? Bursa

Nasıl oluştu? Tektonik

Özelliği ne? Açık havza. Suları tatlı

B) Akşehir Gölü

Nerede? Konya

Nasıl oluştu? Tektonik

Özelliği ne? Kapalı havza

C) Tortum Gölü

Nerede? Erzurum

Nasıl oluştu? Heyelan set gölü

Özelliği ne? Açık havza

D) Manyas Gölü

Nerede? Balıkesir

Nasıl oluştu? Tektonik

Özelliği ne? Açık havza

E) Sapanca Gölü

Nerede? Sakarya

Nasıl oluştu? Tektonik

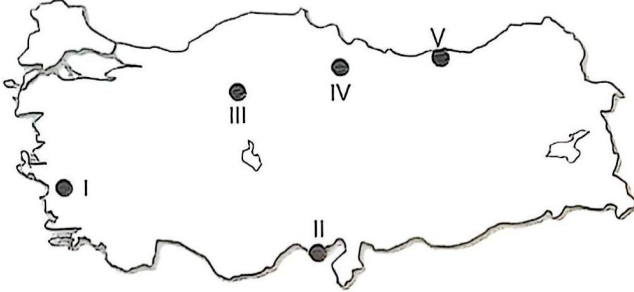
Özelliği ne? Açık havza. Suları tatlı

CEVAP: B

YER ŞEKİLLERİ / GÖLLER - 2

• Ne Sorar?

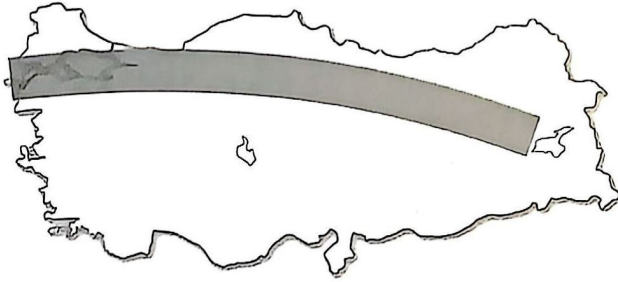
1. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Haritadaki numaralı alanlardan hangisindeki göl lagündür?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Aşağıdaki haritada Kuzey Anadolu Fay Hattı koyu renkle gösterilmiştir

Aşağıdakilerden hangisi haritadaki Kuzey Anadolu Fay hattında bulunan göllerden biridir?

- A) Ulubat
B) Mogan
C) Hazar
D) Erçek
E) Suğla

3. Aşağıdaki göllerden hangisi tatlı su gölüdür?

- A) Tuz Gölü
B) Van Gölü
C) Burdur Gölü
D) Manyas Gölü
E) Acıgöl

4. I. Yağışın fazla olduğu bölgelerde göllerin tuzluluğu artar.

II. İç Anadolu'daki göllerin çoğu sığ ve tuzludur.

III. Akdeniz Bölgesi'nde karstik göller yaygındır.

Türkiye'de göllerin oluşumu ve özellikleri ile ilgili yukarıdaki yargılardan hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

5. Aşağıdaki göllerden hangisi kuş cenneti olarak bilinir?

- A) Van Gölü
B) Manyas Gölü
C) Tuz Gölü
D) Burdur Gölü
E) Eğirdir Gölü

YER ŞEKİLLERİ / GÖLLER - 2

6. Aşağıdaki göllerden hangisi kapalı havzada yor alır?
- A) Beyşehir Gölü
B) Eğirdir Gölü
C) Tuz Gölü
D) Sapanca Gölü
E) Manyas Gölü
7. Aşağıdaki göllerden hangisinin suları tarımsal sulamada kullanılmaya daha uygundur?
- A) Tuz Gölü
B) Van Gölü
C) Acıgöl
D) Burdur Gölü
E) Eğirdir Gölü
8. Aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?
- A) Abant Gölü – Heyelan set gölü
B) Nemrut Krater Gölü – Volkanik göl
C) Bafa Gölü – Alüvyal set gölü
D) Salda Gölü – Tektonik göl
E) Sapanca Gölü – Tektonik göl
9. Aşağıdaki göllerden hangisinin alanı mevsimlere göre daha fazla değişir?
- A) Sapanca Gölü
B) Nazik Gölü
C) İznik Gölü
D) Manyas Gölü
E) Tuz Gölü
10. Aşağıdaki göllerden hangisinin oluşumunda volkanik faaliyetler doğrudan etkilidir?
- A) Salda Gölü
B) Nazik Gölü
C) Nemrut Krater Gölü
D) Sapanca Gölü
E) Manyas Gölü

1.	2.	3.	4.	5.
B	A	D	E	B
6.	7.	8.	9.	10.
C	E	D	E	C

【例题 1】 某企业 2013 年 12 月 31 日结账前有关账户的余额如下:

Türkiyənin Ədəbi ədəbiyyatından bir olan Kızılırmak
nə qədər

- [illegible]

Հիմնականում հանցիլը Վոցրսմար?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

2024 KPSS-ÖNLİSANS

ENDING

1. $\partial n e \Omega$

Tagırdığı alüvyonlarla oluşturduğu Çarşamba Ovası'ndan denize dökülür. Yanlış

- Çarşamba Ovası, Yeşilirmak tarafından oluşturulmuştur
- Kızılırmak, Bafra Ovası'nı oluşturur
- Bu ifade iki akarsuyu karıştırmaya yönelik klasik KP331 geldiricisidir.

11. EncodI

Kaynağını Sivas ilindeki Kızıldağ'dan alarak Orta Anadolu'da büyük bir yay alır. Doğru

- Kızılırmak, Sivas – Kızıldağ'dan doğar.
- İç Anadolu'da geniş bir yay olarak Karadeniz'e ulaşır.
- Türkiye'nin en uzun akarsusudur. (Ülke sınırları içinde)

III. δnc01

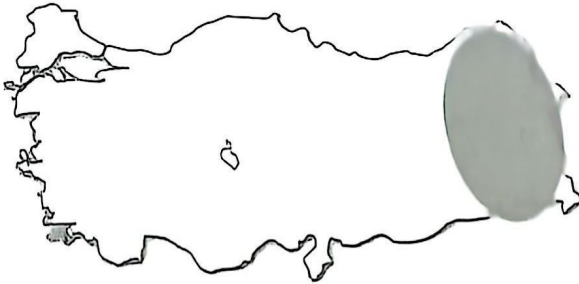
Terme Çayı ve Kelkit Çayı on önemli kolları arasında yer alır.

- Tormə Çayı və Kəlti çayı, Yoğulmaq'ın kollarıdır.
- Kızılmaq'ın önəmli-kolları: Gökmaq Dofco Çayı, Dovraz Çayı.

CEVAP: B

Rock Sound?

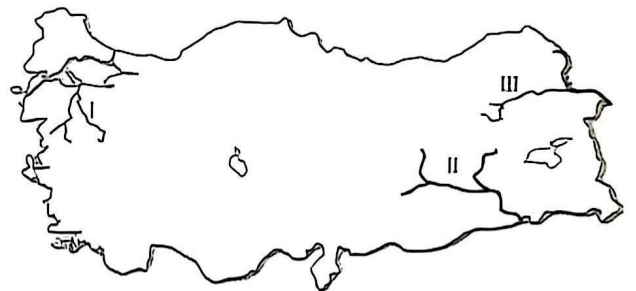
1. Aşağıdaki haritada bazı alanlar koyu renkle gösterilmiştir.

Haritada koyu renk ile gösterilen alanda aşağıdaki akarsulardan hangisi vardır?

- A) Kızılırmak
B) Ceyhan
C) Gediz
D) Göksu
E) Aras

2. Aşağıdaki haritada bazı akarsular numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu akarsular aşağıdakıllorin hangisinde doğru verilmıştır?

	I	II	II
A)	Aras	Susurluk	Firat
B)	Dicle	Aras	Morç
C)	Susurluk	Dicle	Aras
D)	Susurluk	Aras	Firat
E)	Aras	Dicle	Morç

YER ŞEKİLLERİ / AKARSULAR -1

3. Aşağıdaki akarsulardan hangisi bir graben içinde akmaktadır?

- A) Bakırçay B) Ergene C) Bartın
D) Dicle E) Seyhan

4. I. Karadeniz'e dökülen ve sınır aşan nehirlerimizden biridir.
II. Taşıdığı alüvyonlarla oluşturduğu Çarşamba Ovası'ndan denize dökülür.
III. Karasu ve Murat en önemli kollarıdır.

Fırat ile ilgili yukarıdaki ifadelerden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

5. Sinop - İstanbul arasında deniz yoluyla kıyı boyunca seyahat eden bir kişi, aşağıdaki akarsulardan hangisinin denize döküldüğü yeri görebilir?

- A) Çoruh B) Sakarya C) Yeşilirmak
D) Kızılırmak E) Gediz

6. Aşağıdaki akarsulardan hangisi Karadeniz'e dökülür?

- A) Ergene B) Filyos C) Meriç
D) Susurluk E) Gediz

7. Aşağıdaki akarsulardan hangisinin üzerinde kurulu barajlardan elde edilen toplam hidroelektrik enerji üretimi diğerlerinden daha fazladır?

- A) Çoruh B) Ergene C) Meriç
D) Bakırçay E) Gediz

8. Aşağıdaki akarsu ve döküldüğü deniz eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Çoruh-Karadeniz
B) Gediz-Ege
C) Gönen Çayı-Marmara
D) Aksu-Akdeniz
E) Sakarya-Marmara

9. Aşağıdaki akarsu ile üzerinde kurulan baraj eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Çoruh-Yusufeli
B) Kızılırmak-Kesikköprü
C) Fırat-Keban
D) Dicle-Atatürk
E) Sakarya-Sarıyar

10. Aşağıdaki akarsuların hangisi Ege Denizi'ne dökülür?

- A) Göksu B) Susurluk C) Filyos
D) Ergene E) Sakarya

1.	2.	3.	4.	5.
E	C	A	C	B
6.	7.	8.	9.	10.
B	A	E	D	D

YER ŞEKİLLERİ / AKARSULAR-2

Ne Sordun?

Aşağıdakilerden hangisi, Anadolu'nun iç kısımlarından kaynağını alarak kuzey veya güneydeki sıradağları aşan akarsularla bir değildir?

- A) Kızılırmak
- B) Fırat Irmağı
- C) Seyhan Nehri
- D) Sakarya Irmağı
- E) Dalaman Çayı

2018 KPSS-LİSANS

Cevap

A) Kızılırmak

- Kaynak: Elvan = Kızılbaş (İç Anadolu)
- Aştığı dağlar: Kuzey Anadolu Dağları
- Karadeniz'e ulaşır. Koşullara uyar.

B) Fırat Irmağı

- Kaynak: Doğu Anadolu'nun iç kesimleri
- Aştığı dağlar: Toroslar
- Başra Körfezi'ne ulaşır. Koşullara uyar.

C) Seyhan Nehri

- Kaynak: İç Anadolu (Kayseri çevresi)
- Aştığı dağlar: Toroslar
- Akdeniz'e dökülür. Koşullara uyar.

D) Sakarya Irmağı

- Kaynak: İç Anadolu
- Aştığı dağlar: Kuzey Anadolu Dağları
- Karadeniz'e dökülür. Koşullara uyar.

E) Dalaman Çayı

- Kaynak: Batı Anadolu (Toroslar'ın batı uzantıları)
- İç Anadolu'dan doğmaz.
- Kısa, yerel bir akarsudur.
- Dağları "içten dışa aşma" özelliği yoktur.
- Koşullara uymaz.

CEVAP: E

YER ŞEKİLLERİ / AKARSULAR - 2

• No Soru?

1. Aşağıdaki akarsulardan hangisi delta oluşturmaz?

- A) Godiz Nehri B) Büyük Menderes
C) Yeşilirmak D) Çoruh Nehri
E) Seyhan Nehri

2. Aşağıdaki akarsularımızdan hangisi Türkiye sınırları dışından deniz ya da göle dökülür?

- A) Kızılırmak B) Seyhan Nehri
C) Asil Nehri D) Morç Nehri
E) Aras Nehri

3. Aşağıdaki akarsulardan hangisinin taşıdığı alüvyon miktarı fazladır?

- A) Çoruh Nehri B) Godiz Nehri
C) Bakırçay D) Susurluk Nehri
E) Ergene Nehri

4. Aşağıdaki akarsulardan hangisi Gürcistan topraklarından denize ulaşır?

- A) Çoruh Nehri B) Sakarya Nehri
C) Kura Nehri D) Morç Nehri
E) Fırat Nehri

5. Aşağıdaki akarsulardan hangisi Marmara Denizi'ne dökülür?

- A) Morç Nehri B) Susurluk Nehri
C) Sakarya Nehri D) Ergene Nehri
E) Kızılırmak

6. Aşağıdaki akarsulardan hangisi daha çok çötlük vadli oluşturmuştur?

- A) Büyük Menderes B) Godiz Nehri
C) Çoruh Nehri D) Susurluk Nehri
E) Ergene Nehri

7. I. Asil Nehri
II. Çoruh Nehri
III. Fırat Nehri

Aşağıdaki akarsulardan hangileri Türkiye sınırları dışına çıkarak denize ulaşır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

8. Aşağıdakilerden hangisi Karadeniz akarsularının delta oluşturmasını zorlaştıran bir etkidir?

- A) Alüvyon taşıması
B) Akarsu boylarının uzun olması
C) Kıta sahanlığının dar olması
D) Rejimlerinin düzenli olması
E) Yatak eğimlerinin az olması

9. Aşağıdaki akarsulardan hangisi Türkiye'nin su paylaşımı açısından uluslararası önem taşıyan akarsularındandır?

- A) Sakarya B) Godiz
C) Kızılırmak D) Fırat
E) Bakırçay

10. Aşağıdaki yargılardan hangisi Türkiye akarsuları için doğru doğrudur?

- A) Rejimleri çoğunlukla düzensizdir.
B) Hidroelektrik potansiyelleri yüksektir.
C) Ulaşım olanağıyla değildir.
D) Boyları genellikle kısadır.
E) Yatak eğimleri genelde azdır.

1.	2.	3.	4.	5.
D	E	A	A	B
6.	7.	8.	9.	10.
C	E	C	D	E

YER ŞEKİLLERİ / YER ALTI SULARI VE KAYNAKLAR

• Ne Sordu?

- I. Anadolu'daki toprak çeşitliliği son derece fazladır.
- II. Anadolu aktif bir tektonik kuşakta yer alır.
- III. Anadolu'da çok sayıda uzun boylu akarsu yer alır.
- IV. Anadolu'da genç volkanik alanlar bulunmaktadır.

"Türkiye, termal su kaynakları bakımından zengindir." ifadesini kullanan bir kişi, yukarıdakilerden hangilerine dayanarak bu yargıya varmıştır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

2018 KPSS-LİSANS

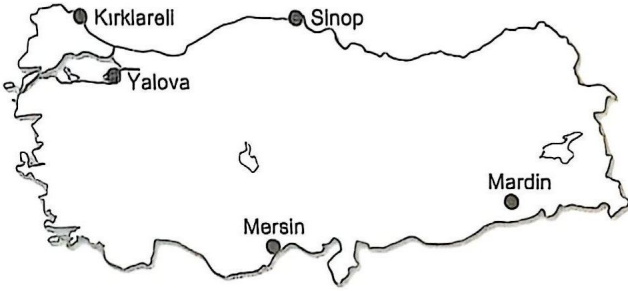
• Çözüm?

- I. Anadolu'daki toprak çeşitliliği son derece fazladır.
 - Toprak çeşitliliği; iklim, ana kaya, bitki örtüsü ile ilgilidir. Termal sularla ilişkili değildir.
- II. Anadolu aktif bir tektonik kuşakta yer alır.
 - Fay hatları boyunca yer altı suları derinlere iner, ısıtılır ve tekrar yüzeye çıkar. Termal ve kaplıca sularının en termal nedeni tektonizmadır.
- III. Anadolu'da çok sayıda uzun boylu akarsu yer alır.
 - Akarsu uzunluğu ve sayısı termal sularla bağlantılı değildir. Jeotermal enerjiyle değildir. Ayrıca Türkiye akarsuları genel olarak kısadır.
- IV. Anadolu'da genç volkanik alanlar bulunmaktadır.
 - Volkanik alanlar yer altı sularının sıcaklığını artırır. Jeotermal ve kaplıca oluşumlarını destekler.

CEVAP: D

• Ne Sorar?

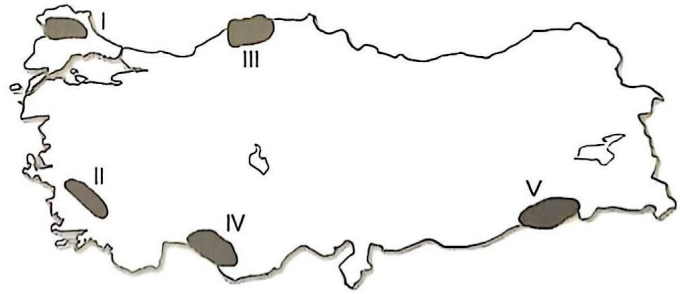
1. Aşağıdaki haritada bazı yerler gösterilmiştir.

Bu yerlerden hangisi termal turizm açısından büyük potansiyele sahiptir?

- A) Yalova
- B) Kırklareli
- C) Mersin
- D) Sinop
- E) Mardin

2. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak koyu renkle gösterilmiştir.

Bu alanlardan hangisi termal kaynaklar bakımından daha zengindir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

YER ŞEKİLLERİ / YER ALTI SULARI VE KAYNAKLAR

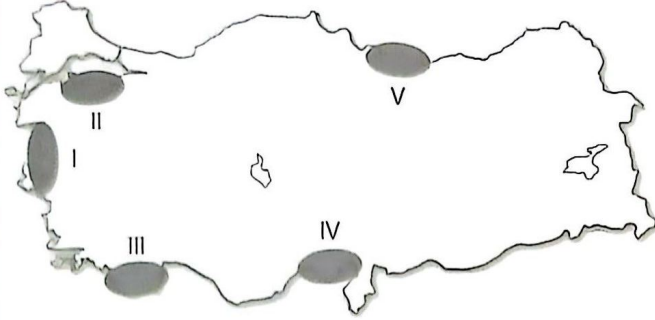
3. I. Kayaçların geçirgenliği
II. Yağış miktarı
III. Yer şekilleri
Yukarıdakilerden hangileri yer altı sularının oluşumunda doğrudan etkilidir?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III
4. Aşağıdaki bölgelerden hangisinde yer altı suyu bakımından zengin karstik kaynaklar yaygındır?
A) İç Anadolu
B) Doğu Karadeniz
C) Akdeniz
D) Marmara
E) Güneydoğu Anadolu
5. Yeraltı sularının en fazla bulunduğu kayaç türü aşağıdakilerden hangisidir?
A) Granit B) Bazalt C) Kireçtaşı
D) Mermer E) Gnays
6. Aşağıdakilerden hangisi artezyen kaynağının temel özelliğidir?
A) Yüzeye yakın oluşması
B) İnsan müdahalesi ile yüzeye çıkması
C) Volkanlık alanlarda görülmesi
D) Sularının sıcak olması
E) Tuzlu su içermesi
7. Türkiye'de termal kaynakların yaygın olmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
A) Yağış miktarının fazla olması
B) Yer şekillerinin sade olması
C) Denizel tortulların yaygın olması
D) Genç tektonik yapıya sahip olması
E) Volkanizmanın tamamen sona ermesi
8. Türkiye'de şifalı suların yaygınlığı en çok aşağıdakilerden hangisi ile ilişkilidir?
A) İklim çeşitliliği
B) Tektonik yapı
C) Bitki örtüsü
D) Akarsu uzunlukları
E) Toprak türleri
9. Aşağıdakilerden hangisi yer altı sularının aşırı kullanımının bir sonucudur?
A) Akarsu rejimlerinin düzenlenmesi
B) Tarım alanlarının genişlemesi
C) Obruk oluşumlarının artması
D) Yağış miktarının artması
E) Karstlaşmanın durması
10. Aşağıdakilerden hangisi fay kaynağına ait bir özelliktir?
A) Karstik arazilerde görülür.
B) Dağların zirvelerinde görülürler.
C) İnsan müdahalesiyle yeryüzüne çıkar.
D) Sağlık turizminde yaygın olarak kullanılır.
E) Basınç altında fışkırarak yüzeye çıkarlar.

1.	2.	3.	4.	5.
A	B	E	C	C
6.	7.	8.	9.	10.
B	D	B	C	D

YER ŞEKİLLERİ / KIYI TIPLERİ

• Ne Sordun?

Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanların hangisinde Dalmaçya tipi kıyılar görülmektedir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2021 KPSS-LİSANS

• Çözülmü?

Dalmaçya tipi kıyıların temel özelliği

- Dağ sıraları kıyıya PARALEL uzanır. Deniz seviyesinin yükselmesiyle dağ aralarındaki uzun, dar vadiler deniz tarafından istila edilir. Böylece kıyıya paralel uzun koylar, kıyıya paralel adalar oluşur. Türkiye'de yalnızca Akdeniz kıyılarının bir bölümünde görülür. En tipik alan: Teke Yarımadası (Antalya-Kaş-Finike arası)

I → Ege kıyıları → Enine kıyı tipi

II → Marmara Denizi güney kıyıları → Enine kıyı tipi

III → Teke Yarımadası (Antalya-Kaş-Finike arası)
→ Dalmaçya kıyı tipi

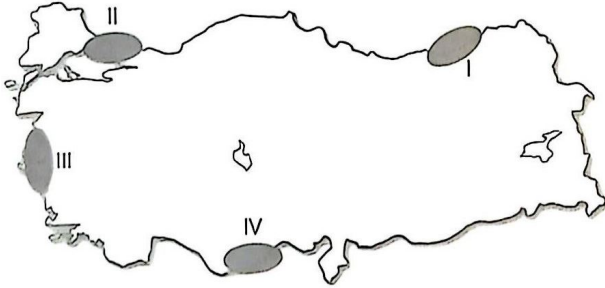
IV → Adana kıyıları → Toros Dağları kıyıya paralel
→ Boyuna kıyı tipi

V → Orta Karadeniz → Boyuna kıyı tipi

CEVAP: C

• Ne Sorar?

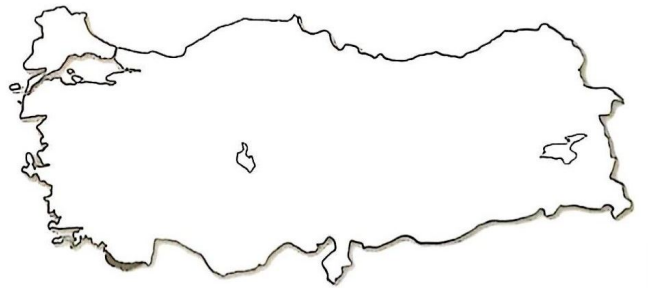
1. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Aşağıdaki kıyı tipleri ile haritadaki numaralı alanlar eşleştirildiğinde hangi kıyı tipi açıkta kalır?

- A) Ria kıyı tipi
B) Kalanklı kıyı tipi
C) Boyuna kıyı tipi
D) Enine kıyı tipi
E) Skayer kıyı tipi

2. Aşağıdaki haritada bazı alanlar koyu renkle gösterilmiştir.

- I. Alüvyal birikim sonucu kıyı ovası oluşumu yaygındır.
II. Kıyıdan iç kesimlere ulaşım zordur.
III. Dağlar kıyıya paralel uzanır.

Yukarıdakilerden hangileri haritada koyu renkle gösterilen kıyıdaki kıyı tipinin özelliklerinden değildir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

YER ŞEKİLLERİ / KIYI TİPLERİ

3. Aşağıdaki kıyı tiplerinden hangisi Türkiye'de görülmez?

- A) Boyuna
- B) Enine
- C) Ria
- D) Dalmaçya
- E) Fiyord

4. Aşağıdakilerden hangisi boyuna kıyı tipinin bir sonucudur?

- A) Kıyı uzunluğunun fazla olması
- B) Doğal limanların çokluğu
- C) Kıyı-iç kesim ulaşımının zor olması
- D) Girintili-çıkıntılı kıyıların yaygınlığı
- E) Kıyı ovalarının geniş yer kaplaması

5. Türkiye'de enine kıyı tipinin yaygın olduğu kıyı bölgesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Karadeniz
- B) Akdeniz
- C) Ege
- D) Marmara
- E) İstanbul ve Çanakkale Boğazları

6. Dağların kıyıya dik uzanması, aşağıdaki kıyı tiplerinden hangisinin oluşmasını sağlar?

- A) Boyuna
- B) Ria
- C) Dalmaçya
- D) Enine
- E) Limanlı

- 7. I. Boyuna
II. Ria
III. Enine

Yukarıdaki kıyı tiplerinden hangileri akarsu vadilerinin deniz suları altında kalmasıyla oluşur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

8. Türkiye'de falezlerin en yaygın olduğu kıyı tipi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Enine
- B) Boyuna
- C) Ria
- D) Limanlı
- E) Delta

9. Aşağıdakilerden hangisi Ege kıyılarının girintili-çıkıntılı olmasının temel nedenidir?

- A) Gelgit genliğinin büyük olması
- B) Kıyıların yüksek olması
- C) Dağların denize dik uzanması
- D) Volkanik faaliyetlerin yaygınlığı
- E) Buzul aşındırması

10. Aşağıdaki kıyı tiplerinden hangisinin Türkiye'de görülmemesinin temel nedeni, buzullaşmanın etkili olmamasıdır?

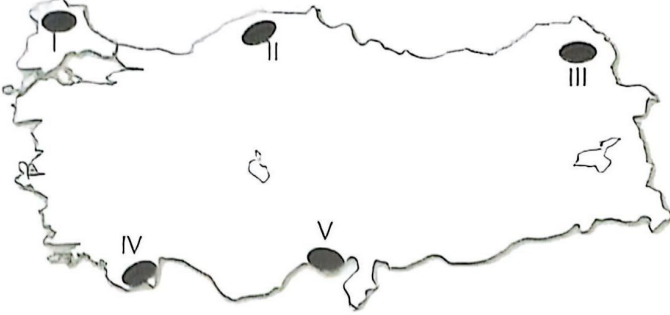
- A) Ria
- B) Dalmaçya
- C) Limanlı
- D) Fiyort
- E) Alüvyal

1.	2.	3.	4.	5.
E	A	E	C	C
6.	7.	8.	9.	10.
D	B	B	C	D

YER ŞEKİLLERİ / TOPRAKLAR -1

Ne Sordu?

Türkiye'de kepir veya taş doğuran toprak olarak da bilinen vertisoller sınırlı alanlarda görülür.

Haritada numaralandırılan alanlardan hangisi bu toprakların yaygın olarak görüldüğü yerler arasında bulunur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2021 KPSS-LİSANS

Gö-ün?

Vertisol (kepir / taş doğuran toprak) nedir?

- Killi yapılıdır, kurak dönemde derin çatlaklar oluşur.
- Yağışlı dönemde şişer, kurak dönemde çatlar.
- Ergene Ovası ve Van Gölü'nün batısında yaygındır.

I (Trakya)

- Vertisoller yaygındır.

II Batı Karadeniz

- Kahverengi orman ve podzol topraklar yaygındır

III (Doğu Anadolu - Erzurum-Kars)

- Çernozyom ve çayır toprakları

IV (Güneybatı Anadolu - Muğla çevresi)

- Terra rossa (kırmızı Akdeniz toprakları)

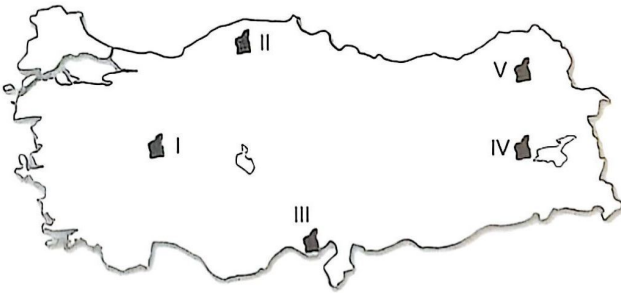
V (Çukurova)

- Aüvyal topraklar

CEVAP: A

Ne Soru?

1. Aşağıda, haritada numaralandırılarak gösterilmiş beş alan ve bu alanların dördüne ait toprak özellikleri verilmiştir.

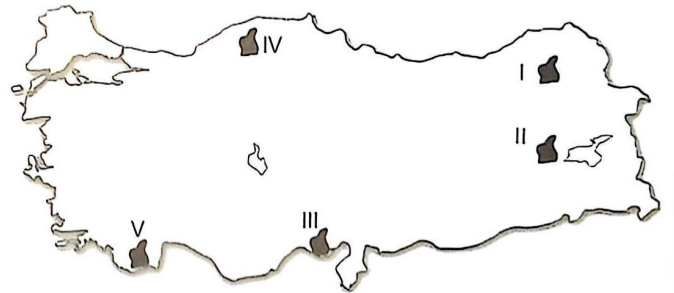

- Türkiye'de yöresel olarak bu toprak tipi kara kepir ve taş doğuran olarak da bilinir.
- Nemli iklim koşullarında oluşan, besin maddesi bakımından fakir, asidik karakterli toprak tipidir.
- Akarsuların taşıdığı ince materyallerin birikmesiyle oluşan topraklardır.
- Organik madde bakımından çok zengin, koyu renkli, humusça zengin verimli kara topraklardır.

Buna göre, haritadaki alanlardan hangisine ait toprak özelliği verilmemiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Türkiye'de yağışın fazla, sıcaklıkların düşük, iğne ve geniş yapraklı ormanların bulunduğu yerlerde genellikle podzolik topraklar bulunur.

Bu topraklar haritadaki numaralı alanlardan hangisinde daha fazla yaygındır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

YER ŞEKİLLERİ / TOPRAKLAR - 1

3. Nemli iklim koşullarında, yağışın fazla olması nedeniyle aşındırıcı yıkanmaya uğrayan topraklar besin maddeleri bakımından fakirdir.

Bu topraklar aşağıdaki illerin hangisinde daha fazla yaygındır?

- A) Giresun B) Tekirdağ
C) Bursa D) Manisa
E) Mardin

4. Türkiye'nin bazı eğimli yamaçlarında, yağışın fazla olması yıkanmayı artırarak besin maddelerinin alt katmanlara inmesine yol açar. Böylece toprak mineral bakımından fakirleşir.

Aşağıdakilerin hangisinde bu tür toprakların yaygın olarak görülmesi beklenir?

- A) Kaçkar Dağları'nın güneye bakan yamaçlarında
B) Bolkar Dağları'nın kuzeye bakan yamaçlarında
C) Küre Dağları'nın kuzeye bakan yamaçlarında
D) Haymana Platosu'nda
E) Erzurum-Kars Platosu'nda

5. Kurak ve yarı kurak iklim koşullarının etkili olduğu, yağış miktarının sınırlı, buharlaşmanın ise yüksek seyrettiği alanlarda; suda çözülmüş tuz ve kalsiyum karbonat, toprak yüzeyinde birikme eğilimi gösterir.

Bu durum, aşağıdaki yörelerin hangisinde daha fazla görülür?

- A) Balıkesir çevresi B) Denizli çevresi
C) Diyarbakır çevresi D) Erzurum çevresi
E) Bartın çevresi

6. Çayır bitki örtüsü altında gelişen; yüksek humus içeriği, koyu renkli üst horizon ve yüksek doğal verim ile karakterize zonal topraklardır.

Bazı özellikleri ve yayılış alanı belirtilen toprak türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Terra rossa B) Podzol
C) Hidromorfik toprak D) Kolüvyal toprak
E) Çernozyom

7. Aşağıdaki illerin hangisinde tuz ve kireç birikimi daha azdır?

- A) Çorum B) Trabzon
C) Kırşehir D) Kayseri
E) Gaziantep

8. Türkiye'deki toprak türleri ile ilgili olarak,

- Step bitki örtüsü altında kahverengi bozkır toprağı yaygın olarak görülür.
- Podzol toprak, özellikle Kuzey Anadolu Dağları'nın denize bakan yamaçlarında yaygın olarak görülür.
- Kuzeydoğu Anadolu'da yer alan platolarda humus bakımından fakir olan topraklar oluşmuştur.
- Anadolu'da kepir veya taş doğuran olarak da bilinen vertisoller Akdeniz kıyı kesiminde yaygındır.

İfadelerinden hangileri doğrudur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

9. Kil oranı çok yüksek topraklardır. Islanınca şişer, kuruyunca büzülerek derin çatlaklar oluşur.

Kepir olarak da bilinen koyu renkli bu toprak tipi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kolüvyal B) Hidromorfik
C) Vertisol D) Podzol
E) Çernozyom

10. Türkiye'de farklı toprak türlerinin görülmesinde;

- yer şekillerinin çeşitlilik göstermesi,
- bitki örtüsünün çeşitlilik göstermesi,
- boylam değerleri,
- göl sayısının fazla olması

özelliklerinden hangileri etkilidir?

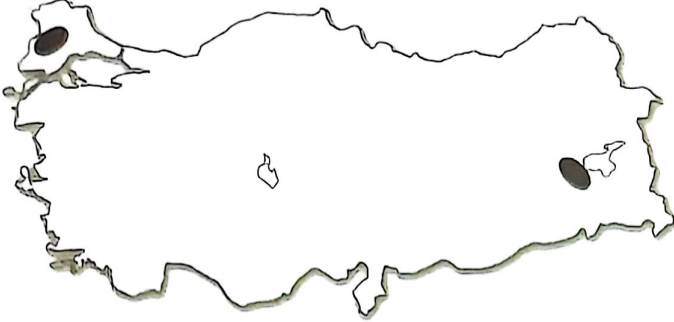
- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

1.	2.	3.	4.	5.
A	D	A	C	C
6.	7.	8.	9.	10.
E	B	A	C	A

YER ŞEKİLLERİ / TOPRAKLAR - 2

• Ne Sordun?

Aşağıda, harita üzerinde bir toprak türünün dağılışı koyu renkle gösterilerek bazı özellikleri verilmiştir.

- Intrazonal toprak türleri arasında yer alır.
- Kireç bakımından zengin, killi ve marnlı ana materyal üzerinde gelişmiştir.
- Isladığında büyük oranda şişme, kurduğunda ise geniş ve derin çatlaklar oluşturur.
- Türkiye'de yöresel olarak bu toprak tipi kara kepir ve taş doğuran olarak da bilinir.

Haritada dağılışı gösterilerek bazı özellikleri verilen bu toprak türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Redzina
- B) Regosol
- C) Vertisol
- D) Çernozyom
- E) Litosol

2025 MSÜ

• Gözledin?

"Intrazonal toprak türleri arasında yer alır."

- Vertisol, Rendzina, Haomorfik, Hidromorfik

"Kireç bakımından zengin, killi ve marnlı ana materyal üzerinde gelişmiştir."

- Vertisol
- "Türkiye'de yöresel olarak kara kepir ve taş doğuran olarak da bilinir."
- Vertisol

Harita

- Gösterilen alanlar: Trakya'nın batısı Van Gölü'nün batısı. Bu alanlarda vertisol topraklar yaygındır ve bu dağılışı harita ile uyumludur.

A) Redzina

- Kireçli ana kaya oluşur. Gelibolu'da yaygındır.

B) Regosol

- Volkanik alanlardaki taşınmış topraklardır. Kapadokya gibi volkanik arazilerde yaygındır.

C) Vertisol

- Özellikleri verilen topraktır. Harita uyumludur.

D) Çernozyom

- Humus bakımından zengin verimli topraktır.

E) Litosol

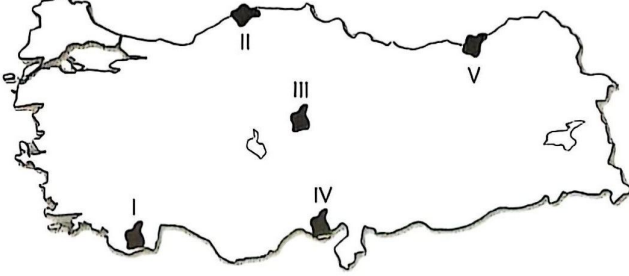
- Dağların yamacındaki iri unsurlu taşınmış topraktır.

CEVAP: C

YER ŞEKİLLERİ / TOPRAKLAR - 2

• Ne Sorar?

1. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

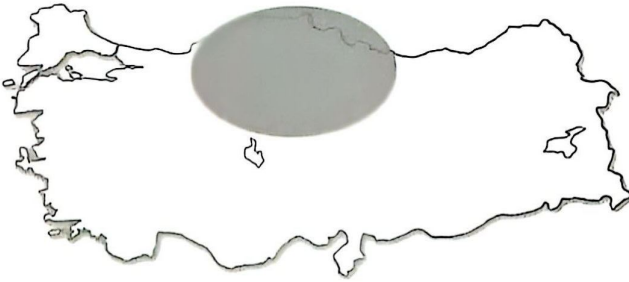

- Kırmızı renkli toprak olarak da bilinir.
- Genellikle kalkerli yapılar üzerinde oluşur.
- Gübre ihtiyacı fazla olan topraklardır.

Özellikleri verilen toprak çeşidi haritadaki numaralı alanlardan hangisinde yaygındır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Aşağıdaki haritada bazı alanlar koyu renkle gösterilmiştir.

Haritada koyu renk ile gösterilen alanda aşağıdaki toprak tiplerinden hangisi görülmez?

- A) Alüvyal topraklar
B) Kahverengi orman toprağı
C) Podzol topraklar
D) Çernozyom toprakları
E) Kahverengi bozkır toprağı

3. Aşağıdakilerden hangisi zonal topraklar arasında yer alır?

- A) Alüvyal
B) Regosol
C) Kolüvyal
D) Podzol
E) Litosol

4. Kalkerli araziler üzerinde gelişen ve kırmızı renkli olan toprak türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Podzol
B) Terra rossa
C) Çernozyom
D) Laterit
E) Kahverengi bozkır

5. Aşağıdaki toprak türlerinden hangisinin oluşumunda iklim etkisi belirgindir?

- A) Alüvyal
B) Regosol
C) Podzol
D) Kolüvyal
E) Moren

YER ŞEKİLLERİ / TOPRAKLAR - 2

6. Türkiye'de kurak ve yarı kurak alanlarda yaygın olarak görülen toprak türü aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Podzol
B) Laterit
C) Kahverengi bozkır
D) Alüvyal
E) Terra rossa
7. Aşağıdaki toprak türlerinden hangisinin oluşumunda su birikimi etkilidir?
- A) Podzol
B) Terra rossa
C) Litosol
D) Çernozyom
E) Hidromorfik
8. Türkiye'de çernozyom topraklarının sınırlı alanlarda görülmesinin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Yağışın çok fazla olması
B) Orman örtüsünün yaygınlığı
C) Uygun iklim ve bitki koşullarının dar alanlı olması
D) Ana kayanın elverişsizliği
E) Beşerî faaliyetlerin yoğunluğu
9. Türkiye'de tuz ve kireç birikiminin en yaygın olduğu alanlar genellikle hangi özelliğe sahiptir?
- A) Yağışın fazla olması
B) Buharlaşmanın fazla olması
C) Açık havza özelliği
D) Eğimli arazi yapısı
E) Orman örtüsünün yaygınlığı
10. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de toprak çeşitliliğinin fazla olmasının temel nedenlerinden biridir?
- A) Yüz ölçümünün küçük olması
B) Tek tip iklimin görülmesi
C) Yer şekillerinin sade olması
D) İklim ve yer şekillerinin çeşitlilik göstermesi
E) Bitki örtüsünün her yerde aynı olması

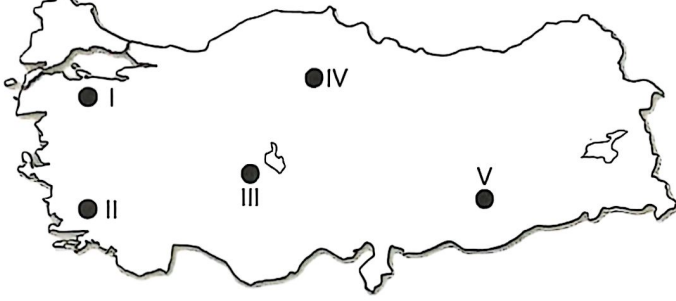
1.	2.	3.	4.	5.
A	D	D	B	C
6.	7.	8.	9.	10.
C	E	C	B	D

YER ŞEKİLLERİ / DİŞ KUVVETLER / RÜZGÂRLARIN OLUŞTURDUĞU ŞEKİLLER

• Ne Sordu?

Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak koyu renkle gösterilmiştir.

Bu alanların hangilerinde rüzgâr, yer şekilleri üzerinde daha fazla etkilidir?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve V
D) III ve IV E) III ve V

2025 MSÜ

• Çözüm?

Rüzgârın yer şekilleri üzerinde etkili olduğu bölgelerin genel özellikleri şunlardır.

- Kurak / yarı kurak iklim (buharlaşma fazla, yağış az)
- Cılız bitki örtüsü (toprağı tutamaz)
- Gevşek malzeme (kum, mil, ince alüvyon) bol
- Tarımda yanlış arazi kullanımı

I (Güney Marmara)

- Bitki örtüsü daha gür. Rüzgâr şekillendirmesi sınırlıdır.

II (Ege)

- Kıyıda nemlilik ve bitki örtüsü rüzgârın aşındırma/taşıma gücünü azaltır. Rüzgâr şekillendirmesi sınırlıdır.

III (İç Anadolu – Konya çevresi)

- Konya–Karapınar, Tuz Gölü çevresi. Rüzgâr şekillerinin en belirgin olduğu sahalardandır.

IV (Kuzey İç Anadolu geçiş kuşağı)

- İç kesim olsa da Karadeniz'e yaklaştıkça nem artar. Rüzgâr etkisi III kadar baskın değildir.

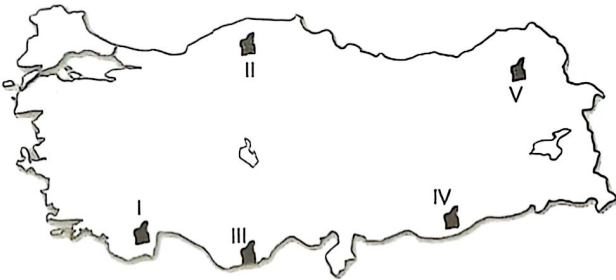
V (Güneydoğu Anadolu)

- Yarı kurak step koşulları, geniş düzlükler, gevşek malzeme sebebiyle rüzgâr erozyonu etkilidir.

CEVAP: E

• Ne Sorar?

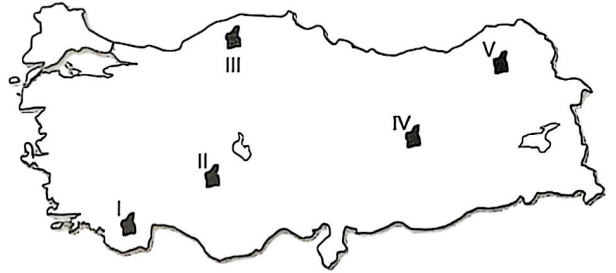
1. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak koyu renkle gösterilmiştir.

Bu alanların hangisinde rüzgâr, yer şekilleri üzerinde daha fazla etkilidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak koyu renkle gösterilmiştir.

Bu alanların hangisinde mantarkaya ve şahittepe gibi şekiller daha yaygındır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

YER ŞEKİLLERİ / DİŞ KUVVETLER / RÜZGÂRLARIN OLUŞTURDUĞU ŞEKİLLER

3. Türkiye'nin Kapadokya platosunda aşağıdaki şekillerden hangisi görülmez?
- A) Mantarkaya
B) Kırğıbayırı
C) Peribacası
D) Tombolo
E) Şahittepe
4. Rüzgârların Türkiye'de yer şekilleri oluşturmada ki etkisinin en zayıf olduğu bölge aşağıdakilerden hangisidir?
- A) İç Anadolu
B) Güneydoğu Anadolu
C) Doğu Karadeniz
D) Tuz Gölü çevresi
E) Konya Ovası
5. Türkiye'de rüzgâr şekillerinin en yaygın görüldüğü alanlar aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Nemli kıyı bölgeleri
B) Ormanlık dağlık alanlar
C) Kurak ve yarı kurak iç kesimler
D) Yüksek plato alanları
E) Sürekli karla kaplı sahalar
6. Aşağıdaki alanlardan hangisinde rüzgâr aşındırması diğerlerine göre daha belirgindir?
- A) Doğu Karadeniz kıyıları
B) Konya Kapalı Havzası
C) Antalya çevresi
D) Çukurova Deltası
E) Biga Yarımadası
7. Türkiye'de rüzgâr şekillerinin geniş alan kaplamasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Rüzgâr hızlarının düşük olması
B) Yağışların çok fazla olması
C) Bitki örtüsünün geniş alanlarda zayıf olması
D) Yükseltinin fazla olması
E) Kayaçların sert olması

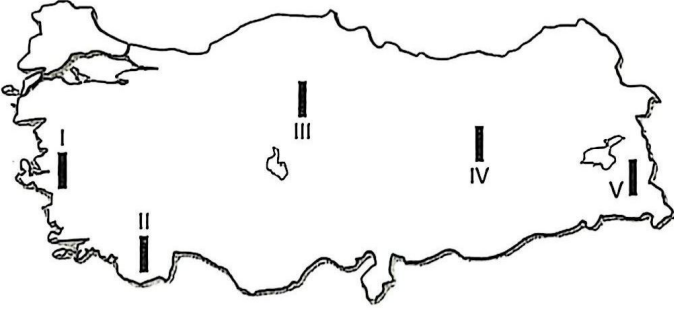
8. Türkiye'de rüzgâr aşındırmasının etkili olduğu alanlarla ilgili;
- I. bitki örtüsünün zayıf olması,
II. zemin malzemesinin ince ve gevşek olması,
III. nemli iklim koşullarının geniş alan kaplaması
- öncüllerinden hangileri doğrudur?
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III
9. Türkiye'de rüzgârların etkili olduğu sahalarda aşağıdaki iklim özelliklerinden hangisi ortak olarak görülür?
- A) Yağışın yıl içine dengeli dağılması
B) Buharlaşmanın yağıştan fazla olması
C) Kışların çok sert geçmesi
D) Yazların serin olması
E) Nem oranının yüksek olması
10. Türkiye'de çölleşme riskinin en yüksek olduğu yer aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Ergene Havzası
B) Gediz Ovası
C) Çukurova
D) Konya Karapınar
E) Bafra Ovası

1.	2.	3.	4.	5.
D	B	D	C	C
6.	7.	8.	9.	10.
B	C	D	B	D

YER ŞEKİLLERİ / DİŞ KUVVETLER / AKARSULARIN OLUŞTURDUĞU ŞEKİLLER

Ne Sordun?

Türkiye'de görülen akarsu yatak tiplerinden biri de menderesli akarsulardır.

Yukarıdaki haritada numaralandırılarak gösterilen alanların hangisinde bu tip akarsular daha tipik ve yaygın olarak görülmektedir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2024 KPSS ÖNLİSANS

Ne Sordun?

Menderesli akarsuların yaygın görülebilmeleri için:

- Eğim çok az olmalıdır. (taban seviyesi yakın) Akarsu geniş tabanlı vadi içinde akmalıdır. Akarsu aşındırmadan çok biriktirmeye başlamalıdır.

I numaralı alan (Ege kıyıları)

- Ege'de graben ovaları fazladır. Bu ovalarda akarsuların eğimi azalır ve menderesler çok belirginleşir. Türkiye'de "menderes" denince zaten on tipik örnekler Büyük Menderes-Küçük Menderes-Gediz havzalarıdır.

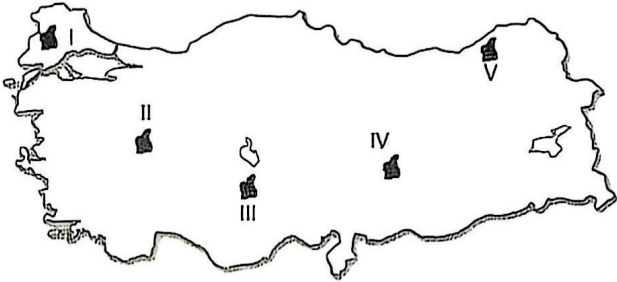
Diğer numaralı alanlarda

- II: Eriyebilen kayalar yaygın olduğu için kanyon vadiler yaygındır. III, IV boğaz ve çentik vadiler yaygındır, V çentik vadiler yaygındır.

CEVAP: A

Ne Sordun?

1. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak koyu renkle gösterilmiştir.

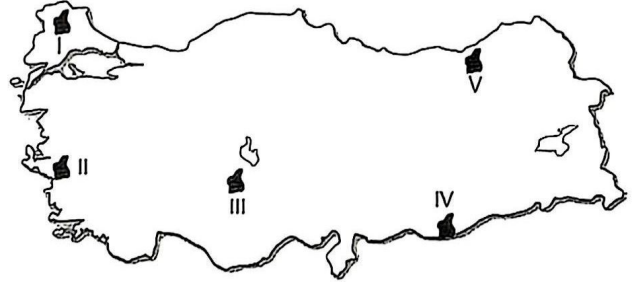

Kalker, jips gibi kolay çözünebilen kayaların altında, yer altı sularının oluşturduğu mağara ve boşlukların tavanının çökmesi sonucu ortaya çıkan derin doğal kuyulardır.

Oluşum özellikleri belirtilen bu yer şekli haritada numaralı yerlerden hangisinde yaygın olarak görülür?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak koyu renkle gösterilmiştir.

Türkiye'de görülen akarsu vadi tiplerinden biri de boğaz vadileridir.

Haritada numaralandırılarak gösterilen alanların hangisinde bu tip vadiler yaygındır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

YER ŞEKİLLERİ / DIŞ KUVVETLER / AKARSULARIN OLUŞTURDUĞU ŞEKİLLER

3. Türkiye'de topoğrafik özellikler nodonilyo akarsular, bazı alanlarda dar ve derin vadiler oluşturmaktadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinde bu tür vadiler daha çoktur?

- A) Hakkari B) Şanlıurfa C) Konya
D) Edirne E) Kilis

4. Türkiye'de derin ve dar vadilerin yaygın olmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yağışların düzensiz olması
B) Akarsuların boylarının kısa olması
C) Buharlaşmanın fazla olması
D) Delta ovalarının geniş yer kaplaması
E) Yüksellinin ve eğimin fazla olması

5. I. Nemrut Krateri
II. Kapuzbaşı Şöalesi
III. Taşeli platosu
IV. Akyatan Lagünü

Yukarıdaki yer şekillerinden hangilerinin oluşumunda akarsuların etkili vardır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

6. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de akarsu biriktirmesiyle ilgili olarak oluşmuştur?

- A) İhlara Vadisi
B) Çukurova Deltası
C) Sakarya Vadisi
D) Kop Dağı Goçidi
E) Zigana Goçidi

7. Türkiye'de akarsuların dingo profiline ulaşamamasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İklim çeşitliliğinin fazla olması
B) Akarsu boylarının uzun olması
C) Bitki örtüsünün yaygın olması
D) Oluşumunun genç olması
E) Yağışın fazla olması

8. Aşağıdaki tabloda iki farklı yer şekilleri grubu verilmiştir.

A	B
Şöale	Sarkıt
Çantik vadi	Sütun
Plato	Dikit
Poribacası	Traverten

Bu yer şekilleri oluşumlarına göre gruplandırıldığında aşağıdakilerden hangisi doğru olur?

I	II
A) Rüzgâr aşınım şekli	Rüzgârın birikim şekli
B) Buzul aşınım şekli	Akarsu aşınım şekli
C) Akarsu aşınım şekli	Karstik birikim şekli
D) Akarsu birikim şekli	Rüzgâr birikim şekli
E) Dalga aşınım şekli	Karstik aşınım şekli

9. I. Yağış miktarının fazla ve düzenli olması
II. Fiziksel ayrışmaya elverişli kayaların yaygınlığı
III. Bitki örtüsünün seyrek olması

Yukarıdakilerden hangileri poribacalarının oluşumunu ve yaygınlığını artıran koşullar arasında yer alır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

10. Türkiye'de monderoslerin belirli alanlarda yaygınlaşmasıyla ilgili;

- I. yatak eğiminin azalması,
II. birikimin aşındırmadan baskın hâle gelmesi,
III. bitki örtüsünün zayıflaması

öncüllerinden hangileri doğrudur?

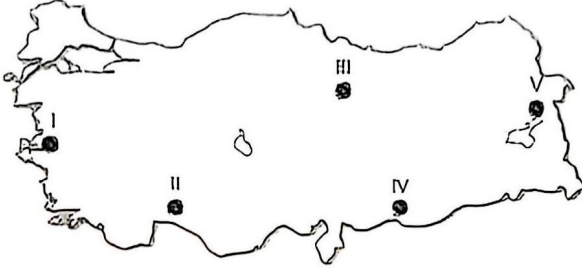
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

1.	2.	3.	4.	5.
C	E	A	E	C
6.	7.	8.	9.	10.
B	D	C	E	D

YER ŞEKİLLERİ / DIŞ KUVVETLER / KARSTİK ŞEKİLLER

• Ne Sordun?

Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak koyu renkle gösterilmiştir.

Bu yerlerin hangilerinde kalker ve jips bağlı karstlaşmanın tipik örnekleri daha yaygın olarak görülür?

- A) I ve II B) I ve V C) II ve III
D) III ve IV E) III ve V

2014 KPSS ÖNLİSANS

• Ne Sorar?

- 1 Aşağıdaki görselde bir mağara gösterilmiştir.

Türkiye'de çözünebilen kayaların bulunduğu karstik alanlarda mağaralar görülür. Bu mağaralardan farklı ve çekici doğal güzelliklere sahip olanlar turizme açılmıştır.

Buna göre aşağıdaki mağaralardan hangisi Türkiye'de turizme açılan ilk mağara?

- A) İnsuyu Mağarası - Burdur
B) Pınarozu Mağarası - Isparta
C) Damlataş Mağarası - Antalya
D) Ballica Mağarası - Tokat
E) Karain Mağarası - Antalya

• Çözünürlük

Karstlaşma nerede yaygındır?

- Kalker (kireçtaşı) ve jips gibi eriyebilen kayaların yaygın olduğu alanlarda yaygın görülür.

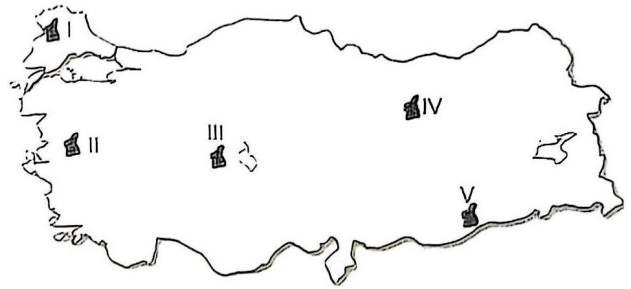
Türkiye'de tipik karst alanları

- Kalker karstı; Toroslar (Akdeniz Bölgesi)
- Jips (alçı taşı) karstı; Sivas ve Erzincan çevresi

Kalker ve jips bağlı karstlaşmanın tipik ve yaygın olduğu alanlar: II ve III

CEVAP: C

- 2 Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak koyu renkle gösterilmiştir.

Suyla temas ettiğinde çözünebilen jips, kayatuzu, kireçtaşı gibi kayaların bulunduğu sahalarda karstik yer şekilleri oluşur.

Oluşum özellikleri belirtilen bu yer şekillerine haritada numaralı yerlerden hangisinde yaygın olarak rastlanır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

YER ŞEKİLLERİ / DİŞ KUVVETLER / KARSTİK ŞEKİLLER

3. Su ile temas ettiğinde çözünebilen kayaların bulunduğu sahalarda karstik yeryüzü şekilleri gelişir. Bu şekillerin bir kısmı mağara veya yer altı boşluklarının tavanlarının çökmesiyle oluşur.

Bu şekilde oluşan yer şekillerine aşağıdaki alanların hangisinde daha fazla rastlanır?

- A) Konya Ovası B) Harran Ovası
C) Ergene Ovası D) Bafra Ovası
E) Çukurova

4. Karstlaşmanın Türkiye'de yaygın olmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yağışın her yerde fazla olması
B) Kalkerli arazilerin geniş yer kaplaması
C) Yükseltinin az olması
D) Rüzgârların etkili olması
E) Volkanik arazilerin yaygınlığı

5. Aşağıdaki illerin hangisinde jips karstına ait yer şekilleri daha yaygındır?

- A) Antalya B) Edirne C) Erzincan
D) Bursa E) Adana

6. Karstik alanlarda akarsuların yüzeyden kısa mesafede kaybolmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eğim azlığı
B) Yağış fazlalığı
C) Kalkerli kayaların çatlaklı yapısı
D) Bitki örtüsünün gür olması
E) Rüzgâr aşındırması

7. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de karstik şokillerin tarımı sınırlandırmasının temel nedenlerinden biridir?

- A) Toprakların çok kalın olması
B) Yüzey sularının yetersizliği
C) Yağışın azlığı
D) Sıcaklığın düşük olması
E) Rüzgâr erozyonu

8. Tuz Gölü'nün güneyinde obruk oluşumunun yaygın olmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Akarsuların yatağını derine aşındırması
B) Yer altındaki karstik boşlukların çökmesi
C) Rüzgârların gevşek malzemeyi süpürmesi
D) Buzulların erimesi
E) Tektonik kırılmaların yüzeyde kalması

9. Türkiye'de karstik alanlarda yüzey sularının yetersiz olmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yağış rejiminin düzensizliği
B) Buharlaşmanın çok fazla olması
C) Kalkerli arazilerin geçirgen yapıda olması
D) Bitki örtüsünün seyrek olması
E) Yükseltinin fazla olması

10. Aşağıdaki alanlardan hangisinde karstik şekillere daha az rastlanılır?

- A) Teke Yöresi B) Taşeli Platosu
C) Toros Dağları D) Doğu Karadeniz
E) Göller Yöresi

1.	2.	3.	4.	5.
A	D	A	B	C
6.	7.	8.	9.	10.
C	B	B	C	D

YER ŞEKİLLERİ / DİŞ KUVETLER / BUZULLARIN OLUŞTURDUĞU ŞEKİLLER

• Ne Sordu?

Aşağıdaki haritada bazı alanlar gri renkle gösterilmiştir.

Bu alanların aşağıdaki coğrafi unsurlardan hangisinin dağılışını gösterdiği söylenebilir?

- A) Volkanik sahaların yaygın olduğu yerler
- B) Tektonik kökenli göllerin yaygın olduğu yerler
- C) Buzulların etkisinde kalan sahalara
- D) Karstlaşmanın etkisinde kalan sahalara
- E) Kızılçam ormanlarının yaygın olduğu yerler

2025 MEB AGS

• Çözümler

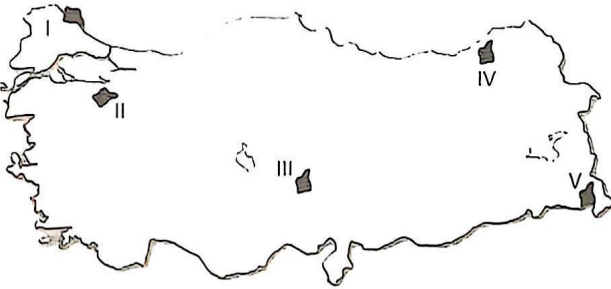
Haritadaki gri alanlar yüksek alanlardır.

- A) Volkanik sahaların yaygın olduğu yerler
 - Volkanik alanlar Türkiye'de: Doğu Anadolu (Ağrı, Nemrut), ve İç Anadolu'da (Erciyes, Hasandağ, Karacadağ) yaygındır. Haritadaki dağılış volkanların çekirdek alanlarıyla örtüşmüyor.
- B) Tektonik kökenli göllerin yaygın olduğu yerler
 - Tektonik göller ülkemizde çok yaygın olarak görülür. Tuz Gölü civarı ile Güney Marmara'da yoğunlaşmıştır. Haritadaki dağılış tektonik kökenli göllerin dağılışı ile örtüşmüyor.
- C) Buzulların etkisinde kalan sahalara
 - Türkiye'de buzulların etkili olduğu alanlar, 2500 metreden yüksek olan yerlerdir. Bu harıta ile birebir örtüşür.
- D) Karstlaşmanın etkisinde kalan sahalara
 - Kalker (kireçtaşı) ve jips gibi eriyebilen kayaların yaygın olduğu alanlarda yaygın görülür. Kalker karstı; Toroslar (Akdeniz Bölgesi), Jips (alçı taşı) karstı; Sivas ve Erzincan çevresinde yaygındır. Haritadaki dağılış karstlaşmanın etkili olduğu alanların dağılışı ile örtüşmüyor.
- E) Kızılçam ormanlarının yaygın olduğu yerler
 - Kızılçamlar, Akdeniz ve Ege kıyıları boyunca yaygındır. Haritadaki dağılış kızılçam ormanlarının dağılışı ile örtüşmüyor.

CEVAP: C

• Ne Sorar?

1. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak koyu renkle gösterilmiştir

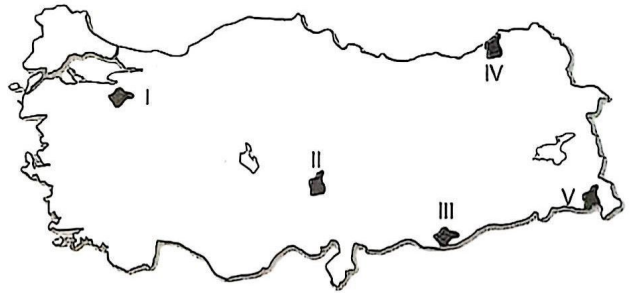

Son buzul çağında Türkiye'deki dağların bir kısmında buzullar oluşmuştur. Bu buzulların hareketlerine bağlı olarak aşındırma ve biriktirme şekilleri gelişmiştir.

Haritadaki dağların hangisinde bu tür şekiller bulunmaz?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

2. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak koyu renkle gösterilmiştir.

Türkiye'nin bazı yüksek dağlarında buzul aşındırması ve biriktirmesi sonucunda oluşmuş yer şekillerine yaygın olarak rastlanır.

Haritadaki alanların hangisinde bu tür şekiller bulunmaz?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

YER ŞEKİLLERİ / DİŞ KUVETLER / BUZULLARIN OLUŞTURDUĞU ŞEKİLLER

3. Türkiye'de yükseltisi 2000 metrenin biraz üzerinde olan bazı dağlarda buzul aşındırma ve biriktirme şekillerine rastlanır.

Bu durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Türkiye'nin ortalama yükseltisinin fazla olması
- B) Eriyebilen kayaçların fazla olması
- C) Platoların geniş yer kaplaması
- D) Bitki örtüsünün tahrip edilmesi
- E) Öğle vakti gölge yönünün yıl boyu kuzeyi göstermesi

4. Türkiye'de buzul şekillerinin sınırlı alanlarda görülmesinin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yağışın az olması
- B) Orta kuşakta yer alması
- C) Yükseltinin genel olarak az olması
- D) Sıcaklıkların yıl boyunca düşük olması
- E) Denizel iklimin etkili olması

5. Türkiye'de buzulların hareketlerine bağlı olarak aşındırma ve biriktirme şekilleri görülür.

Aşağıdaki dağların hangisinde bu tür şekiller bulunmaz?

- A) Uludağ
- B) Yunt Dağı
- C) Karçal Dağları
- D) Erciyes Dağı
- E) Tendürek Dağı

6. Türkiye'de buzul şekillerinin görüldüğü dağların ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kıyıya yakın olmaları
- B) Volkanik kökenli olmaları
- C) Yükseltilerinin fazla olması
- D) Karstik arazide bulunmaları
- E) Kıvrım dağları olmaları

7. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de buzul aşındırmasına bağlı olarak oluşmuş bir yer şeklidir?

- A) Örtü buzulu
- B) Obruk oluşumu
- C) Fiyort kıyı tipi
- D) Vadi buzulu
- E) Tombolo oluşumu

8. Türkiye'de buzul şekillerinin iklimsel açıdan hangi dönemde oluştuğu kabul edilir?

- A) Prekambriyen
- B) Tersiyer
- C) Mezozoyik
- D) Paleozoyik
- E) Kuvaterner

9. Türkiye'de buzul şekillerinin daha çok yüksek dağların kuzeye bakan yamaçlarında görülmesinin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yağışın fazla olması
- B) Güneşlenme süresinin az olması
- C) Rüzgâr hızının yüksek olması
- D) Bitki örtüsünün seyrek olması
- E) Kayaçların yumuşak olması

10. Aşağıdaki dağların hangisinde buzul aşındırması sonucunda oluşan sirk göllerine rastlanır?

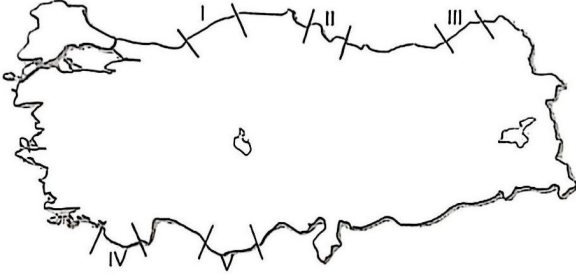
- A) Yunt Dağı
- B) Yıldız Dağları
- C) Kaz Dağı
- D) Madra Dağı
- E) Cilo Dağı

1.	2.	3.	4.	5.
A	C	A	B	B
6.	7.	8.	9.	10.
C	D	E	B	E

YER ŞEKİLLERİ / DİŞ KUVVETLER / DALGA VE AKINTILARIN OLUŞTURDUĞU ŞEKİLLER

• Ne Sordu?

Türkiye'de dalga aşındırmasının yoğun olduğu kıyılarda yalılar adı verilen diklik veya uçurlara sıklıkla rastlanır.

Haritada numaralandırılan kıyılarının hangisinde bu yer şekli daha az görülmektedir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2022 KPSS LİSANS

• Çözüm?

Yalılar (falez), dalga aşındırmasının güçlü olduğu ve dağların kıyıya yaklaştığı kesimlerde yaygındır.

I ve III (Karadeniz'in dağların kıyıya yaklaştığı kesimleri)

- Kuzey Anadolu Dağları kıyıya yakın olduğu için falez yaygındır.

IV ve V (Akdeniz'in dağlık kıyı kuşağı)

- Toroslar kıyıya çok yakın olduğu için falez yaygındır.

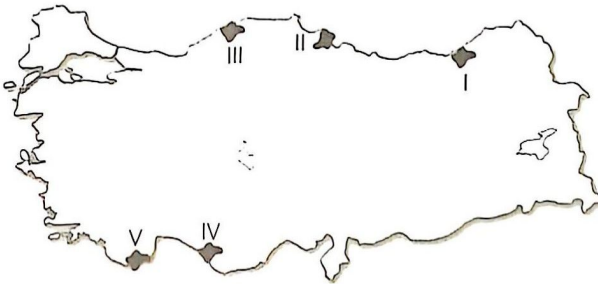
II (Orta Karadeniz – delta ovalarının bulunduğu kesim)

- Bafra (Kızılırmak deltası) ve Çarşamba (Yeşilirmak deltası) gibi geniş kıyı ovaları vardır.
- Kıyı daha alçaktır. Birikim şekilleri daha belirgindir. Falez sayısı daha azdır.

CEVAP: B

• Ne Sorar?

1. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak koyu renkle gösterilmiştir.

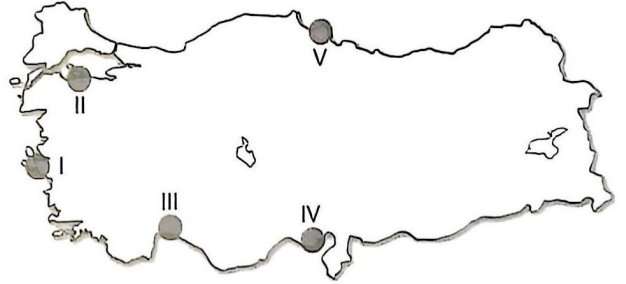

Kıyı kumulu, deniz kıyısında dalgalar tarafından taşınan kumların rüzgâr etkisiyle kıyı gerisine doğru birikmesiyle oluşan kum tepeleri, kum şeritleri veya plaj kumullarına verilen isimdir.

Oluşum özellikleri belirtilen bu yer şekli haritada numaralı yerlerden hangisinde yaygın olarak görülür?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak koyu renkle gösterilmiştir.

Dalga biriktirme şekillerinden biri olan tombolo, kıyıya yakın bir adanın kıyı kordonuyla karaya bağlanması sonucunda oluşur.

Buna göre yukarıdaki haritada verilen numaralı alanlardan hangisinin oluşumu tomboloya örnektir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

YER ŞEKİLLERİ / DIŞ KUVVETLER / DALGA VE AKINTILARIN OLUŞTURDUĞU ŞEKİLLER

3. Türkiye kıyılarında falezlerin yaygın olarak görülmesinin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Gelgit genliğinin büyük olması
B) Kıyı oklarının gelişmesi
C) Kıyıların alçak ve düz olması
D) Akıntıların zayıf olması
E) Dağların genelde kıyıya paralel uzanması

4. Türkiye'de dalga ve akıntıların biriktirme şekillerinin daha yaygın olduğu kıyı tipi aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Boyuna kıyı B) Fiyortlu kıyı C) Enine kıyı
D) Falezli kıyı E) Ria kıyı

5. Türkiye kıyılarında deniz kemeri ve deniz sütunu gibi şekillerin görülmesi aşağıdakilerden hangisini kanıtlar?
- A) Birikmenin baskın olduğunu
B) Gelgitin güçlü olduğunu
C) Akarsu birikiminin fazla olduğunu
D) Dalga aşındırmasının etkili olduğunu
E) Kıyıların alçak olduğunu

6. Ege Denizi kıyılarında koy körfez, yarımada sayısının fazla olması aşağıdakilerden hangisine yol açmıştır?
- A) Kıyı uzunluğunun fazla olmasına
B) Boyuna kıyı tipinin yaygın olmasına
C) Gelgit genliğinin büyük olmasına
D) Kıyıların her yerde alçak olmasına
E) Akarsu etkisinin zayıf olmasına

7. I. Dalga
II. Buzullar
III. Gel-Git

Türkiye kıyılarının şekillenmesinde yukarıdaki faktörlerden hangileri etkilidir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

8. I. İstanbul Kilyos sahilleri
II. Antalya Patara
III. Rize kıyıları

Kıyı kumulları, dalga ve akıntıların kıyıya taşıdığı kumların, rüzgârların etkisiyle kıyı gerisinde birikmesi sonucu oluşur. Dalga ve akıntı kum getirir, rüzgâr şekillendirir.

Buna göre yukarıdaki kıyıların hangilerinde, kıyı kumulları oluşumu yaygın olarak görülür?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

9. Dağların kıyıya paralel olarak uzandığı yüksek kıyılarda duvar gibi yükselen falezler oluşur.

Buna göre aşağıdaki kıyıların hangisinde, geniş alanlı falez oluşumları görülür?

- A) Antalya kıyıları
B) İstanbul'un Karadeniz kıyıları
C) İstanbul'un Marmara kıyıları
D) Adana kıyıları
E) Samsun kıyıları

10. Lagün (kıyı set) gölleri, dalga ve kıyı akıntılarının taşıdığı kumların kıyı oku veya kıyı kordonu oluşturarak koy veya körfez ağızlarını kapatması sonucu denizden ayrılan sığ göllerdir.

Buna göre aşağıdaki kıyıların hangisinde, kıyı set gölleri görülür?

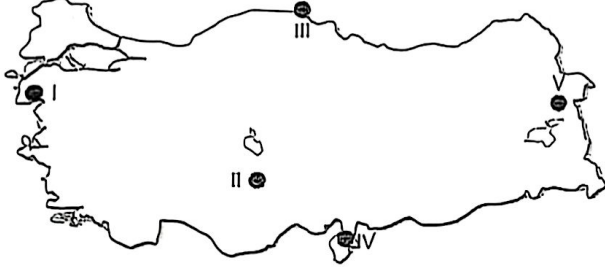
- A) Antalya kıyıları B) Mersin kıyıları
C) İstanbul kıyıları D) Trabzon kıyıları
E) Giresun kıyıları

1.	2.	3.	4.	5.
B	B	E	C	D
6.	7.	8.	9.	10.
A	A	D	A	C

YER ŞEKİLLERİ / TÜRKİYE'NİN YER ŞEKİLLERİNİN GENEL ÖZELLİKLERİ -1

• Ne Sordun?

Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Türkiye'nin yer şekilleri dikkate alındığında bu alanlarla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- I numaralı alandaki dağlık saha bir horst örneğidir.
- II numaralı alandaki platoda karstik şekiller görülebilmektedir.
- III numaralı alanda rüzgâr etkisiyle oluşan yeryüzü şekilleri yaygındır.
- IV numaralı ovanın oluşumunda tektonik hareketler etkili olmuştur.
- V numaralı alanda takke buzuluna rastlanmaktadır.

2023 MEB-EKYS

• Sorun?

I numara (BİGA Yarımadası / Kaz Dağları çevresi)

- Ege'de graben-horst sisteminin etkisindedir. Dağlık kütller horst, çöküntüler grabendir. A seçeneği doğrudur.

II numara (Obruk Platosu çevresi)

- Kalkerli yapı yaygındır. Obruk gibi karstik şekiller görülür.

B seçeneği doğrudur.

III numara (Sinop çevresi)

- Nemli iklim etkilidir. Bitki örtüsü gürdür. Rüzgâr aşındırma ve biriktirme şekilleri yaygın değildir. C seçeneği yanlıştır.

IV numara (Amik ovası)

- Tektonik çöküntü ovasıdır. Alüvyal dolgu ile genişlemiş geniş bir ova. D seçeneği doğrudur.

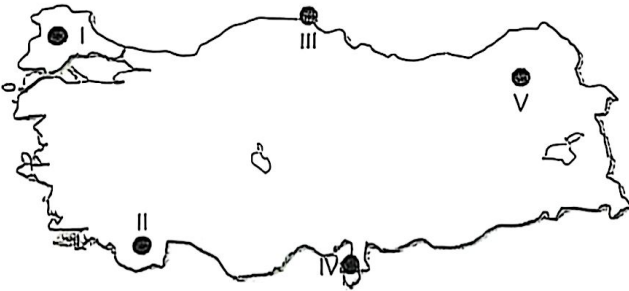
V numara (Ağrı dağı)

- Yükselti çok fazladır. Sirk (takke buzulu) gibi buzul şekilleri görülür. E seçeneği doğrudur.

CEVAP: C

• Ne Sordun?

- Aşağıda, harita üzerinde numaralandırılarak gösterilmiş beş alan ve bu alanların dördüne ait bilgi verilmiştir.

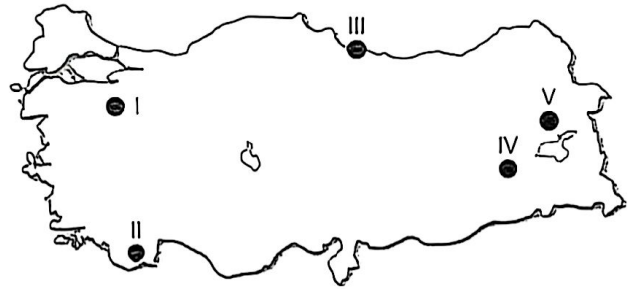

- Volkanik plato bulunur.
- Karstik şekiller yaygın olarak bulunur.
- Bir kırıklık dağı vardır.
- Bir tombolo bulunur

Buna göre haritada hangi numarayla gösterilen alana alt bilgi verilmemiştir?

- I
- II
- III
- IV
- V

- Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Türkiye'nin yer şekilleri dikkate alındığında bu alanlarla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- I numaralı alandaki dağın doruklarında buzullar vardır.
- II numaralı alanda kayak merkezi vardır.
- III numaralı alanda gerçek ve izdüşümsel alan aynıdır.
- IV numaralı alandaki dağda krater gölü vardır.
- V numaralı alandaki dağ sönmüş volkan dağıdır.

YER ŞEKİLLERİ / TÜRKİYE'NİN YER ŞEKİLLERİNİN GENEL ÖZELLİKLERİ - 1

3. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin Ege Denizi kıyılarının coğrafi özellikleri arasında yer almaz?

A) Kıyı çizgisinin uzunluğunun fazla olması
B) Boyuna tipi kıyıların yaygın olması
C) Kıta sahanlığının geniş olması
D) Koy ve körfezlerin yaygın olması
E) Deniz ulaşımına elverişli limanların bulunması

4. Arazinin dağlık ve engebeli olması tarımsal faaliyetleri sınırlar.

Buna göre aşağıdaki alanlardan hangisi, yer şekilleri engebeli olmasına rağmen tarımsal faaliyetlerin yaygın olarak yapılmasıyla bu genellemenin istisnasını oluşturur?

A) Taşeli Platosu
B) Doğu Karadeniz Dağları
C) Hakkâri çevresi
D) Teke Yöresi
E) Menteşe Yöresi

5. Türkiye'nin ortalama yükseltisinin fazla olmasındaki en önemli etken aşağıdakilerden hangisidir?

A) Akarsuların aşındırma gücünün fazla olması
B) Ülke yüz ölçümünün geniş olması
C) Alp-Himalaya orojenik kuşağı üzerinde yer alması
D) İklim çeşitliliğinin fazla olması
E) Kıyıların girintili-çukurlu olması

6. I. Alp-Himalaya orojenik kuşağı üzerinde yer alması
II. Yer şekillerinin jeolojik açıdan genç olması
III. Bitki örtüsünün çeşitli olması

Türkiye genel hatlarıyla yüksek, dağlık ve engebeli bir arazi yapısına sahiptir.

Bu durumun ortaya çıkmasında yukarıdakilerden hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

7. I. Dağların uzanışı
II. Yağışın fazla olması
III. Akarsuların fazla olması

Yukarıdakilerden hangileri Ege bölgesinde zeytin yetiştirme alanının geniş olmasında etkilidir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

8. I. Maden çeşitliliğinde
II. Nüfusun, dar kıyı kesiminde yoğunlaşmasında
III. Kıyıyla iç kesimler arasında ulaşımın zor olmasında

Doğu Karadeniz kıyı kesimine ait yukarıdaki özelliklerin hangilerinde, yer şekillerinin etkisi vardır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

9. Türkiye'nin jeomorfolojik özellikleri dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Ortalama yükseltisinin fazla olması, genç tektonik yapı ile ilişkilidir.
B) Dağların genelde kıyılara paralel uzanması, kıyı ile iç kesimler arasındaki ulaşımı zorlaştırmıştır.
C) Akarsuların denge profiline büyük ölçüde ulaşmış olması, aşındırma gücünü azaltmıştır.
D) Eğimli akarsuların yaygınlığı, hidroelektrik potansiyeli artırmıştır.
E) Platoların geniş yer kaplaması, arazinin toptan yükseldiğini göstermektedir.

10. Yer şekli özellikleri göz önünde alındığında, aşağıdaki illerden hangileri arasında yükselti farkı daha fazladır?

A) Bayburt-Erzurum B) Eskişehir-Ankara
C) Kilis-Gaziantep D) Tekirdağ-Edirne
E) Ordu-Tokat

1.	2.	3.	4.	5.
A	A	B	B	C
6.	7.	8.	9.	10.
D	A	E	C	E

YER ŞEKİLLERİ / TÜRKİYE'NİN YER ŞEKİLLERİNİN GENEL ÖZELLİKLERİ - 2

• Ne Sordu?

Türkiye'nin aşağıdaki özelliklerinden hangisi, yükseltimin fazla olmasının sonucu değildir?

- A) Bitki türleri bakımından zengin olması
- B) Kara yolu ve demir yolu yapım maliyetinin yüksek olması
- C) Sıra dağların genelde doğu batı yönünde uzanması
- D) Nüfus dağılışının düzensiz olması
- E) Yaylacılığın önemli bir etkinlik olması

2010 KPSS LİSANS

• Cevap?

Soruda 'yükseltinin fazla olmasının sonucu değildir?' deniyor. Yani yükselti artışının doğrudan yol açmadığı özelliği bulacağız.

Yükseltinin fazla olmasının etkileri şunlardır.

- İklim kısa mesafede değişir ve bitki çeşitliliği artar.
- Yer şekilleri engebeli olur ve yol yapım maliyeti artar.
- Yerleşme ve nüfus dağınık olur.
- Yaylacılık gelişir.
- A) Bitki türleri bakımından zengin olması
- Yükselti arttıkça sıcaklık değişeceği için bitki çeşitliliği artar.
- B) Kara yolu ve demir yolu yapım maliyetinin yüksek olması
- Engebeli arazi yol yapım maliyeti artar
- C) Sıra dağların genelde doğu-batı yönünde uzanması
- Kuzeyden Avrasya, güneyden Afrika levhalarının sıkışması ile ilgilidir, yükselti ile ilgili değildir.
- D) Nüfus dağılışının düzensiz olması
- Yüksek ve engebeli alanlarda nüfus seyrek.
- E) Yaylacılığın önemli bir etkinlik olması
- Yüksek alanların yazın serin olması yaylacılığı teşvik eder

CEVAP: C

• Ne Sorar?

1. Bir Türkiye fiziki haritasında yeşil tonlarının fazla olduğu yerlerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kış turizmi gelişmiştir.
- B) Akarsu birikim şekilleri sık görülür.
- C) Yerleşme yoğunluğu fazladır.
- D) Yükselti değerleri düşüktür.
- E) Akarsu taşkın riski görülebilir.

2. Aşağıdakilerden hangisinde yer şekillerinin etkili olduğu söylenemez?

- A) Ulaşım güzergâhlarının belirlenmesinde
- B) Tarımda makine kullanımının yaygınlığında
- C) Yerleşmelerin dağınık veya toplu olmasında
- D) Hidroelektrik enerji potansiyelinde
- E) Akarsu rejimlerinin düzensizleşmesinde

YER ŞEKİLLERİ / TÜRKİYE'NİN YER ŞEKİLLERİNİN GENEL ÖZELLİKLERİ - 2

3. Aşağıdaki durumlardan hangisinin oluşumunda yer şekillerinin belirleyici olduğu söylenemez?

- A) Eğimli arazilerde teraslama yapılması
- B) Tarım ürünlerinin yıllık olgunlaşma süresi
- C) Dağlık alanlarda hayvancılığın yaygınlığı
- D) Ovalarda nüfus yoğunluğunun fazla olması
- E) Geçitlerin ulaşımında önem kazanması

4. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin fiziki özelliklerinden biri değildir?

- A) Batıdaki graben tabanları alüvyal topraklarla kaplıdır.
- B) Erzurum-Kars-Ardahan Platosu'nun oluşumunda akıcı lavların yayılması etkilidir.
- C) Kısa mesafelerde farklı iklim koşulları yaşanır.
- D) Yer şekilleri kısa mesafede değişiklik gösterir.
- E) Dağların güney yamaçları güneş ışınlarını daha büyük açıyla alır.

5. Aşağıdakilerin hangisinde yer şekillerinin etkili olduğu söylenemez?

- A) Kastamonu'da heyelanların çok olması
- B) Artvin'de hidroelektrik potansiyelin yüksek olması
- C) Antalya'da deniz turizmine elverişli sürenin uzun olması
- D) Rize'de kıyıyla iç kesimler arasında ulaşımın güç olması
- E) Konya'da makineli tarımın yaygın olarak yapılabilmesi

- 6. I. Şiddetli depremlerin sıkça yaşanması
- II. Akarsu aşındırmasının güçlü olması
- III. Yaylacılık faaliyetlerinin olması

Yukarıdakilerden hangileri Türkiye'de ortalama yükseltinin fazla olması sonucunda ortaya çıkan bir durum değildir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

- 7. I. Deniz turizmi
- II. Madencilik
- III. Yaylacılık

Türkiye'nin yüksek ve engebeli bir ülke olmasının yukarıdaki ekonomik etkinliklerden hangileri üzerinde etkisi yoktur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

- 8. I. Karstik sahalar Toros Dağları'nda yaygındır.
- II. Dağlık alanlarda dağınık yerleşmeler yaygındır.
- III. Kıyı kesimlerinde doğal bitki örtüsü makidir.

Türkiye'nin yer şekillerine ilişkin yukarıda verilen bilgilerden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

- 9. Türkiye arazisinin yaklaşık %62'si, eğim değeri %15'in üzerinde olan sarp ve engebeli bir yapıya sahiptir.

Aşağıdaki yörelerden hangisi bu özellikleri daha az gösterir?

- A) Rize
- B) Edirne
- C) Kastamonu
- D) Bingöl
- E) Hakkari

- 10. Artvin'e ait aşağıdaki özelliklerden hangisi diğer dördünün nedenidir?

- A) Ulaşımı için çok sayıda köprü ve tünele ihtiyaç vardır.
- B) Tarım alanları dar ve parçalıdır.
- C) Yer şekilleri dağlık ve engebelidir.
- D) Yayla turizmi gelişmiştir.
- E) Akarsular derin vadiler içinde akar.

1.	2.	3.	4.	5.
A	E	B	E	C
6.	7.	8.	9.	10.
A	D	D	B	C

DOĞAL AFETLER / EROZYON

• Ne Sordu?

Erozyon oluşumunda;

- bitki örtüsünün seyrekliği,
- yağışların mevsimlere düzensiz dağılışı,
- eğimin fazlalığı gibi faktörler etkili olmaktadır.

Bu özellikler göz önüne alındığında aşağıdaki yerlerden hangisinde erozyonla daha çok mücadele edilmesi gerekir?

- A) Ordu B) Kars C) Çankırı
D) Muğla E) Balıkesir

2012 EKPSS-ORTAÖĞRETİM

• Çözümler?

Erozyonu artıran temel koşullar

- Bitki örtüsünün seyrek olması. Yağışların mevsimlere düzensiz dağılıması. Eğimin fazla olması.

A) Ordu

- Yağış yıl geneline düzenli dağılır. Bitki örtüsü çok gürdür. Eğim fazla olsa da erozyon sınırlıdır.

B) Kars

- Yağış azdır. Fakat çayır bitki örtüsü toprağı korur.

C) Çankırı

- Yarı kurak iklim hakimdir. Bitki örtüsü seyrekdir. Yağışlar düzensizdir ve sağanak yağış hakimdir. Türkiye'de erozyonun şiddetli olduğu alanlardandır.

D) Muğla

- Bitki örtüsü orman ve maki'dir. Yağış görece fazladır. Erozyon riski Çankırı kadar yüksek değildir.

E) Balıkesir

- Bitki örtüsü daha gürdür. Erozyon riski Çankırı kadar yüksek değildir.

CEVAP: C

• Ne Sorar?

1. Türkiye'de erozyonun tarımsal faaliyetler üzerindeki olumsuz etkisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ürün çeşitliliğinin artması
B) Toprak kalınlığının azalması
C) Sulama imkânlarının artması
D) Hasat süresinin uzaması
E) Tarımda makineleşmenin artması

2. Türkiye'de erozyonun baraj göllerini olumsuz etkilemesi aşağıdakilerden hangisine yol açar?

- A) Elektrik üretiminin artmasına
B) Tarımsal sulamanın artmasına
C) Su seviyesinin yükselmesine
D) Akarsu rejiminin düzenlenmesine
E) Baraj ömrünün kılmasına

DOĞAL AFETLER / EROZYON

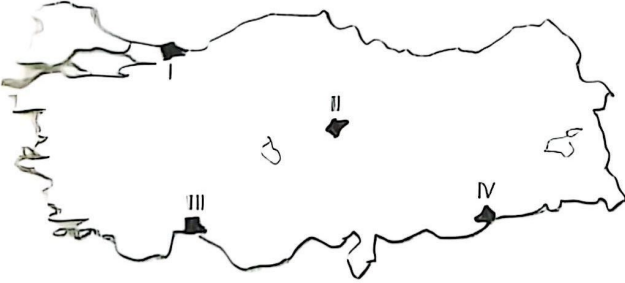
3. Aşağıdakilerden hangisi erozyonla mücadele yöntemlerinden biri değildir?
- A) Ağaçlandırma
B) Teraslama
C) Nöbetleşe ekim
D) Anız yakma
E) Meraların ıslahı
4. Türkiye'de rüzgâr erozyonunun en az görüldüğü bölge aşağıdakilerden hangisidir?
- A) İç Anadolu
B) Doğu Anadolu
C) Karadeniz
D) Güneydoğu Anadolu
E) Akdeniz
5. Türkiye'de rüzgâr erozyonunun daha yaygın olduğu alanlar genellikle hangi özellikteki yerlerdir?
- A) Yağışlı ve ormanlık
B) Düz ve kurak alanlar
C) Engebeli ve nemli
D) Kıyı kesimleri
E) Dağ yamaçları
6. Aşağıdakilerden hangisi erozyonu önleyici tarım uygulamalarından biridir?
- A) Eğime dik sürüm
B) Nadas tarımı
C) Eğime paralel sürüm
D) Orman açma
E) Yanlış sulama
7. Türkiye'de erozyonun yaygın olması aşağıdakilerden hangisini olumsuz etkilemez?
- A) Tarımsal üretim
B) Barajlar
C) Toprak verimliliği
D) Delta oluşumu
E) Su kaynakları
8. I. Nüfusun dengeli dağılımı
II. Tarım gelirlerinin artması
III. Kırsaldan kente göç
- Yukarıdakilerden hangileri erozyonun sosyal sonuçlarından biri olabilir?
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III
9. Türkiye'de rüzgâr erozyonunun fazla olduğu alanlarda aşağıdakilerden hangisi daha yaygındır?
- A) Geniş orman alanları
B) Alüvyal topraklar
C) Kırgıbayır topoğrafyası
D) Delta ovaları
E) Karstik şekiller
10. I. Ağaçlandırma ve bitki örtüsünün korunması
II. Kurak bölgelerde nöbetleşe tarım yapılması
III. Kurak bölgelerde nadas tarımı yapılması
- Yukarıdakilerden hangileri erozyonla mücadelede yapılması gerekenler arasındadır?
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

1.	2.	3.	4.	5.
B	E	D	C	B
6.	7.	8.	9.	10.
A	D	C	C	D

DOĞAL AFETLER / KURAKLIK

• Ne Soruldu?

Türkiye'de son yıllarda küresel iklim değişikliğinin etkileri görülmektedir. Bu etkiler zaman içerisinde bazı alanlarda çölleşme riskinin artmasına neden olacaktır.

Haritada numaralandırılan alanların hangilerinde bu risk daha azdır?

- A) I ve III B) I ve II C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

2023 AYT

• Çözümü?

Çölleşme riskini artıran koşullar

- Az ve düzensiz yağış
- Yarı kurak / kurak iklim
- Bitki örtüsünün yetersizliği
- Yüksek buharlaşma
- Toprakların kolay aşınabilir olması

I (Sakarya kıyısı)

- Yağış fazladır. Orman bakımından zengindir. Çölleşme riski düşüktür.

II (Konya çevresi)

- Yarı kurak iklim hakimdir. Yağış azdır ve düzensizdir. Çölleşme riski yüksektir.

III (Antalya çevresi)

- Deniz etkisi belirgindir. Bitki örtüsü görece fazladır. Yağış İç ve Güneydoğu Anadolu'ya göre fazladır. Çölleşme riski daha azdır.

IV (Güneydoğu Anadolu)

- Yazlar çok sıcak ve kuraktır. Buharlaşma çok yüksektir. Türkiye'de çölleşme riskinin en yüksek olduğu alanlardandır.

CEVAP: B

• Ne Soruldu?

1. Türkiye'de kuraklık riskinin en yüksek olduğu bölgelerden biri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Karadeniz
B) Marmara
C) İç Anadolu
D) Doğu Karadeniz
E) Trakya

2. Türkiye'de kuraklığın şiddetlenmesinde aşağıdakilerden hangisinin payı daha fazladır?

- A) Enlem
B) Boylam
C) Volkanizma
D) Gelgit
E) Beşerî faaliyetler

DOĞAL AFETLER / KURAKLIK

3. I. Sulu tarım ürünlerinin yaygınlaştırılması
II. Nadaslı tarımın yaygınlaştırılması
III. Su ihtiyacı az olan ürünlerin yetiştirilmesi

Yukarıdakilerden hangileri kuraklığın etkisinin azaltılmasında faydalı olacak faktörlerden biri değildir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

4. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de kuraklığın sosyal etkilerinden biridir?

- A) Tarımsal verimin artması
B) Kırsaldan kente göç
C) Su kalitesinin artması
D) Baraj ömrünün uzaması
E) Toprak oluşumunun hızlanması

5. I. Hidroelektrik santrallerinin üretimi azalır.
II. Sanayi kuruluşlarının üretiminde azalma olur.
III. Yer altı su seviyesi yükselir.

Yukarıdakilerden hangileri kuraklığın Türkiye'deki etkileri arasında gösterilemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

6. Türkiye'de kuraklığın tarımsal üretimi en fazla olumsuz etkilediği alanlarda aşağıdaki tarım uygulamalarından hangisi daha yaygındır?

- A) Seracılık B) Sulu tarım
C) Çeltik tarımı D) Nadas
E) Bahçe tarımı

7. Türkiye'de kuraklık riskinin artmasında aşağıdaki-lerden hangisi doğal bir faktör değildir?

- A) Yağış miktarının azalması
B) Sıcaklıkların yükselmesi
C) Buharlaşmanın artması
D) Yer altı sularının aşırı kullanılması
E) Yağış rejiminin düzensizleşmesi

8. Türkiye'de kuraklığın şiddetini artıran tarım uygulamaları aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Damla sulama
B) Yağmur suyu hasadı
C) Aşırı yer altı suyu kullanımı
D) Nadas uygulaması
E) Teraslama

9. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de kuraklığın hidrolojik sonuçlarından biri olarak gösterilemez?

- A) Baraj doluluk oranlarının düşmesi
B) Göllerin alanlarının küçülmesi
C) Akarsu debilerinin azalması
D) Yer altı su seviyelerinin yükselmesi
E) Sulama imkânlarının kısıtlanması

10. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de kuraklıkla mücadelede etkili bir yöntem değildir?

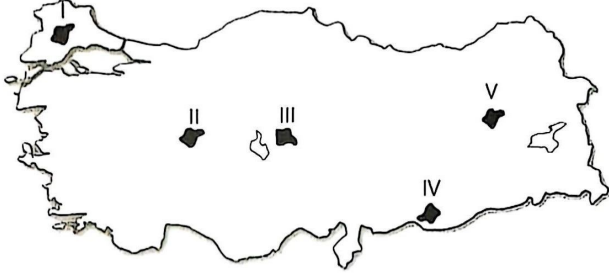
- A) Su tasarrufu bilincinin artırılması
B) Sulama teknolojilerinin geliştirilmesi
C) Ağaçlandırma çalışmalarının artırılması
D) Yerel su kaynaklarının korunması
E) Su ihtiyacı fazla ürünlerin yaygınlaştırılması

1.	2.	3.	4.	5.
C	E	A	B	C
6.	7.	8.	9.	10.
D	D	C	D	E

DOĞAL AFETLER / HEYELAN

• **Ne Sordu?**

Aşağıda, üzerinde bazı alanların numaralandırıldığı harita ile bir doğal afete neden olan bazı faktörler verilmiştir.

- Jeolojik yapı
- Arazinin eğimli olması
- Toprağın suya doygun olması
- Yamaç dengesinin bozulması

Bu faktörlerin neden olduğu doğal afet, haritada numaralandırılan alanların hangisinde daha sık yaşanır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2022 KPSS-LİSANS

• **Çözülmü?**

Bu faktörlerin neden olduğu doğal afet heyelandır.

Heyelanın en sık görüldüğü koşullar

- Eğimli arazi
- Yağışın fazla olması
- Tabakaların eğimi
- Killi-gevşek zemin
- Yamaç dengesinin bozulması

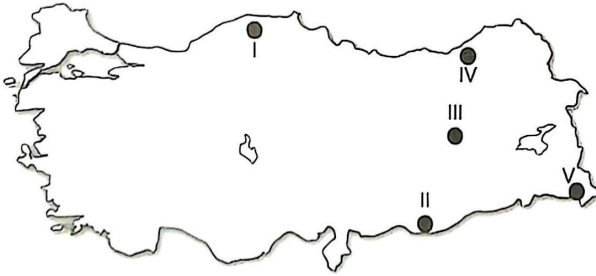
Bu koşulların en tipik olduğu bölge Karadeniz Bölgesidir. (özellikle Doğu ve Batı Karadeniz)

Eğim şartları beş numaralı yer heyelan oluşmasına daha uygundur.

CEVAP: E

• **Ne Sorar?**

1. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Yukarıdaki haritada numaralandırılan yerlerin hangisinde heyelan riski diğerlerine göre daha azdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. I. Akarsu rejimlerinin düzenli olması
II. Killi kayaçların fazla olması
III. Tabaka eğimlerinin fazla olması

Yukarıdakilerden hangileri heyelanların Karadeniz Bölgesi'nde sık görülmesinin nedenlerinden biri değildir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

DOĞAL AFETLER / HEYELAN

3. I. Nadas tarımının uygulanması
II. Deprem sonucu gelişen sismik hareketlilik
III. Hasat sonrası anız yakılması
IV. Kar erimeleri sonucu toprağın suya doymun hâle gelmesi

Yukarıdakilerden hangileri Türkiye'de kütlo hareketlerine yol açan faktörler arasında gösterilebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4. Heyelan oluşması için;

- bol yağış,
- fazla oğım,
- kaygan zemin gereklidir.

Bu şartlar göz önüne alındığında ülkemizde aşağıdaki illerden hangisinde daha çok heyelan meydana gelir?

- A) Kastamonu B) Şanlıurfa C) Konya
D) Antalya E) Edirne

5. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de heyelan görülme ihtimalini artıran faktörlerden biri değildir?

- A) Toprağın suya doymun hâle gelmesi
B) Tabakaların yamaç eğimine paralel bir şekilde uzanması
C) Yamaçlarda yol çalışmalarının yapılması
D) Toprağın killi yapıda olması
E) Yıllık yağış miktarının düşük olması

6. Sinop'tan, İskenderun'a doğru kıyı boyunca giden bir kişi, aşağıdakilerden hangisinde verilen iki merkez arasında "Dikkat! Heyelan Tehlikesi" uyarısına daha sık rastlar?

- A) Kaş – Kumluca
B) Gemlik – Bandırma
C) Karasu – Şile
D) Edremit – Çandarlı
E) Bartın – Sinop

7. Aşağıdakilerden hangisi heyelanın sonuçlarından biri doğrudur?

- A) Can ve mal kaybı
B) Ulaşımın aksaması
C) Tarım alanlarının zarar görmesi
D) Delta ovalarının genişlemesi
E) Yerleşmelerin yer değiştirilmesi

8. Türkiye'de heyelanların sık görüldüğü alanlarda aşağıdaki kayaç türlerinden hangisi daha yaygındır?

- A) Granit B) Bazalt C) Kil ve marn
D) Mermer E) Kalker

9. Türkiye'de heyelanların yaygın olduğu alanlarla ilgili;

- I. yıllık yağış miktarının fazla olması,
- II. zeminlerin kil ve marn ağırlıklı olması,
- III. kalkerli arazilerin yaygınlığı

faktörlerinden hangileri heyelan riskini artırır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

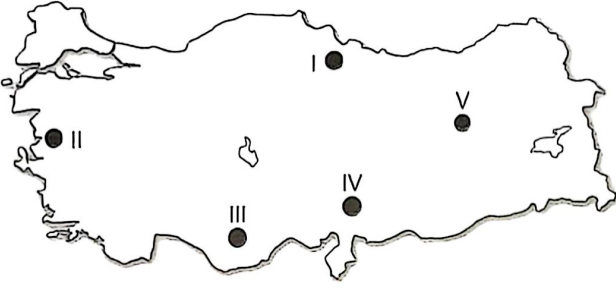
10. Aşağıdakilerden hangisi heyelanların çevresel sonuçlarından biri değildir?

- A) Toprak yapısının bozulması
B) Bitki örtüsünün zarar görmesi
C) Doğal drenaj sistemi bozulması
D) Tarım alanlarının yok olması
E) Çölleşmenin artması

1.	2.	3.	4.	5.
B	A	D	A	E
6.	7.	8.	9.	10.
E	D	C	D	E

DOĞAL AFETLER / DEPREM

• Ne Sordu?

Yukarıdaki haritada numaralarla gösterilen alanların hangisinde deprem riski diğerlerinden daha azdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2016 KPSS-LİSANS

• Çözüm?

Türkiye'de deprem riski;

- Kuzey Anadolu Fay Hattı (KAF)
- Batı Anadolu Fay Hattı (BAF)
- Doğu Anadolu Fay Hattı (DAF)

üzerinde daha yüksektir.

I (Orta Karadeniz'in iç kesimleri)

- KAF üzerinde olduğu için deprem riski yüksektir.

II (Ege kıyıları - Batı Anadolu)

- Deprem riski çok yüksek

III (Karaman civarı)

- Deprem riski düşük

IV (Osmaniye-Kahramanmaraş civarı)

- DAF üzerinde olduğu için deprem riski yüksektir.

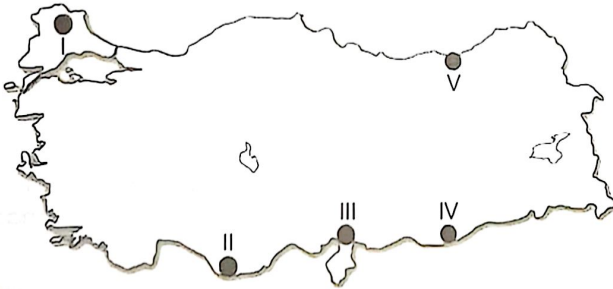
V (Doğu Anadolu)

- KAF üzerinde olduğu için deprem riski yüksektir.

CEVAP: C

• Ne Sorar?

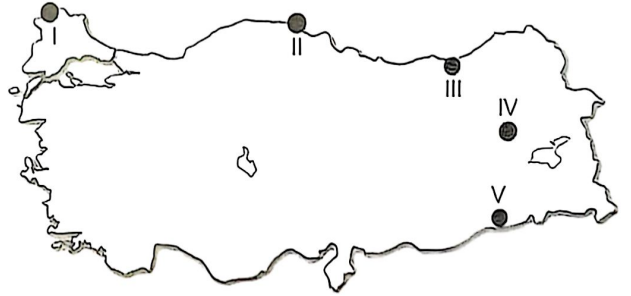
1. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Haritada numaralarla gösterilen alanların hangisinde deprem riski diğerlerinden daha fazladır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Haritada numaralarla gösterilen alanların hangisinde deprem riski diğerlerinden daha fazladır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

DOĞAL AFETLER / DEPREM

3. Türkiye'nin deprem açısından riskli bir ülke olmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
A) İklim çeşitliliğinin fazla olması
B) Alp-Himalaya orojenik kuşağında yer alması
C) Ortalama yükseltisinin fazla olması
D) Dağların kıyıya paralel uzanması
E) Akarsuların kısa boylu olması
4. Türkiye'de Marmara Bölgesi'nin deprem açısından riskli olmasının nedenlerinden biri aşağıdakilerden hangisidir?
A) Volkanik dağların bulunması
B) Kuzey Anadolu Fayı'nın bölgeden geçmesi
C) Yükseltinin az olması
D) Nüfusun seyrek olması
E) Karstik arazilerin yaygınlığı
5. Türkiye'de doğrultu atımlı fayların yaygın olmasının sonucu aşağıdakilerden hangisidir?
A) Volkanik faaliyetlerin artması
B) Delta ovalarının genişlemesi
C) Heyelanların azalması
D) Karstik şekillerin yaygınlaşması
E) Depremlerin sık ve şiddetli olması
6. Türkiye'de kentsel dönüşüm projelerinin temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?
A) Depremde can ve mal kaybını azaltmak
B) Şehirleri büyütmek
C) Sanayi alanlarını genişletmek
D) Turizmi geliştirmek
E) Tarım alanlarını artırmak
7. Türkiye'de en yıkıcı depremlerin genellikle büyük şehirlerde fazla can kaybına yol açmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
A) Depremlerin şiddetinin yüksek olması
B) Fayların yüzeye yakın olması
C) Nüfus yoğunluğu ve yapı kalitesinin yetersizliği
D) Yağışlı iklim koşulları
E) Yer şekillerinin sade olması
8. Türkiye'de Kuzey Anadolu Fayı'nın uzanışı dikkate alındığında aşağıdaki şehirlerden hangisi bu fay hattı üzerinde yer almaz?
A) Erzincan B) Bolu C) Düzce
D) Elazığ E) Amasya
9. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de deprem sonrası görülebilecek ikincil afetlerden biri değildir?
A) Tsunami B) Yangın C) Heyelan
D) Sel E) Kuraklık
10. Türkiye'de fay hatları boyunca yerleşmenin yoğun olduğu alanlarda hangi uygulama daha önceliklidir?
A) Tarım alanlarını genişletmek
B) Kentsel dönüşüm projeleri
C) Sanayi tesislerini artırmak
D) Turizmi teşvik etmek
E) Göçü hızlandırmak

1.	2.	3.	4.	5.
C	D	B	B	E
6.	7.	8.	9.	10.
A	C	D	E	B

DOĞAL AFETLER / ORMAN YANGINLARI

• Ne Sordu?

Orman yangınlarının oluşmasında çeşitli faktörler etkili olmakla birlikte iklim bu konuda önemli bir rol oynar. Yaz mevsiminde sıcaklık değerlerinin yüksek ve bağıl nem oranının düşük olması nedeniyle bazı alanlar orman yangınları açısından daha büyük risk altındadır.

Buna göre aşağıdaki dağlık alanların hangisinde bulunan ormanlar, yangın açısından daha fazla risk taşır?

- A) Kaçkar Dağları
- B) Küre Dağları
- C) Nur Dağları
- D) Canik Dağları
- E) Yıldız Dağları

2024 KPSS-LİSANS

• Çözülm?

Yangın riskini artıran iklim koşulları

- Yaz sıcaklıklarının yüksek olması
- Bağıl nemin düşük olması
- Yaz kuraklığının belirgin olması
- Maki-kızılçam gibi kolay tutuşan bitki örtüsü

Bu özellikler Akdeniz ikliminin tipik özellikleridir.

A) Kaçkar Dağları

- Doğu Karadeniz'dedir. Yazlar serindir ve çok yağışlıdır. Nem çok yüksektir. Yangın riski düşüktür.

B) Küre Dağları

- Batı Karadeniz'dedir. Yazlar serindir ve çok yağışlıdır. Nem çok yüksektir. Yangın riski düşüktür.

C) Nur Dağları

- Akdeniz Bölgesi'ndedir. Yazlar çok sıcak ve kuraktır.
- Bağıl nem düşüktür. Kızılçam ve maki yaygındır. Türkiye'de orman yangınlarının en sık görüldüğü alanlardandır.

D) Canik Dağları

- Orta Karadeniz'dedir. Yazlar serindir ve çok yağışlıdır. Nem çok yüksektir. Yangın riski düşüktür.

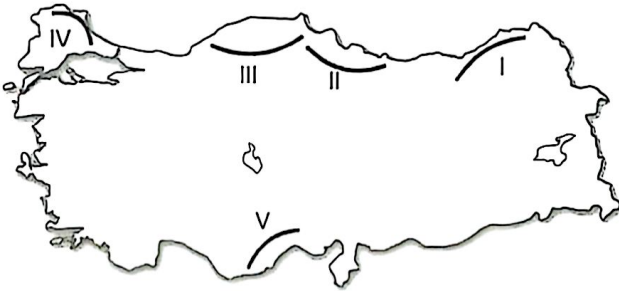
E) Yıldız Dağları

- Trakya'da Karadeniz kıyılarındadır. Yazlar serindir ve çok yağışlıdır. Nem çok yüksektir. Yangın riski düşüktür.

CEVAP: C

• Ne Sorar?

1. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

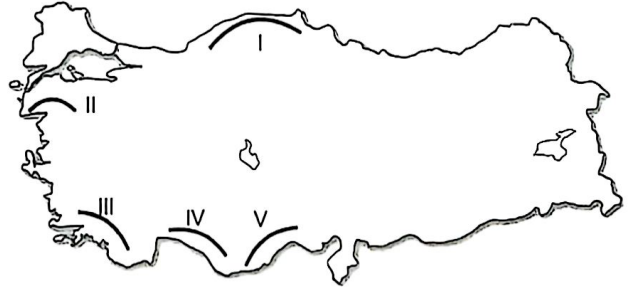

Orman yangını, orman ekosisteminde kontrol dışı şekilde başlayan ve hızla yayılan ateş olayıdır. İklim, bitki örtüsü, insan faaliyetleri ve doğal faktörler yangını tetikleyebilir.

Buna göre haritadaki dağlık alanların hangisinde bulunan ormanlar, yangın açısından daha fazla risk taşır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

2. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Haritadaki dağlık alanların hangisinde bulunan ormanlar, yangın açısından daha az risk taşır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

DOĞAL AFETLER / ORMAN YANGINLARI

3. Aşağıdaki illerden hangisinde orman yangını riski daha fazladır?

- A) Giresun B) Muğla C) Konya
D) Bingöl E) Iğdır

4. Türkiye'de orman yangınlarının en yoğun görüldüğü bitki örtüsü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çayır B) Bozkır C) Maki
D) Tundra E) Çöl

5. Türkiye'de orman yangınlarının yaz aylarında artmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yağışların artması
B) Nem oranının yükselmesi
C) Sıcaklıkların yükselmesi ve kuraklık
D) Kar erimeleri
E) Bitki örtüsünün gürleşmesi

6. Türkiye'de orman yangınlarının iklim değişikliği ile ilişkisi aşağıdakilerden hangisiyle açıklanır?

- A) Kar yağışlarının artması
B) Sıcak hava dalgalarının artması
C) Nem oranının yükselmesi
D) Yağışların düzenli hâle gelmesi
E) Don olaylarının çoğalması

7. Aşağıdaki dağlık alanların hangisinde bulunan ormanlar, yangın açısından daha fazla risk taşır?

- A) Karçal Dağları
B) Ilgaz Dağları
C) Menteşe Dağları
D) Mercan Dağları
E) Ispir Dağları

8. I. Yaz kuraklığının belirgin olması
II. Kızılçam ormanlarının yaygın olması
III. Yükseltinin kısa mesafede artması

Türkiye'de orman yangınlarının Akdeniz ve Ege kıyılarında yoğunlaşması yukarıdakilerden hangileriyle doğrudan ilişkilidir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

9. Türkiye'de orman yangınlarının en önemli uzun vadeli sonucu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Akarsu taşkınlarının azalması
B) Biyolojik çeşitliliğin azalması
C) Tarım alanlarının artması
D) Yerleşmelerin dağınık hâle gelmesi
E) İklimin soğuması

10. Türkiye'de orman yangınları sonrası erozyon riskinin artmasının temel nedenleri arasında;

- I. bitki örtüsünün yanarak yok olması,
II. toprağın su tutma kapasitesinin azalması,
III. yağışların tamamen kesilmesi

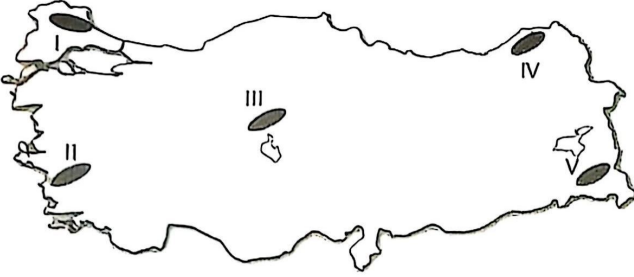
unsurlarından hangileri yer alır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

1.	2.	3.	4.	5.
E	A	B	C	C
6.	7.	8.	9.	10.
B	C	D	B	D

DOĞAL AFETLER / ÇİĞ

• Ne Sordu?

Yukarıdaki alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanların hangilerinde çığ afeti daha fazla etkilidir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) IV ve V

2022 KPSS-LİSANS

• Çözüm?

Çığ riskinin yüksek olması için temel koşullar:

- Yüksek yükselti
- Dik yamaçlar
- Kışın kar yağışının fazla olması
- Bitki örtüsünün (orman) zayıf olması / Üst sınırın üzerinde kalma

Türkiye'de çığın en sık görüldüğü kuşak: Doğu Anadolu'nun yüksek ve engebeli sahaları ve Doğu Karadeniz'in yüksek dağları (Kaçkarlar)

I (Trakya)

- Yükselti azdır. Çığ riski düşüktür.

II (Aydın çevresi)

- Yükselti azdır. Çığ riski düşüktür.

III (İç Anadolu içleri)

- Yükselti azdır. Çığ riski düşüktür.

IV (Doğu Karadeniz - Kaçkarlar)

- Çok yüksektir. Eğim fazladır. Yoğun kar yağışı vardır. Çığ riski yüksektir.

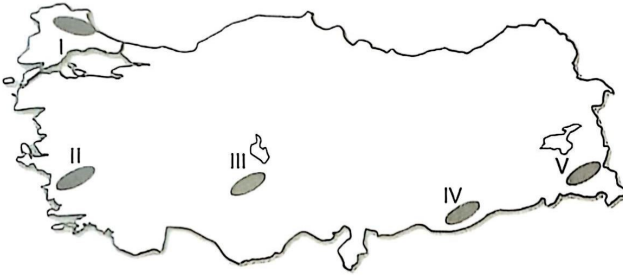
V (Doğu Anadolu - Hakkâri/Van çevresi)

- Çok yüksektir. Eğim fazladır. Yoğun kar yağışı vardır. Çığ riski yüksektir.

CEVAP: E

• Ne Sorar?

1. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanların hangisinde çığ afeti daha fazla etkilidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Türkiye'deki çığ olaylarının Bitlis ve Bingöl gibi illerde görülmesinde;

- deprem risklerinin yüksek olması,
- arazinin yüksek ve eğimli olması,
- kar yağışı ve karın yerde kalma süresinin fazla olması,
- hayvancılık faaliyetlerinin yoğun olması

özelliklerinden hangileri etkilidir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

DOĞAL AFETLER / ÇİĞ

3. Aşağıdakilerden hangisi çığ felaketinin beşerî nedenlerinden biri doğıldır?

- A) Ormanların tahrip edilmesi
- B) Yamaçlarda yapılaşma
- C) Ulaşım güzergâhlarının dağlık alanlardan geçirilmesi
- D) Anl sıcaklık değişimleri
- E) Bitki örtüsünün yok edilmesi

4. Aşağıdakilerden hangisi çığla mücadelede etkili bir yöntem doğıldır?

- A) Çığ tünelleri ve bariyerleri yapmak
- B) Riskli alanlarda yerleşmeyi sınırlandırmak
- C) Ağaçlandırma çalışmaları yapmak
- D) Tarımda nadas yöntemi uygulamak
- E) Erken uyarı sistemleri kurmak

5. I. Dağ geçitlerinin kapanması
II. Deniz ulaşımının aksaması
III. Limanların kapanması

Türkiye’de çığ olaylarının ulaşım üzerindeki etkisi yukarıdakilerden hangileriyle açıklanır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

6. Aşağıdakilerden hangisi çığ risk harıtlarının hazırlanmasında dikkate alınmaz?

- A) Eğim
- B) Kar kalınlığı
- C) Sıcaklık değişimleri
- D) Yer şekilleri
- E) Yağış rejimi

7. Aşağıdaki illerin hangisinde çığ afetinin görülme olasılığı diğerlerine göre daha yüksektir?

- A) Kütahya
- B) Konya
- C) Çorum
- D) Tekirdağ
- E) Gümüşhane

8. Aşağıdaki illerin hangisinde çığ afetinin görülme olasılığı diğerlerine göre daha düşüktür?

- A) Iğdır
- B) Erzurum
- C) Muş
- D) Elazığ
- E) Van

9. Aşağıdaki illerin hangisinde çığ afetinin görülme olasılığı diğerlerine göre daha düşüktür?

- A) Bitlis
- B) Ardahan
- C) Bingöl
- D) Tunceli
- E) Hakkari

10. Aşağıdaki illerin hangisinde çığ afetinin görülme olasılığı diğerlerine göre daha düşüktür?

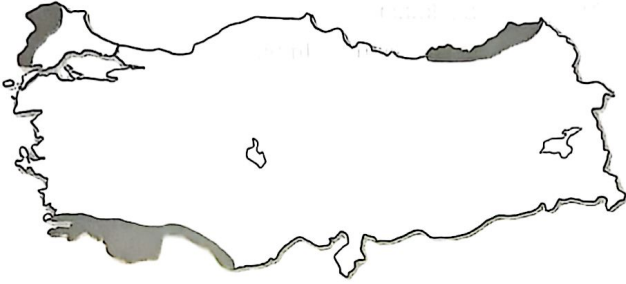
- A) Tunceli
- B) Artvin
- C) Kayseri
- D) Sivas
- E) İzmir

1.	2.	3.	4.	5.
E	C	D	D	A
6.	7.	8.	9.	10.
E	E	A	B	E

DOĞAL AFETLER / SEL VE TAŞKIN

• Ne Sordu?

Haritada bazı alanlar koyu renkle gösterilmiştir. Bu alanlarda aşağıdaki doğal afetlerden hangisi daha sık görülmektedir?

Yukarıdaki haritada bazı alanlar koyu renkle gösterilmiştir.

Bu alanlarda aşağıdaki doğal afetlerden hangisi daha sık görülmektedir?

- A) Sel ve taşkın
- B) Orman yangını
- C) Deprem
- D) Heyelan
- E) Çığ

2016 KPSS-ORTAÖĞRETİM

• Çözüm?

Koyu renkli alanlar:

- Doğu Karadeniz kıyı kuşağı,
- Batı Toroslar,
- Meriç nehri kıyıları

A) Sel ve taşkın

- Seller, yağışın fazla olduğu yerlerde ve alt yapı yetersizliği olan yerlerde, taşkınlar ise akarsuların eğiminin azaldığı yerlerde fazladır. Doğru cevap A olur.

B) Orman yangını

- En çok Akdeniz ve Ege kıyılarında yaygındır. Karadeniz bu açıdan riskli değildir.

C) Deprem

- Fay hatları boyunca yaygındır. (Ege, Marmara, Doğu Anadolu) Haritadaki dağılışıla örtüşmez

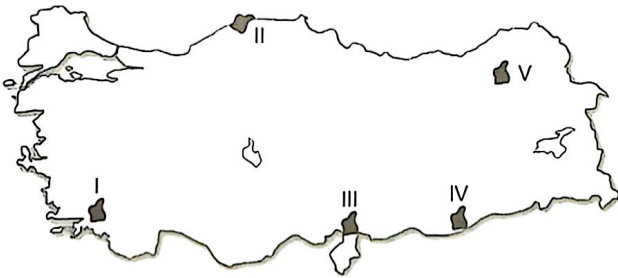
D) Heyelan

- Heyelan eğim ve yağışın fazla olduğu Karadeniz'de fazladır, fakat Ergene Ovası'nda eğim riski düşüktür.

CEVAP: A

• Ne Sorar?

1. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Haritadaki numaralı yerler ile aşağıdaki afetlerin sık görüldüğü yerler eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) I- Orman yangını
- B) II- Sel
- C) III- Deprem
- D) IV- Deprem
- E) V- Heyelan

2. Türkiye'de, aşağıdaki doğal afetlerden hangisinin daha çok ilkbahar mevsiminde gerçekleşmesi beklenir?

- A) Orman yangını
- B) Sel ve taşkın
- C) Deprem
- D) Erozyon
- E) Kuraklık

DOĞAL AFETLER / SEL VE TAŞKIN

3. Aşağıdaki doğa olaylarından hangisinin Türkiye'de görülme sıklığı daha azdır?
A) Kuraklık
B) Erozyon
C) Orman yangınları
D) Tsunami
E) Heyelan
4. Aşağıdakilerden hangisi sel ve taşkınları artıran beşerî bir faktör değildir?
A) Dere yataklarının daraltılması
B) Ormanların tahrip edilmesi
C) Baraj ve göletlerin yapılması
D) Plansız kentleşme
E) Taşkın yataklarında yapılaşma
5. Türkiye'de sel ve taşkınların Karadeniz Bölgesi'nde yaygın olmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
A) Akarsuların uzun ve geniş havzalara sahip olması
B) Yağışların fazla ve eğimin yüksek olması
C) Bitki örtüsünün seyrek olması
D) Yaz kuraklığının belirgin olması
E) Yükseltinin az olması
6. Aşağıdakilerden hangisi sel ve taşkınların olumsuz sonuçlarından biri değildir?
A) Toprak verimliliğinin azalması
B) Erozyonun artması
C) Su kaynaklarının kirlenmesi
D) Doğal yaşamın zarar görmesi
E) Delta ovalarının genişlemesi
7. Türkiye'de kentsel alanlarda sel riskinin artmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
A) Nüfusun azalması
B) Geçirimsiz yüzeylerin artması
C) Akarsuların yatak değiştirmesi
D) Yağışın azalması
E) Yükseltinin fazla olması
8. Aşağıdaki illerden hangisinde eğimli akarsuların etkisiyle sel ve taşkın riski yüksektir?
A) Kastamonu B) Eskişehir C) Kırşehir
D) Niğde E) Uşak
9. Aşağıdakilerden hangisi sel ve taşkınlarla mücadelede uzun vadeli bir çözümdür?
A) Geçici setler kurmak
B) Taşkın yataklarını imara açmak
C) Havza bazlı planlama yapmak
D) Sadece afet sonrası müdahale
E) Akarsu yataklarını daraltmak
10. Aşağıdakilerden hangisi, kentlerde betonlaşmanın artmasıyla sel riskinin yükselmesinin temel nedeni?
A) Buharlaşmanın azalması
B) Yer altı sularının yükselmesi
C) Yüzey sularının toprağa sızamaması
D) Akarsu boylarının uzaması
E) Yağışların yıl içine dengeli dağılması

1.	2.	3.	4.	5.
D	B	D	C	B
6.	7.	8.	9.	10.
E	B	A	C	C

İKLİM / SICAKLIK

• Ne Sordun?

Kıyı illerinde, kıyı çizgisine paralel uzanan dağ sıralarının bulunması iç kesimlerde yer alan illerde ise kısa mesafelerde büyük yükselti farkının olması, bu illerin sınırları içerisinde aynı mesafelerde bde farklı iklim koşullarının görülmesine neden olur.

Buna göre, aşağıdaki illerin hangisinde, il sınırları içindeki iklim koşulları daha az farklılık gösterir?

- A) Adana B) Erzincan C) Artvin
D) Kilis E) Hakkâri

2010 KPSS ORTAÖĞRETİM

• Gözüm?

Yükselti farkı fazla ve dağlar kıyıya paralel uzanıyorsa, kısa mesafede iklim çok değişir. Buna karşılık yükselti farkı az ve yer şekilleri sade ise, il sınırları içinde iklim daha az değişir.

A) Adana

- Toroslar ile Çukurova aynı il sınırları içindedir. Deniz seviyesi ile 3000 m'ye yaklaşan yükselti farkı vardır. Kıyı-iç kesim farkı çok belirgindir. İklim farkı fazladır.

B) Erzincan

- Dağlık ve engebelli yapıdadır. Yükselti farkı kısa mesafede büyüktür.

C) Artvin

- Türkiye'nin yükselti farkı en fazla olan illerinden biridir. Kıyı (nemli) – iç kesimler (daha karasal) arasında büyük fark vardır. Aynı anda farklı iklimler yaşanabilir.

D) Kilis

- Yükselti farkı azdır. Denize kıyısı yoktur. İl genelinde benzer (yarı kurak / karasal-Akdeniz geçişi) iklim görülür. Kısa mesafede iklim değişimi sınırlıdır.

E) Hakkâri

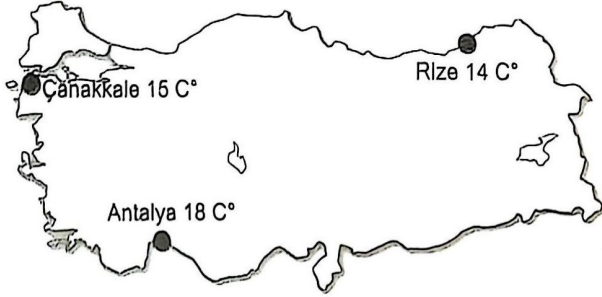
- Çok dağlık ve yüksek bir ildir. Yükselti farkı fazladır. Mikroklima farklılıkları yaygındır.

CEVAP: D

İKLİM/SICAKLIK

Ne Sorar?

1. Aşağıdaki haritada bazı kentlerimizin yıllık ortalama sıcaklıkları verilmiştir.

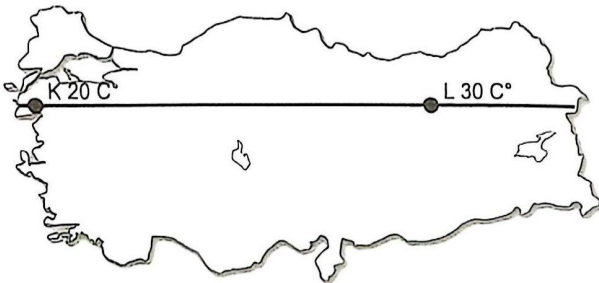

- I. Enlem
- II. Karasallık
- III. Yükselti

Haritadaki kentlerin yıllık ortalama sıcaklığının farklı olmasında yukarıdakilerden hangileri etkilidir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

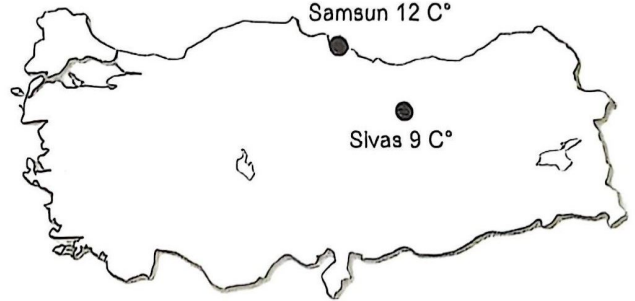
2. Aşağıdaki haritada aynı enlem üzerindeki K ve L kentlerinin yaz sıcaklık ortalamaları verilmiştir.

Bu sıcaklık değerlerinin farklı olmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisi yoktur?

- A) Yükselti B) Nemlilik C) Enlem
D) Karasallık E) Denizellik

3. Aşağıdaki haritada Samsun ve Sivas kentlerimizin yıllık ortalama sıcaklıkları verilmiştir.

- I. Enlem
- II. Karasallık
- III. Yükselti

Samsun ve Sivas kent merkezinin yıllık ortalama sıcaklıklarının farklı olmasında yukarıdakilerden hangileri etkili değildir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

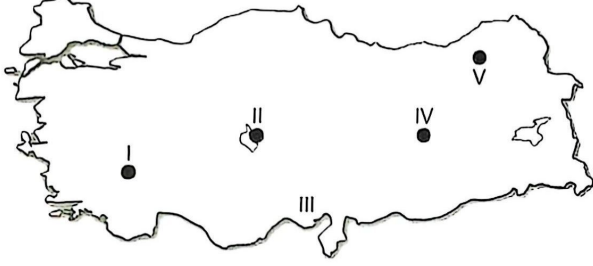
4. I. Enlem
II. Karasallık
III. Yükselti

Türkiye'de deniz kıyısındaki iki kentin yıllık ortalama sıcaklığının farklı olmasında yukarıdakilerden hangileri etkilidir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

İKLİM / SICAKLIK

5. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Haritadaki numaralı yerlerden hangisinin gerçek sıcaklığı ile indirgenmiş sıcaklığı aynıdır?

- A) I B) II C) III
D) IV E) V

6. I. Güneş ışınlarının geliş açısı
II. Karasallık
III. Yükselti

Türkiye’de aynı enlem üzerinde biri deniz kıyısında diğeri deniz kıyısında olmayan iki kentin yıllık ortalama sıcaklığının farklı olmasında yukarıdakilerden hangileri etkili değildir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

7. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye’de sıcaklık dağılışını etkileyen faktörlerden biri değildir?

- A) Enlem B) Yükselti C) Denizellik
D) Boylam E) Bakı

8. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye’de en yüksek yaz sıcaklıklarının görüldüğü alanlardan biridir?

- A) Akdeniz kıyıları
B) Doğu Karadeniz kıyıları
C) Konya Ovası
D) Güneydoğu Anadolu
E) Marmara kıyıları

9. Türkiye’de kıyı kesimlerde yıllık sıcaklık farkının az olmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yükseltinin fazla olması
B) Denizlerin ıslanlaştırıcı etkisi
C) Güneş ışınlarının dik gelmesi
D) Kar yağışının fazla olması
E) Rüzgârların sürekli esmesi

10. Türkiye’de sıcaklığın güneyden kuzeye doğru azalmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yükselti B) Denizellik C) Enlem
D) Bakı E) Yer şekilleri

1.	2.	3.	4.	5.
A	C	A	A	C
6.	7.	8.	9.	10.
A	D	D	B	C

İKLİM / BASINÇ

Ne Sordu?

Türkiye üzerinde yaz aylarında sıcak ve kurak hava koşullarının etkili olmasına neden olan dinamik kökenli basınç merkezi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İzlanda Alçak Basınç Merkezi
- B) Azor Yüksek Basınç Merkezi
- C) Sibirya Yüksek Basınç Merkezi
- D) Akdeniz Gezici Alçak Basınç Merkezi
- E) Muson Alçak Basınç Merkezi

2022 KPSS-ÖNLİSANS

Ne Sorar?

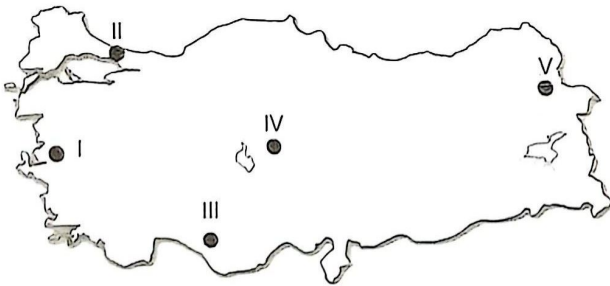
Yaz aylarında Türkiye üzerine uzanan Azor Yüksek Basınç, alçalıcı hava hareketleri oluşturarak bulutlanmayı ve yağış engeller, böylece sıcak ve kurak koşulların hakim olmasına neden olur.

- A) İzlanda Alçak Basınç Merkezi, kışın etkilidir. Yağışlı ve değişken hava getirir.
- C) Sibirya Yüksek Basınç Merkezi, kış aylarında etkilidir. Soğuk ve kuru hava getirir.
- D) Akdeniz Gezici Alçak Basınç Merkezi, kışın yağışların temel nedenidir.
- E) Muson Alçak Basınç Merkezi, Güney ve Güneydoğu Asya'da etkilidir, Türkiye ile doğrudan ilişkili değildir. Esas olarak Tomik Alçak Basınç Merkezinin kaynağıdır.

CEVAP: B

Ne Sorar?

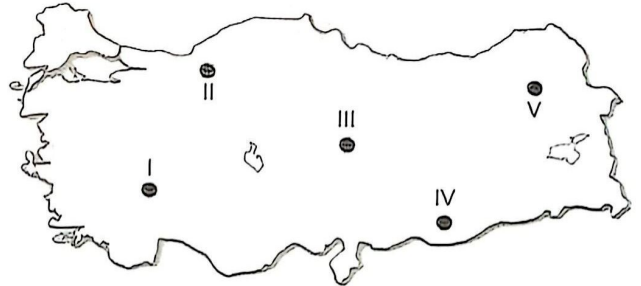
1. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Haritada numaralı yerlerden hangisinde sıcaklık yorçekimi dikkate alındığında basınç daha fazladır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

2. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Sıcaklık basınç ilişkisi dikkate alındığında haritada numaralı yerlerden hangisinde basınç daha azdır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

İKLİM / BASINÇ

3. Aşağıdaki kentlerden hangisinde sadece yer çekimi dikkate alındığında basınç daha fazladır?
A) Antalya B) Sinop C) İzmir
D) Iğdır E) Konya
4. Sadece sıcaklık-basınç ilişkisi dikkate alındığında yaz mevsiminde aşağıdaki yerlerden hangisinde basınç daha azdır?
A) Konya B) Rize C) Erzurum
D) Şanlıurfa E) Yozgat
5. I. İzlanda Dinamik Alçak Basıncı
II. Basra Termik Alçak Basıncı
III. Sibiryâ Termik Yüksek Basıncı
Mevsimplere göre farklı hava kütlelerinin etkili olduğu Türkiye'de yukarıdaki hava kütlelerinden hangilerinin etkisiyle yağmurlu günler yaşanır?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III
6. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de kış mevsiminde sıcaklıkların düşmesinde en etkili basınç merkezidir?
A) Azor Yüksek Basıncı
B) İzlanda Alçak Basıncı
C) Basra Alçak Basıncı
D) Sibiryâ Yüksek Basıncı
E) Aleut Alçak Basıncı
7. Aşağıdaki basınç merkezlerinden hangisi, Türkiye'ye yağış getiren cephe sistemlerinin kaynağıdır?
A) Azor Yüksek Basıncı
B) Sibiryâ Yüksek Basıncı
C) İzlanda Alçak Basıncı
D) Basra Alçak Basıncı
E) Havai Yüksek Basıncı
8. Yaz aylarında Türkiye'de sıcaklığın artmasına ve yağışın azalmasına neden olan basınç merkezi aşağıdakilerden hangisidir?
A) İzlanda Alçak Basınç Merkezi
B) Aleut Alçak Basınç Merkezi
C) Azor Yüksek Basınç Merkezi
D) Sibiryâ Yüksek Basınç Merkezi
E) Havai Yüksek Basıncı
9. Aşağıdaki basınç merkezlerinden hangisi, Türkiye'de etkili değildir?
A) Azor Yüksek Basıncı
B) Sibiryâ Yüksek Basıncı
C) Basra Alçak Basıncı
D) İzlanda Alçak Basıncı
E) Aleut Alçak Basıncı
10. Türkiye'de yaz mevsiminde Güneydoğu Anadolu'da etkili olan sıcak ve kuru rüzgârların kaynağı olan basınç merkezi aşağıdakilerden hangisidir?
A) Azor Yüksek Basınç Merkezi
B) Basra Alçak Basınç Merkezi
C) İzlanda Alçak Basınç Merkezi
D) Sibiryâ Yüksek Basınç Merkezi
E) Aleut Alçak Basınç Merkezi

1.	2.	3.	4.	5.
B	D	B	D	A
6.	7.	8.	9.	10.
D	C	C	E	B

İKLİM / RÜZGÂRLAR

• Ne Sordun?

Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğünden "İstanbul'da yarın kuvvetli karayel ve şiddetli kar yağışı beklenmektedir." uyarısı yapılmıştır.

Bu uyarının,

- I. İstanbul'da kuzey sektörlü rüzgârların egemen olması,
- II. kış mevsiminin yaşanması,
- III. kuzeybatı yönünden gelen bir hava kütlesi olması

verilerinden hangilerine dayanarak yapılmış olması beklenir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

2010 KPSS-LİSANS

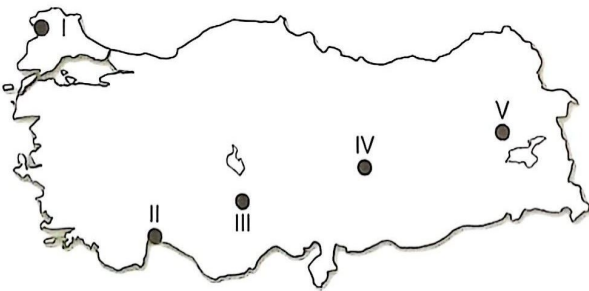
• Çözülmü?

- Hakim rüzgâr yönü, bir yere rüzgârın yıl içerisinde en çok geldiği yöndür. İstanbul'a rüzgâr en çok kuzeyden gelir. Fakat öncülde bir günden bahsediliyor, yani yarından bahsediliyor. Bir günden yola çıkarak bir yıl hakkında yorum yapamayız.
- Kar yağışı beklendiği için kış mevsimi yaşandığını anlarız.
- Karayelden yola çıkarak kuzeybatı yönünden bir hava kütlesinin geldiğini anlarız.
- Bu durumda birinci öncül yanlış, ikinci ve üçüncü öncül doğru olmuş olur.

CEVAP: E

• Ne Sorar?

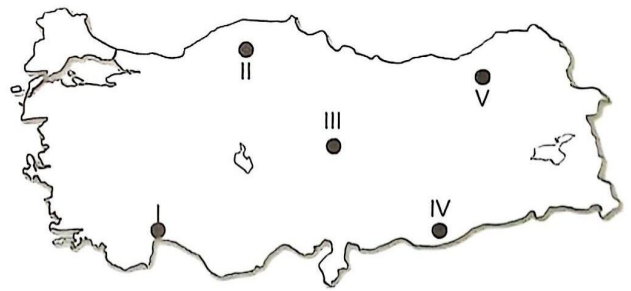
1. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Numaralı yerlerden hangisinde kara meltemi görülür?

- A) I B) II C) III
D) IV E) V

2. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Numaralı yerlerden hangisinde vadi meltemi görülme olasılığı daha azdır?

- A) I B) II C) III
D) IV E) V

İKLİM / RÜZGÂRLAR

3. Türkiye'de kış aylarında sıcaklıkların ani düşmesine ve don olaylarına neden olan rüzgâr aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Lodos B) Kible C) Poyraz
D) Samyeli E) Etezyen
4. Balkanlar üzerinden gelerek kış aylarında soğuk ve kar yağışına neden olan rüzgâr aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Lodos B) Samyeli C) Karayel
D) Kible E) Keşişleme
5. Yaz aylarında Ege kıyılarında serinlik sağlayan rüzgâr aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Etezyen B) Samyeli C) Lodos
D) Keşişleme E) Karayel
6. Türkiye'de yaz kuraklığını artırıcı etki yapan rüzgâr aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Etezyen B) Karayel C) Poyraz
D) Yıldız E) Samyeli
7. Türkiye'de kış aylarında etkili olan bir rüzgârın esmesiyle birlikte hava sıcaklığı artmış, karlar hızla erimiştir. Bu durum aşağıdaki rüzgârlardan hangisinin etkisiyle açıklanır?
- A) Karayel B) Poyraz C) Yıldız
D) Etezyen E) Lodos
8. Aşağıdaki rüzgârlardan hangisi, estiği dönemde çöl tozlarının Türkiye'ye taşınmasına neden olabilir?
- A) Samyeli B) Poyraz C) Karayel
D) Yıldız E) Etezyen
9. I. Kış aylarında sıcaklık artışına neden olması
II. Karların hızla erimesine yol açması
III. Don olaylarının artmasına sebep olması
Yukarıdaki özelliklerden hangileri lodos rüzgârının Türkiye üzerindeki etkileri arasında yer alır?
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III
10. I. Kuzeyli rüzgârlar olmaları
II. Sıcaklığı düşürücü etki yapmaları
III. Yaz kuraklığını artırmaları
Yukarıdaki yargılardan hangileri poyraz ve karayel rüzgârlarının ortak özellikleri arasında yer alır?
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

1.	2.	3.	4.	5.
B	D	C	C	A
6.	7.	8.	9.	10.
E	E	A	D	D

İKLİM / NEM VE YAĞIŞ

• Ne Sordun?

Doğu Karadeniz kıyı kesiminde Rize'de yıllık ortalama yağış miktarı 2500 mm'ye yaklaşırken, Rize'nin kuş uçuşu yaklaşık 100 km güneyindeki Ispir'de yıllık ortalama yağış miktarı 400 mm'ye kadar düşmekte ve buranın Türkiye'nin yarı kurak sahaları arasında yer almasına neden olmaktadır.

Bu durumun ortaya çıkmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisi daha fazladır?

- A) Kuzeyden gelen hava kütlelerindeki yağışların büyük bir kısmını yüksek dağların alması
- B) Güney yamaçlarda bakı faktörüne bağlı daha fazla buharlaşma olması
- C) Kıyıdan iç kesimlere gidildikçe bitki örtüsünün değişmesi
- D) Basınç merkezlerinin yaz ve kış döneminde farklı şekillerde etkili olması
- E) İç kesimlerde yer şekillerinin kısa mesafelerde farklılık göstermesi

2024 KPSS-ÖNLİSANS

• Cevap?

- Karadeniz'den gelen nemli hava kütleleri, Doğu Karadeniz Dağları'nın kuzey yamaçlarına çarpar.
 - Hava yükselirken soğur ve yağış meydana gelir.
 - Dağları aşır güneye geçen hava alçalır, ısınır ve kurak Güney yamaçta (Ispir) yağış çok azalır. Buna yağış gölgesi denir.
- A) Kuzeyden gelen hava kütlelerindeki yağışların büyük bir kısmını yüksek dağların alması
 - Doğru, meydana gelir ve Rize ile Ispir arasında yağış farkı oluşur.
 - B) Güney yamaçlarda bakı faktörüne bağlı daha fazla buharlaşma olması
 - Bakı etkilidir ama 400-2500 mm gibi farkı tek başına açıklayamaz.
 - C) Kıyıdan iç kesimlere gidildikçe bitki örtüsünün değişmesi
 - Bitki örtüsü sonuçtur, neden değildir.
 - D) Basınç merkezlerinin yaz ve kış döneminde farklı şekillerde etkili olması
 - Genel iklimi etkiler, yerel yağış farkını açıklamaz.
 - E) İç kesimlerde yer şekillerinin kısa mesafelerde farklılık göstermesi
 - Yardımcı bir etkidir ama asıl neden değildir.

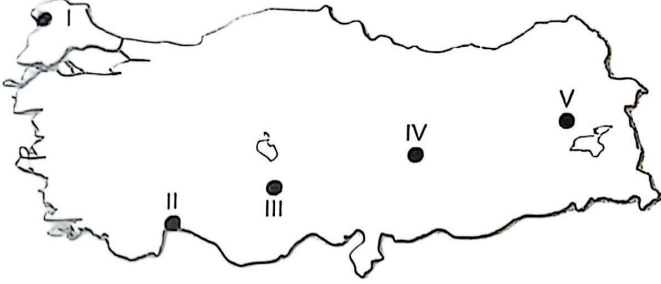
CEVAP: A

İKLİM / NEM VE YAĞIŞ

Ne Sorar?

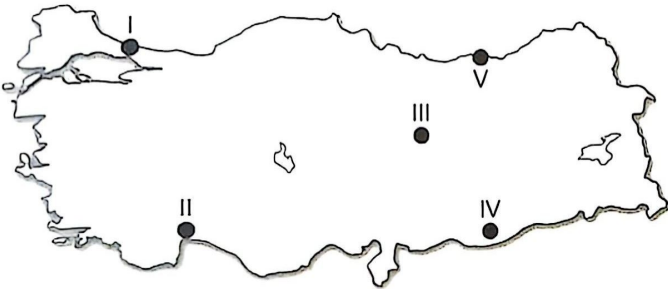
Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Haritada numaralı yerlerden hangisinde mutlak nem yıl boyu daha fazladır?

- A) I B) II C) III
D) IV E) V

2. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

İklim özellikleri dikkate alındığında, haritadaki numaralı alanlardan hangisinde karın yerde kalma süresi daha uzundur?

- A) I B) II C) III
D) IV E) V

3. İklim özellikleri dikkate alındığında, aşağıdaki kentlerin hangisinde karın yerde kalma süresi daha kısadır?

- A) Gümüşhane B) Kars C) Kayseri
D) Kilis E) Bitlis

4. Aşağıdaki ortamlardan hangisinde bağıl nem oranı yıl boyunca düşüktür?

- A) Antalya B) Bartın C) Sinop
D) Diyarbakır E) İzmir

5. I. Cephesel yağış
II. Konveksiyonel yağış
III. Yamaç yağışı

Yukarıdaki yağış türlerinden hangileri ülkemizin matematik konumunun sonucunda meydana gelir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

İKLİM / NEM VE YAĞIŞ

6. Aşağıdaki illerden hangisinde maksimum nem yaz aylarında daha fazladır?
- A) Erzurum B) Şanlıurfa C) Kayseri
D) Antalya E) Kars
7. Aşağıdaki illerden hangisinde yıllık yağış miktarı en azdır?
- A) Iğdır B) Karabük C) Sinop
D) Manisa E) Sivas
9. Aşağıdaki illerden hangisinde kış yağışları diğerlerine göre daha fazladır?
- A) Konya B) Kayseri C) Erzurum
D) Antalya E) Iğdır
10. Iğdır Ovası'nda yağış miktarının az olmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Deniz etkisine açık olması
B) Bitki örtüsünün gür olması
C) Dağlarla çevrili olması
D) Enlemin yüksek olması
E) Sıcaklığın düşük olması

aşağıdaki illerden hangisinde konveksiyonel (yük-
üm) yağışlar daha yaygındır?

- A) Antalya B) Muğla C) Erzurum
D) Sinop E) Rize

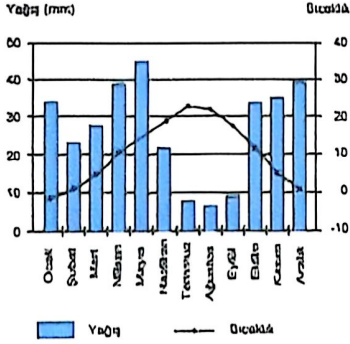
1.	2.	3.	4.	5.
B	C	D	D	A
6.	7.	8.	9.	10.
B	A	C	D	C

İKLİM / İKLİM TİPLERİ

• Ne Sordun?

Aşağıda, bir il merkezine ait aylık ortalama yağış ve sıcaklık grafiği verilmiştir.

Grafikteki bilgiler dikkate alındığında bu il merkezinin aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

- A) Adana B) Trabzon C) Konya
D) Erzurum E) Diyarbakır

2020 KPSS-LİSANS

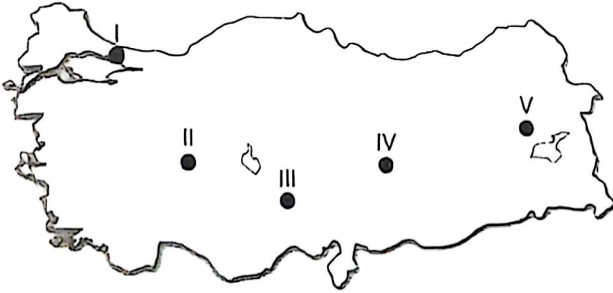
• Gözlem?

- Sıcaklık ve yağış grafiklerinde en soğuk ay ortalaması çok önemli bir ipucudur.
- En soğuk ay olan ocak ayı ortalaması 10 derece ise Akdeniz iklimidir.
- 5-6 derece arasında ise Karadeniz iklimidir.
- 0 artı 5 arasında ise karasal iklimin güneydoğu tipidir.
- 0 eksi 5 arasında ise karasal iklimin İç Anadolu tipidir.
- Eksi 10 ise EKA, Erzurum-Kars-Ardahan tipidir.
- Sorudaki sıcaklık ve yağış grafiğinde ocak ayı ortalaması -5/0 arasında olduğu için karasal iklim İç Anadolu tipidir. Cevap C olur.

CEVAP: C

• Ne Sordun?

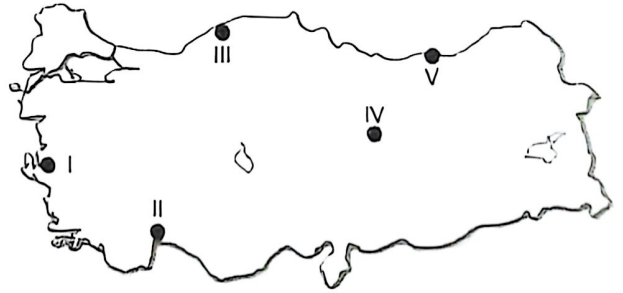
1. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Haritadaki numaralı alanların coğrafi konumları göz önüne alındığında, hangisinin kuzeyi ve güneyi arasındaki iklim farklılığının en fazla olması beklenir?

- A) I B) II C) III
D) IV E) V

2. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Haritada numaralı alanlar iklim tipleri bakımından iklşorli gruplara ayrılırsa hangi alan gruplandırmanın dışında kalır?

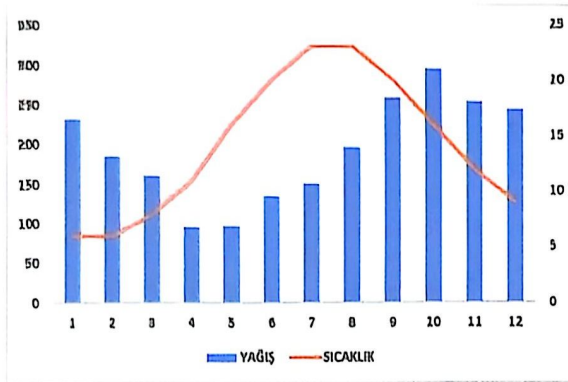
- A) I B) II C) III
D) IV E) V

İKLİM/İKLİM TİPLERİ

3. Türkiye'de iklim çeşitliliğinin fazla olmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Enlem
- B) Deniz akıntıları
- C) Yükselti ve yer şekilleri
- D) Bitki örtüsü
- E) Toprak türleri

4. Aşağıda bir iklime ait yağış ve sıcaklık grafiği gösterilmiştir.

Bu grafik aşağıdaki illerimizden hangisine ait olabilir?

- A) Giresun
- B) Mersin
- C) Kırşehir
- D) Şanlıurfa
- E) İzmir

5. • Manisa
• Kırıkkale
• Bartın
• Diyarbakır
• Artvin

Yukarıdaki şehirler hâkim olan iklim tipleri bakımından ikiye bölünebilir. Hangisi bu bölünmenin dışında kalır?

- A) Manisa
- B) Kırıkkale
- C) Bartın
- D) Diyarbakır
- E) Artvin

6. Türkiye İklimi Üzerinde aşağıdaki faktörlerden hangisi etkilidir?

- A) Meltem rüzgârları
- B) Yer şekilleri
- C) Boylam
- D) Muson rüzgârları
- E) Alize rüzgârları

7. Türkiye'de görülen iklim özellikleri ile ilgili aşağıda verilen ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) En az yağış karasal iklimdedir.
- B) Sıcaklık farkı en az Karadeniz iklimdedir.
- C) Türkiye genel olarak Akdeniz iklim kuşağında yer alır.
- D) Karadeniz iklimi sadece Karadeniz Bölgesi'nde görülür.
- E) Kış sıcaklıkları en yüksek Akdeniz iklimindedir.

8. Türkiye'de kısa mesafelerde iklim özelliklerinin değişkenlik göstermesinde aşağıdakilerden hangisinin doğrudan bir etkisi yoktur?

- A) Yer şekillerinin çeşitliliği
- B) Denize göre konum
- C) Yükselti farkları
- D) Dağ sıralarının yönü
- E) Bitki örtüsünün türü

9. Aşağıda verilen il çiftlerinden hangi iklimin sıcaklık ve yağış grafiğinin diğerlerine göre daha çok benzer olması beklenir?

- A) Kars-Erzurum
- B) Aydın-Kırşehir
- C) Konya-Artvin
- D) Giresun-Muğla
- E) Şanlıurfa-Bartın

10. Türkiye'de dar alanlar içinde iklim koşullarının çevresine göre farklılık göstermesinin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

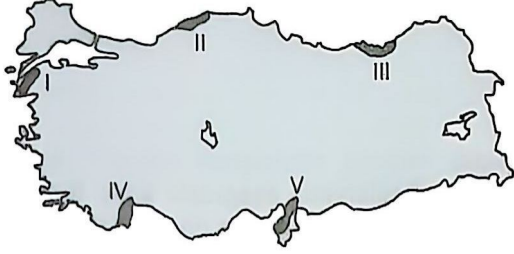
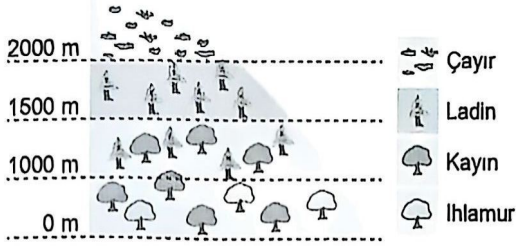
- A) Mutlak konumunun Orta Kuşak'ta yer alması
- B) Doğuya doğru ortalama yükseltinin artması
- C) Yer şekillerinin kısa mesafelerde büyük değişiklik göstermesi
- D) Kıyı kesimlerinde alçak düzlüklerin yaygın olması
- E) Üç tarafının denizlerle çevrili olması

1.	2.	3.	4.	5.
A	D	C	A	A
6.	7.	8.	9.	10.
B	D	E	A	C

İKLİM / BİTKİ ÖRTÜSÜ -1

• No Sordu?

Aşağıda, bir alanda yükselti basamaklarına göre bitki dağılışını gösteren bir şekil ve üzerinde bazı alanların numaralandırılarak gösterildiği bir harita verilmiştir.

Dağılışı gösterilen bu bitkiler haritada numaralandırılan alanların hangisinde görülür?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2024 TYT

• Çözün?

Yükselti basamaklarına göre:

0–1000 m: Ihlamur

1000–1500 m: Kayın

1500–2000 m: Ladin

2000 m ve üzeri: Alpin çayırlar

Bu sıralama şu koşulları gerektirir: Yıl boyu bol yağış, nemli iklim, yükseltinin kısa mesafede hızla artması, kuzey yamaçlarda orman kuşaklarının belirgin olması

Bu, Karadeniz ikliminin özellikle Doğu Karadeniz Dağları'na özgüdür.

I (Çanakkale)

Makiler ve kızılçamlar hakimdir.

II (Batı Karadeniz)

Ihlamur ve kayın ağaçları hakimdir. Fakat ladin ağaçları Doğu Karadeniz'in yüksek yerlerinde görülür.

III (Doğu Karadeniz)

Yükselti kısa mesafede hızla artar

Ihlamur, kayın, ladin, alpin çayır dizilimi en tipik burada görülür

IV (Güneybatı – Ege)

Akdeniz bitkileri (maki, kızılçam)

V (Akdeniz – Toroslar)

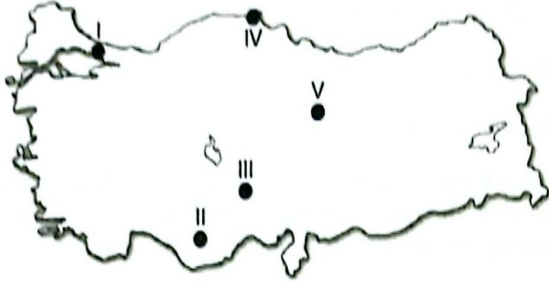
Makiler ve kızılçamlar hakimdir.

CEVAP: C

İKLİM / BİTKİ ÖRTÜSÜ -1

• Ne Sorar?

1. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanlardan hangisinde orman üst sınırı diğerlerine göre daha yüksektir?

- A) I B) II C) III
D) IV E) V

2. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Türkiye'nin bitki florası özellikleri dikkate alındığında haritada numaralı alanlardan hangisinde verilen bitki o alana ait değildir?

- A) I B) II C) III
D) IV E) V

3. Aşağıdaki dağlık alanların hangisinde orman alt sınırı diğerlerine göre daha alçaktır?

- A) Kaçkar Dağları
B) Erciyes Dağı
C) Ağrı Dağı
D) Bolkar Dağları
E) Tahtalı Dağları

4. Toros Dağları'nda aşağıdaki ağaç türlerinin hangisinden oluşan bir orman görülmez?

- A) Kızılçam B) Fıstık çamı C) Sedir
D) Ardıç E) Ladin

5. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'deki Karadeniz ormanlarının yaygın ağaç türleri arasında gösterilemez?

- A) Kayın B) Kestane C) Gürgen
D) İhlamur E) Kızılçam

İKLİM/BİTKİ ÖRTÜSÜ-1

6. Aşağıdaki illerden hangisinde orman varlığı daha fazladır?

- A) Mardin B) Iğdır C) Bingöl
D) Kırşehir E) Ankara

7. Aşağıdaki illerden hangisinde sarıçam ormanları yaygındır?

- A) Kars B) Antalya C) Muğla
D) Şanlıurfa E) Konya

8. Türkiye ormanlarında;

- I. Karaçam,
II. Kızılçam,
III. Kasnak meşesi,
IV. Sığla ağacı

ağaçlarından hangileri daha dar alanlarda görülür?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

9. Kaçkar Dağları'nda aşağıdaki ağaç türlerinden hangisi görülmez?

- A) Kızılağaç B) Sedir C) Gökknar
D) Ladın E) Sarıçam

10. Endemik bir bitki olan "kasnak meşesi"nin Türkiye'de görüldüğü yer aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Göller Yöresi
B) Safranbolu çevresi
C) Köyceğiz Gölü çevresi
D) Hakkari Vadisi
E) Yozgat çevresi

1.	2.	3.	4.	5.
B	C	A	E	E
6.	7.	8.	9.	10.
C	A	E	B	A

İKLİM / BİTKİ ÖRTÜSÜ - 2

• Ne Sordu?

Bitki coğrafyası üzerine araştırma yapan bir grup, yapacakları araştırma gezisinde farklı bitki türlerini görmeyi hedeflemektedir. Grup lideri yükseltinin kısa mesafede değiştiği sahalarda bitki türlerinin farklılaşacağını dikkate alarak bir güzergâh belirlemeye çalışmaktadır.

Aşağıdaki güzergâhlardan hangisi bu grubun çalışmalarına daha uygundur?

- A) Eskişehir - Ankara
- B) Diyarbakır - Siirt
- C) Ordu - Tokat
- D) Edirne - Tekirdağ
- E) Bayburt - Erzurum

2022 KPSS-LİSANS

• Çözüm?

Grubun hedefi; kısa mesafede yükseltinin çok değiştiği bir güzergâh seçmek. Çünkü bu durumda; sıcaklık hızlı değişir Yağış/nem farkı oluşur. Bitki kuşakları kısa mesafede farklılaşır.

Türkiye'de bu koşulun en tipik görüldüğü yerler Karadeniz kıyıları iç kesimler arasındır.

A) Eskişehir – Ankara

- İç Anadolu Platosu, yükselti değişimi sınırlı

B) Diyarbakır – Siirt

- Yer yer yükselti artar ama genel olarak karasal/step koşulları baskın

C) Ordu – Tokat

- Ordu kıyı kesimi; nemlidir ve ormanlıktır. Kısa mesafede dağları aşınca Tokat'ın iç kesimleri daha karasaldır. Yükselti çok hızlı değişir ve bitki türleri belirgin farklılaşır. En uygun güzergâhtır.

D) Edirne – Tekirdağ

- Trakya'da yükselti farkı azdır.

E) Bayburt – Erzurum

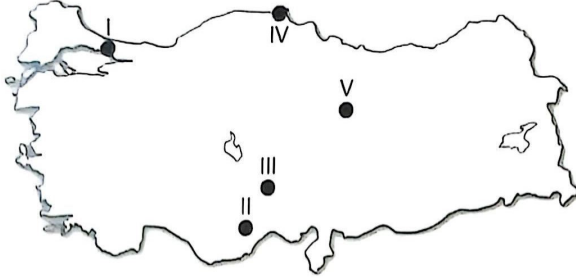
- İkisi de Doğu Anadolu yüksek plato; yükselti farkı sınırlı, iklim benzerdir.

CEVAP: C

İKLİM / BİTKİ ÖRTÜSÜ - 2

Ne Sorar?

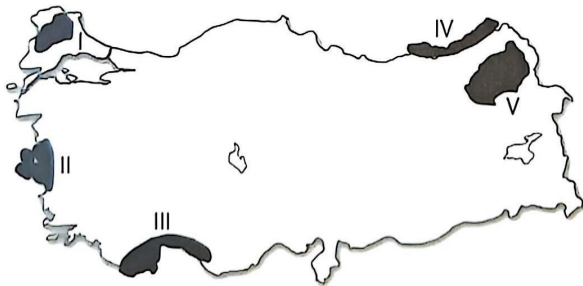
1. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanların hangisinde sedir ormanlarının varlığına bağlı olarak yapılan ormancılık faaliyetlerinin daha yaygın olması beklenir?

- A) I B) II C) III
D) IV E) V

2. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Nemli iklim bölgelerinde doğal ormanların tahrip edilmesiyle ortaya çıkan ormanaltı bitki örtüsüne psödomaki denir. Bu bitki örtüsü; kışın yaprak döken fındık, üzve gibi türlerden oluşur.

Haritadaki numaralı alanlardan hangisinde bu bitkiler yaygın olarak görülür?

- A) I B) II C) III
D) IV E) V

3. Bitki çeşitliliği; iklim koşulları (sıcaklık-yağış), yükseklik ve yer şekilleri, toprak özellikleri, su kaynakları, coğrafi konum ve beşerî faaliyetler tarafından belirlenir.

Aşağıdaki güzergâhlardan hangisinde bitki çeşitliliğinin daha fazla olması beklenir?

- A) Konya - Kayseri
B) Mardin - Şanlıurfa
C) Mersin - Karaman
D) Balıkesir - Bursa
E) Bingöl - Bitlis

4. Bir araştırmacı gözlem yaptığı sahada zakkum, defne, sandal, funda, menengiç, keçiboynuzu, pırnal meşesi gibi bitkilere rastlamıştır.

Buna göre araştırmacının gözlem yaptığı il aşağıdakilerden hangisindedir?

- A) Konya B) Mersin C) Erzurum
D) Amasya E) Hakkari

5. Türkiye'deki bitkilerin bir kısmı yalnızca belirli bir alanda yetişen endemik türlerdir.

Aşağıdakilerden hangisi bu bitkiler arasında yer alır?

- A) Kızılcım B) İspir meşesi C) Ladin
D) Sedir E) Gürgen

İKLİM / BİTKİ ÖRTÜSÜ - 2

6. Antropojen bozkır, doğal ormanların insan etkisiyle tahrip edilmesi sonucu yerlerini ot topluluklarının aldığı bozkırdır.

Aşağıdaki illerden hangisinde antropojen bozkır daha fazladır?

- A) Rize B) Muğla C) Antalya
D) Kırşehir E) Sinop

7. Türkiye'nin endemik bitki türleri bakımından zengin olmasında,

- I. yer şekillerinin kısa mesafelerde büyük değişiklik göstermesi,
II. üç farklı bitki coğrafyası bölgesinin kesişim alanında yer alması,
III. Doğu Yarım Küre'de yer alması

özelliklerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

8. I. Trabzon-Ladin
II. Ardahan- Kızılcım
III. Muğla- Sarıçam
IV. Kayseri-Geven

Yukarıdaki bitki-kent eşleştirmelerinden hangileri yanlıştır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

9. Bir araştırmacı gözlem yaptığı sahada çobanyastığı, sığırkuyruğu, üzerlik, gelincik gibi bitkilere rastlamıştır.

Buna göre araştırmacının gözlem yaptığı il aşağıdakilerden hangisindedir?

- A) Edirne B) Mersin C) Rize
D) Sinop E) Hatay

10. Bitki türleri temel özelliklerine göre ağaç, çalı ve ot formasyonu olarak sınıflandırılır.

Aşağıdakilerden hangisi çalı formasyonu içerisinde yer alır?

- A) Sığırkuyruğu B) Ladin
C) Kayın D) Gürgen
E) Laden

1.	2.	3.	4.	5.
B	D	C	B	B
6.	7.	8.	9.	10.
D	D	C	A	E

NÜFUS, YERLEŞME VE GÖÇ / NÜFUS - 1

• Ne Sordun?

Türkiye'de doğurganlık hızı sosyal, kültürel ve ekonomik faktörlere bağlı olarak yıllara göre değişim göstermektedir. Son yıllarda bu değişim doğurganlık hızının azalması yönündedir.

Bu azalmanın nedenleri arasında

- I. eğitim seviyesinin yükselmesi,
- II. evlilik yaşı ortalamasının artması,
- III. kadınların iş hayatında daha fazla yer alması

etkenlerinden hangileri gösterilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

2025 MEB AGS

• Çözdün?

Soruda doğurganlık hızının azalmasının nedenleri soruluyor. Yani verilen etkenlerin doğum sayısını düşürücü etkisi olup olmadığı değerlendirilmelidir.

I. Eğitim seviyesinin yükselmesi

- Eğitim arttıkça, aile planlaması bilinci artar. Doğurganlık hızı düşer. Doğurganlık hızının azalmasında bu faktörler etkilidir.

II. Evlilik yaşı ortalamasının artması

- Evlilik yaşı yükseldikçe doğurganlık süresi kısalır. Toplam çocuk sayısı azalır. Doğurganlık hızının azalmasında bu faktörler etkilidir.

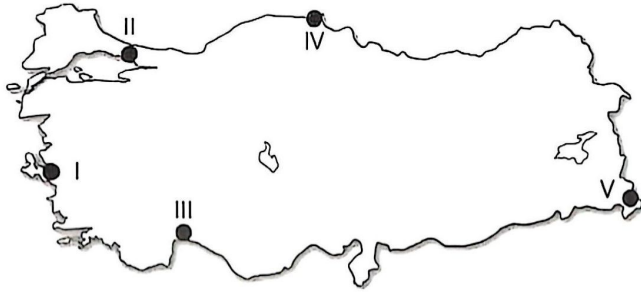
III. Kadınların iş hayatında daha fazla yer alması

- Kadınların çalışma hayatına katılması doğum sayısının azalmasına ve çocuk sayısını sınırlamaya yol açar. Doğurganlık hızının azalmasında bu faktörler etkilidir.

CEVAP: E

• Ne Sorar?

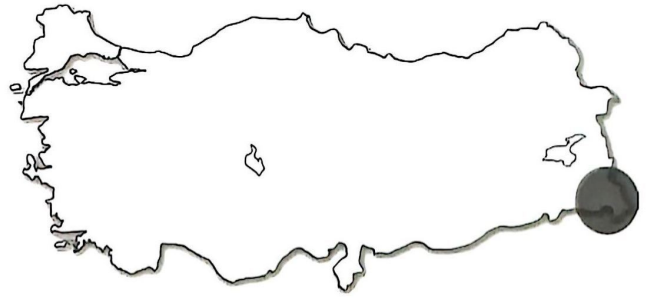
1. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Numaralarla gösterilen yerlerin hangisinde doğurganlık oranı diğerlerinden daha yüksektir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

2. Aşağıdaki haritada bazı bölgeler koyu renkle gösterilmiştir.

Haritada koyu renkle gösterilen bölgede tarımsal nüfus yoğunluğunun fazla olması aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Tarımsal üretimde sulama imkânlarının geniş olması
- B) Tarım alanlarının yer şekilleri nedeniyle çok sınırlı olması
- C) Tarımda makineleşmenin ülke ortalamasından fazla olması
- D) Bölgenin ticaret yolları üzerinde bulunması
- E) Tarım dışı sektörlerin daha hızlı gelişmiş olması

NÜFUS, YERLEŞME VE GÖÇ / NÜFUS - 1

3. Türkiye'de nüfusun coğrafi dağılışına ilişkin

- I. Engebeli ve dağlık alanlarda nüfus yoğunluğu genellikle düşüktür.
- II. Ülkenin doğu yarısında nüfus yoğunluğu batı yarısına oranla yüksektir.
- III. Kıyı kesimleri iç kesimlere göre daha az nüfuslanmıştır.

İfadelerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

4. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de nüfusun coğrafi dağılışı üzerinde en az etkilidir?

- A) Ulaşım imkânlarının gelişmiş olması
B) Endüstri kuruluşlarının dağılışı
C) Verimli toprakların bulunması
D) Hidroelektrik potansiyelinin yüksek olması
E) İklim koşullarının elverişliliği

5. Türkiye'de kentleşmenin artması, kamu hizmetlerinin yaygınlaşması ve üçüncül ekonomik faaliyetlerin gelişmesiyle birlikte hizmet sektöründe çalışan nüfus oranı giderek yükselmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi hizmet sektörünü oluşturan iş kolları arasında yer almaz?

- A) Sigortacılık B) Turizm C) Eğitim
D) Balıkçılık E) Ulaştırma

6. Bir yerin nüfus yoğunluğu; nüfus miktarı ile yüz ölçümü arasındaki ilişki dikkate alınarak değerlendirilir ve bu değer, nüfusun alana düşen ortalama kişi sayısını gösterir.

Buna göre aşağıdaki illerden hangisinin artırmak nüfus yoğunluğunun diğerlerine göre daha fazla olması beklenir?

- A) Artvin B) Malatya C) Kocaeli
D) Sivas E) Ardahan

7. Türkiye'de nüfus politikaları, dönemlerin sosyal ve ekonomik koşullarına bağlı olarak zaman içinde değişiklik göstermiştir. Özellikle 2000'li yıllardan sonra doğurganlık hızındaki düşüşe bağlı olarak nüfus artışını teşvik eden uygulamalar ön plana çıkmıştır.

Buna göre, bu dönemde izlenen nüfus politikalarının temel hedefi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çalışma çağındaki nüfusun azaltılması
B) Yaşlı nüfus oranının artırılması
C) Aktif nüfusun ve genç nüfus oranının korunması
D) Kırsal nüfusun kentlere göçünün hızlandırılması
E) Kadınların iş gücüne katılımının sınırlandırılması

NÜFUS, YERLEŞME VE GÖÇ / NÜFUS - 1

8. Türkiye'de nüfus politikaları, planlı kalkınma anlayışının benimsenmesiyle birlikte belirli yasal düzenlemeler çerçevesinde uygulanmaya başlanmıştır. Bu süreçte nüfus artış hızının ekonomik ve sosyal koşullarla uyumlu hâle getirilmesi amaçlanmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi, planlı kalkınma döneminde uygulanan nüfus politikalarının hedeflerinden biri değildir?

- A) Doğum oranlarının denetim altına alınması
- B) Anne-çocuk sağlığı hizmetlerinin yaygınlaştırılması
- C) Nüfus artış hızının ekonomik kaynaklarla uyumlu hâle getirilmesi
- D) Kırsal alanlarda doğurganlığın artırılmasına yönelik teşvikler verilmesi
- E) Ekonomik kalkınma ile nüfus artışı arasında denge kurulması

9. Türkiye'de nüfus artış hızı, 1990'li yıllardan itibaren genel olarak düşüş eğilimine girmiştir. Bu durum, toplumsal yapı ve yaşam koşullarındaki değişimlerle yakından ilişkilidir.

Buna göre,

- I. kadınların iş gücüne katılımının artması,
- II. evlenme yaşının yükselmesi,
- III. Sağlık hizmetlerinin gelişmesiyle yaşam süresinin uzaması

faktörlerinden hangileri nüfus artış hızının azalmasında etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

10. Türkiye'de nüfus sayımlarının düzenli hâle gelmesiyle birlikte nüfusun artış süreci belirli dönemler hâlinde incelenmektedir. Bu dönemlerden ilki, Cumhuriyet'in kuruluşundan planlı kalkınma dönemine geçişe kadar olan süreci kapsar.

Bu bilgilere göre, 1927-1960 yılları arasındaki nüfus gelişimiyle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşmaz?

- A) Nüfus artışını teşvik eden uygulamaların yürürlüğe konulduğu
- B) Savaş yıllarında nüfus artış hızının olumsuz etkilendiği
- C) Sağlık hizmetlerindeki ilerlemelerin nüfus artışına katkı sağladığı
- D) Hatay'ın Türkiye'ye katılmasıyla toplam nüfusun arttığı
- E) Kırsal alanlardan kentlere yoğun iç göçlerin nüfus artış hızını belirgin biçimde yükselttiği

1.	2.	3.	4.	5.
E	B	A	D	D
6.	7.	8.	9.	10.
C	C	D	D	E

NÜFUS, YERLEŞME VE GÖÇ / NÜFUS - 2

Ne Sordun?

Nüfus (Bin Kişi)				
Yıllar	0-14	15-64	65+	Toplam
2012	18.899	50.679	5.310	74.888
2025	18.708	58.264	8.485	85.457
Oranlar (%)				
2012	25.2	67.7	7.1	100
2025	21.9	68.2	9.9	100

2010 yılında oluşturulan aşağıdaki tabloda, Türkiye'nin yaş gruplarına göre 2012 ve 2025 yıllarının yıl ortası nüfus projeksiyonu gösterilmiştir.

Tablodaki verilere bakılarak elde edilecek aşağıdaki sonuçların hangisi yanlıştır?

- A) 2025 yılında, çocuk nüfusun oranının 2012 yılına göre %3.3 düşmesi beklenmektedir.
- B) 2012 yılının çocuk nüfusu oranı, 2025 yılının yaşlı nüfus oranından daha yüksektir.
- C) 2025 yılında, iş gücüne dâhil olmayan nüfusun oranının %31.8 olması beklenmektedir.
- D) 2012 yılı çalışma çağı nüfusu oranı, 2025 yılına göre %0.5 daha az gözükmektedir.
- E) 2025 yılında ortalama yaşam süresinin 2012 yılına göre artacağı öngörülmektedir.

2013 KPSS-LİSANS

Çözülmü?

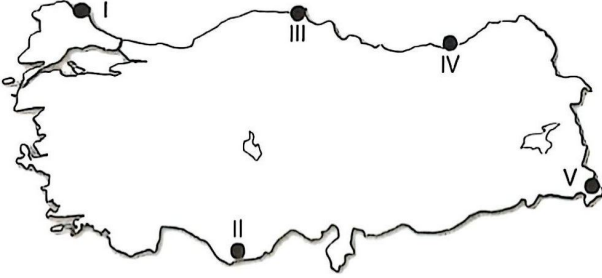
- A) 2025 yılında, çocuk nüfusun oranının 2012 yılına göre %3.3 düşmesi beklenmektedir.
 - 2025 yılında, çocuk nüfusun oranı % 25.2
 - 2012 yılında, çocuk nüfusun oranı % 21.9
 - Fark 3.3 doğru
- B) 2012 yılının çocuk nüfusun oranı, 2025 yılının yaşlı nüfus oranından daha yüksektir.
 - 2012 yılının çocuk nüfusun oranı % 25.2
 - 2025 yılının yaşlı nüfus oranı % 9.9 doğru
- C) 2025 yılında, iş gücüne dahil olmayan nüfusun oranının %31.8 olması beklenmektedir.
 - İş gücüne dahil olmayan nüfus 0-14 yaş arası, 65 yaş üstü ve çalışma çağındaki 15-64 yaş grubu içerisinde işi olmayanlara denir. 2025 yılında 0-14 yaş oranı ve 65 yaş üstü oranı toplandığında % 31.8 olur. Fakat 15-64 yaş grubundaki işsiz oranını bilmediğimiz için iş gücüne dahil olmayan nüfus % 31.8'den daha da fazla olur. Yani yanlış olan C olur.
- D) 2012 yılı çalışma çağı nüfusu oranı, 2025 yılına göre % 0.5 daha az gözükmektedir.
 - 2012 yılı çalışma çağı nüfusu oranı % 67.7
 - 2012 yılı çalışma çağı nüfusu oranı % 68.2
 - fark % 0.5
- E) 2025 yılında ortalama yaşam süresinin 2012 yılına göre artacağı öngörülmektedir.
 - 2025 yılında ortalama yaşam süresi yaşlı nüfus oranının % 7.1'den % 9.9'a yükselmesinden dolayı doğru

CEVAP: C

NÜFUS, YERLEŞME VE GÖÇ / NÜFUS - 2

• Ne Sorar?

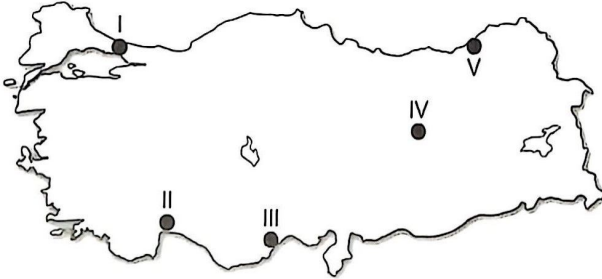
1. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Haritada gösterilen alanların hangisinde, nüfus yoğunluğu diğerlerine göre daha fazladır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Aşağıda, haritada numaralarla gösterilmiş beş yöre ve bu yörelerden dördüne ait nüfus özellikleri verilmiştir.

- Sanayi etkinliklerinin gelişmiş olması yoğun göç almasına neden olmuştur.
- Karasal iklimin etkili olması nedeniyle nüfus seyrek-tir.
- Ticaret ve liman faaliyetleri nüfusun artmasını sağla-mıştır.
- Turizm faaliyetlerinin gelişmesi nüfusun mevsimlik olarak değişmesine neden olmaktadır.

Buna göre yukarıda, kaç numarayla gösterilen yöre-nin nüfus özelliği yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de nüfusun doğal yollardan artmasına neden olan faktörler arasında yer almaz?

- A) Doğurganlık oranlarının yüksek olması
B) Sağlık hizmetlerinin yaygınlaşması
C) Ortalama yaşam süresinin uzaması
D) Bebek ve çocuk ölümlerinin azalması
E) İç göç hareketlerinin hızlanması

4. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de nüfus artışının nedenleri arasında gösterilemez?

- A) Ortalama yaşam süresinin artması
B) Kadınların çalışma hayatında daha fazla yer alması
C) Bebek ölümlerinin azalması
D) Beslenme koşullarının iyileşmesi
E) Sağlık hizmetlerinin iyileşmesi

5. Türkiye'de son yıllarda doğurganlık oranlarının düşme-si ve yaşam süresinin uzaması, nüfus yapısında belirgin değişimlere yol açmaktadır.

Buna göre Türkiye nüfusunun geleceğiyle ilgili ola-rak,

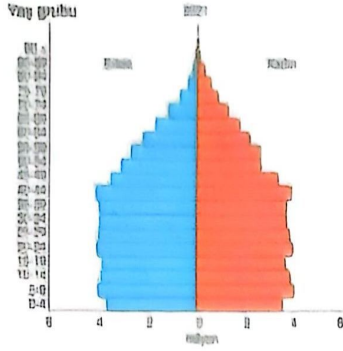
- I. yaşlı nüfus oranının azalması,
- II. nüfusun ortanca yaşının yükselmesi,
- III. nüfus artış hızının yükselmesi,
- IV. genç nüfus oranının belirgin biçimde azalması

yargılarından hangilerinin gerçekleşmesi beklenir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

NÜFUS, YERLEŞME VE GÖÇ / NÜFUS - 2

6. Aşağıda, Türkiye'nin 2021 yılına ait nüfus piramidi verilmiştir.

Yalnızca piramitteki veriler dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) 65 yaş ve üzeri nüfusta okuryazarlık oranı yüksektir.
 B) Şehirlerde yaşayan erkek nüfus, kadın nüfustan fazladır.
 C) Çalışma çağındaki nüfus oranı daha fazladır.
 D) Yaşlı nüfus içinde erkek nüfus oranı daha fazladır.
 E) Kentsel nüfus oranı kırsal nüfus oranından fazladır.
7. Türkiye'de 1990–2000 dönemine kıyasla 2000–2010 yılları arasında nüfus artış hızının belirgin biçimde yavaşladığı görülmektedir.

Bu yavaşlamanın nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Eğitim düzeyinin genel olarak yükselmesi
 B) Kadınların iş gücüne katılım oranının artması
 C) Doğurganlık hızının düşmesi
 D) Evlenme yaşının yükselmesi
 E) Yurt dışına göçlerin artması

8. Türkiye'de aktif nüfusun çoğu hizmet sektöründe çalışır.

Aşağıdakilerden hangisi bu sektörü oluşturan iş kollarından biridir?

- A) Hayvancılık
 B) Madencilik
 C) Tarım
 D) Yönetim
 E) Balıkçılık

9. Türkiye nüfusunun gelişimiyle ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Cumhuriyet'in ilk yıllarından itibaren nüfus miktarı genel olarak artmıştır.
 B) Son yıllarda nüfus artış hızında belirgin bir yavaşlama görülmüştür.
 C) Kent nüfusunun toplam nüfus içindeki payı zamanla artmıştır.
 D) Türkiye'de nüfus artışının temel kaynağı uzun yıllar boyunca dış göç olmuştur.
 E) Doğurganlık hızının bölgelere göre dağılışı farklılık göstermektedir.

10. Aşağıdaki alanlardan hangisinde nüfuslanmayı arazinin engebeli ve parçalı yapısı sınırlandırmıştır?

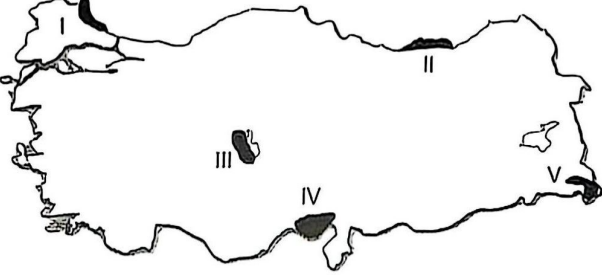
- A) Çoruh Vadisi
 B) Silifke Ovası
 C) Gediz Grabeni
 D) Çatalca-Kocaeli Platosu
 E) Samsun kıyıları

1.	2.	3.	4.	5.
D	E	E	B	D
6.	7.	8.	9.	10.
C	E	D	D	A

NÜFUS YERLEŞME VE GÖÇ/YERLEŞME-1

• Ne Sordun?

Bu alanların nüfus özellikleriyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi söylenemez?

- A) I numaralı alanda nüfusun seyrek olmasında bu alanın ana ulaşım yollarına sapa kalması ve tarım alanlarının dar olması etkili olmuştur.
- B) II numaralı alanda nüfusun kıyıda toplanmasında idari merkezlerin bulunması ve iş olanaklarının fazla olması etkili olmuştur.
- C) III numaralı alanda nüfusun seyrek olmasında arazinin engebeli ve yaz yağışlarının fazla olması etkili olmuştur.
- D) IV numaralı alanda nüfusun yoğun olmasında tarım alanlarının verimli ve tarım ürünlerinin çeşitli olması etkili olmuştur.
- E) V numaralı alanda nüfusun az olmasında yer şekilleri ve iklim koşullarının insan faaliyetlerini kısıtlaması etkili olmuştur.

2024 TYT

• Soruldu?

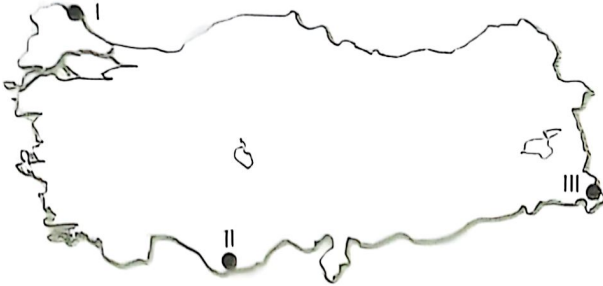
- A) I numaralı alanda nüfusun seyrek olmasında bu alanın ana ulaşım yollarına sapa kalması ve tarım alanlarının dar olması etkili olmuştur. Bu ifadeler doğrudur.
- B) II numaralı alanda nüfusun kıyıda toplanmasında idari merkezlerin bulunması ve iş olanaklarının fazla olması etkili olmuştur. Bu ifadeler doğrudur.
- C) III numaralı alanda nüfusun seyrek olmasında arazinin engebeli ve yaz yağışlarının fazla olması etkili olmuştur. Bilakis III numaralı alanda yer şekilleri düzdür ve yağış yetersizdir.
- D) IV numaralı alanda nüfusun yoğun olmasında tarım alanlarının verimli ve tarım ürünlerinin çeşitli olması etkili olmuştur. Bu ifadeler doğrudur.
- E) V numaralı alanda nüfusun az olmasında yer şekilleri ve iklim koşullarının insan faaliyetlerini kısıtlaması etkili olmuştur. Bu ifadeler doğrudur.

CEVAP: C

NÜFUS YERLEŞME VE GÖÇ / YERLEŞME - 1

• Ne Sordur?

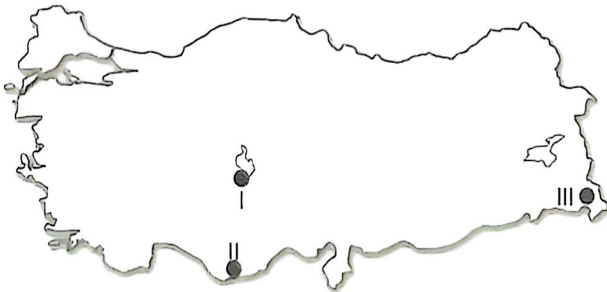
1. Aşağıdaki haritada nüfus yoğunluğunun az olduğu üç alan numaralandırılarak koyu renkle gösterilmiştir.

Bu alanlarda nüfus yoğunluğunun az olmasına neden olan faktörler aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

	I	II	III
A)	İklim	Bitki örtüsü	Enlem
B)	Yer şekilleri	İklim	Boylam
C)	Bitki örtüsü	Enlem	İklim
D)	Enlem	Boylam	Yer şekilleri
E)	Yer şekilleri	Yer şekilleri	İklim

2. Aşağıdaki haritada nüfusun az olduğu bazı alanlar numaralandırılarak koyu renkle gösterilmiştir.

Bu alanların hangilerinde, nüfusun seyrek olmasına doğal faktörlerden sadece yer şekilleri etkilidir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

3. Türkiye'de Karadeniz kıyıları boyunca uzanan aşağıdaki alanlardan hangisinde nüfus yoğunluğu diğerlerine göre daha azdır?

- A) Samsun kıyı kesimi
B) Ordu – Giresun çevresi
C) İstanbul Boğazı'nın Karadeniz'e açılan kesimi
D) Yıldız (İstranca) Dağları'nın Karadeniz kıyıları
E) Eroğlu – Zonguldak çevresi

4. Bir bölgede ekonomik faaliyetlerin niteliği ve yer şekillerinin yapısı, yerleşmelerin çıkabileceği en yüksek yükselti sınırını belirler.

Buna göre aşağıdaki illerden hangisinde yerleşme üst sınırı diğerlerinden daha yüksektir?

- A) Ardahan B) Kilis C) Konya
D) İzmir E) Edirne

5. I. Yer şekillerinin sade ya da parçalı olması
II. Tarımsal ürünlerin hasat dönemleri
III. Turizm faaliyetlerinin yaygınlığı
IV. Su kaynaklarının az ya da çok olması

Yukarıdakilerden hangileri Türkiye'de kırsal yerleşme tiplerinin oluşumunda doğrudan etkili değildir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

NÜFUS YERLEŞME VE GÖÇ / YERLEŞME -1

6. Anadolu'da Hattuşaş, Gordion, Çatalhöyük ve Göbeklitepe gibi birçok eski yerleşim alanı bulunmaktadır.

Anadolu'da eski yerleşim merkezlerinin fazla olmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisi yoktur?

- A) Uygun tarım alanlarına sahip olması
- B) Ulaşım yollarının kavşak noktasında yer alması
- C) Yer altı su kaynaklarının zengin olması
- D) Enerji kaynaklarının taşınmasında kilit rol oynaması
- E) Ilıman iklim koşullarına sahip olması

7. Ankara, tarihsel süreçte coğrafi konumu, ulaşım ağları ve özellikle Cumhuriyet'le birlikte başkent ilan edilmesinin etkisiyle küçük bir yerleşmeden hızla gelişerek Türkiye'nin önemli bir yönetim ve hizmet merkezi hâline gelmiştir.

Aşağıdakilerden hangisinin, Ankara'nın büyükşehir ve başkent kimliğini kazanmasında en az etkili olduğu söylenemez?

- A) Eğitim ve sağlık hizmetlerinin yaygın olması
- B) Yönetim ve idari merkezlerin bulunması
- C) Maden rezervlerinin zengin olması
- D) Sanayi kuruluşlarının yoğunlaşması
- E) Ulaşım ağlarının gelişmiş olması

8. Tarım, ticaret, turizm, endüstri ve ulaşım; kentlerin ekonomik gelişmesinde önemli rol oynar.

Buna göre, aşağıdaki kıyı kentlerinden hangisinin gelişmesinde bu etkenlerin daha sınırlı rol oynadığı söylenemez?

- A) İzmir
- B) Antalya
- C) Mersin
- D) Sinop
- E) Samsun

9. Aşağıdaki kentlerden hangisi küçük bir yerleşim merkeziyken, yer altı kaynaklarının değerlendirilmesi sonucu gelişmiş bir kent durumuna gelmiştir?

- A) Manisa
- B) Antalya
- C) Tokat
- D) Elazığ
- E) Batman

10. Türkiye'de bazı kentlerin önemli ulaşım hatlarının kesişme noktalarında bulunmaları, bu kentlerin büyüme ve gelişmelerinde etkili olmuştur.

Buna göre, haritadaki kentlerden hangisinde bu etki söz edilemez?

- A) Eskişehir
- B) Afyonkarahisar
- C) Kayseri
- D) Konya
- E) Giresun

1.	2.	3.	4.	5.
E	B	D	A	C
6.	7.	8.	9.	10.
D	C	D	E	E

NÜFUS YERLEŞME VE GÖÇ / YERLEŞME - 2

• Ne Sordu?

Türkiye, geçici kırsal yerleşmeler bakımından çeşitlilik göstermektedir. Bu yerleşmelerdeki temel ekonomik faaliyet türü; hayvancılık, bazen de tarım olmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu tür yerleşmelerden biri değildir?

- A) Yayla B) Oba C) Kom
D) Ağıl E) Mahalle

2015 KPSS

• Çözüm?

Soruda geçici kırsal yerleşmeler soruluyor. Bu yerleşmelerin ortak özellikleri:

Mevsimliktir. (yılın belli dönemlerinde kullanılır) Ekonomik faaliyet ağırlıkla hayvancılıktır. Sürekli yerleşme niteliği taşımazlar

A) Yayla

Hayvan sahiplerinin ilkbahar ve yaz mevsimlerinde yüksek kesimlerdeki gür ot topluluklarından hayvancılık faaliyetlerinde yararlanmak amacıyla oluşturulan geçici yerleşmelerdir.

B) Oba

Hayvancılıkla uğraşanların kurdukları çadır şeklindeki yerleşmelerdir. Orta Karadeniz, Akdeniz, Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da yaygındır. Göçebe ya da yarı göçebe hayvancılıkta kullanılır. Mevsimlidir. Geçici kırsal yerleşmedir.

C) Kom

Hayvancılık amaçlı kurulan yerleşmelerdir. Ev ve ahırdan oluşur. Doğu Anadolu'da yaygındır.

D) Ağıl

Küçükbaş hayvanlar için çevresi taş duvar ya da çitlerle çevrili olan barınaktır.

E) Mahalle

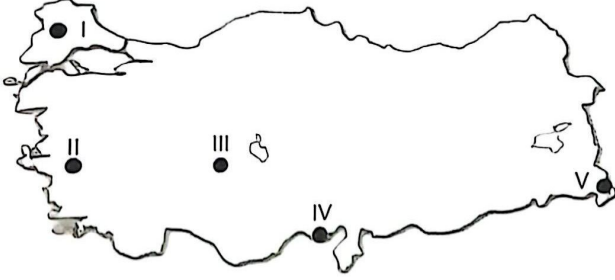
Suyun bol bulunduğu dağlık ve engebeli arazilerde köyden ayrı köye bağlı küçük yerleşmelerdir. Batı Karadeniz'de yaygındır.

CEVAP: E

NÜFUS YERLEŞME VE GÖÇ / YERLEŞME - 2

• Ne Sorar?

1. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

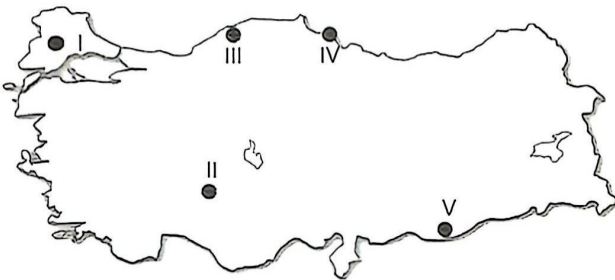

Türkiye'de kırsal alanlarda hem tarım hem de hayvancılık yapılan yerleşme tiplerinden biri de mezralardır.

Haritadaki numaralı yerlerden hangisinde bu tür yerleşmelere daha çok rastlanılması beklenir?

- A) I B) II C) III
D) IV E) V

2. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Eğim ve engebe koşulları göz önüne alındığında haritadaki numaralı alanlardan hangisinde kırsal kesimde dağınık yerleşmelerin diğerlerinden daha fazla görülmesi beklenir?

- A) I B) II C) III
D) IV E) V

3. Türkiye'de köy altı yerleşim birimlerinden biri olan çiftlikler, yerleşim merkezlerinden uzakta, bir ya da birkaç evle geniş araziye sahip büyük tarımsal işletmelerdir.

Aşağıdaki illerden hangisi, çiftliklerin kurulmasına diğerlerinden daha olverişlidir?

- A) Giresun B) Hakkari C) Edirne
D) Bingöl E) Kastamonu

4. Türkiye'de bazı kentlerin önemli ulaşım hatlarının kesişme noktalarında bulunmaları, bu kentlerin büyüme ve gelişmelerinde etkili olmuştur.

Buna göre, aşağıdaki kentlerden hangisinde bu etki den söz edilemez?

- A) Eskişehir
B) Afyonkarahisar
C) Gaziantep
D) Ankara
E) Kastamonu

5. Türkiye'de bazı kentlerde sanayi faaliyetleri sınırlı olmasına rağmen turizm, ticaret, bankacılık, konaklama ve eğlence gibi hizmet sektörleri oldukça gelişmiştir.

Buna göre, aşağıdaki kentlerden hangisi bu duruma örnek gösterilebilir?

- A) Batman
B) Kemer
C) Çorlu
D) Ereğli (Zonguldak)
E) Aliağa

NÜFUS YERLEŞME VE GÖÇ / YERLEŞME - 2

6. Cumhuriyet Döneminde bazı kırsal nüfusteki yerleşmeler boşca kütüklerin etkisiyle kısa süre içinde gelişerek şehir niteliği kazanmıştır.

Aşağıdaki illerden hangisi bu duruma örnek gösterilebilir?

- A) Samsun B) Kırıkkale C) Trabzon
D) Şanlıurfa E) Ağrı

7. Türkiye'deki geleneksel kır yerleşmelerinde kullanılan mesken yapı malzemelerinden biri de volkanik kökenli kayalardır.

Aşağıdaki illerden hangisinde yapı malzemesi olarak bu kayaların yaygın bir şekilde kullanıldığı meskenlere daha fazla rastlanır?

- A) Diyarbakır B) Edirne C) Antalya
D) Hakkari E) Bartın

8. Şehirler; tarım, sanayi, turizm, ticaret gibi temel fonksiyonları dikkate alınarak gruplandırılabilir.

Buna göre aşağıdaki şehirlerden hangisinin temel fonksiyonu diğerlerinden farklıdır?

- A) Nazilli B) Soma C) Tokat
D) Çarşamba E) Merzifon

9. Türkiye'de platolar genellikle yerleşmeler için uygun alanlar durumundadır. Fakat her plato yerleşme için uygun değildir.

Aşağıdaki platolardan hangisinde nüfus ve yerleşmenin daha seyrek olduğu söylenebilir?

- A) Taşeli B) Yazılıkaya C) Haymana
D) Bozok E) Antep-Urfa

10. Aşağıdaki illerin hangisinde büyükşehir belediye yapılanması bulunmaktadır?

- A) Çorum
B) Tokat
C) Kastamonu
D) Bolu
E) Tekirdağ

1.	2.	3.	4.	5.
E	C	C	E	B
6.	7.	8.	9.	10.
B	A	B	A	E

NÜFUS, YERLEŞME VE GÖÇ / GÖÇ -1

Ne Sordu?

Türkiye'de yaşanan göçlerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Göç alan ve göç veren illerde, nüfusun cinsiyet oranı değişir.
- B) Göçler büyük şehirlere yönelmiştir.
- C) Göç eden nüfusun ekonomik düzeyi genel olarak düşüktür.
- D) Göçlerde şehirlerin çekiciliği yanında kırsal alanların iticiliği de etkilidir.
- E) Göçlerin çoğunluğu beyin göçü şeklindedir.

2014 KPSS-ÖNLİSANS

Çözüm?

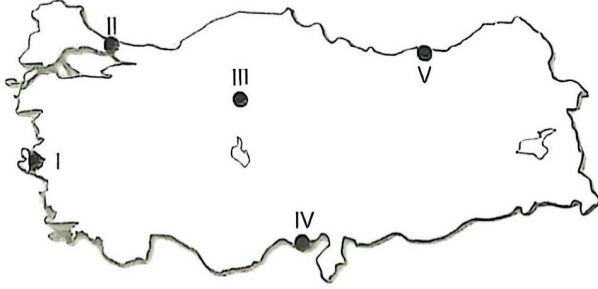
- A) Göç alan ve göç veren illerde, nüfusun cinsiyet oranı değişir.
 - Göç edenlerin önemli bir kısmı çalışma çağındaki erkeklerdir.
 - Bu durum hem göç alan hem göç veren yerlerde cinsiyet oranını etkiler.
- B) Göçler büyük şehirlere yönelmiştir.
 - İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa gibi büyük şehirler göç çeker.
 - Sanayi, hizmet sektörü ve iş olanakları bunda etkilidir.
- C) Göç eden nüfusun ekonomik düzeyi genel olarak düşüktür.
 - Türkiye'de iç göçlerin büyük bölümü iş bulma amacıyla yapılan kırdan kente göçlerdir. Bu göçlerde ekonomik düzey genellikle düşüktür.
- D) Göçlerde şehirlerin çekiciliği yanında kırsal alanların iticiliği de etkilidir.
 - Kırsalda: işsizlik, gelir düşüklüğü, hizmet yetersizliği (itici faktör)
 - Kentte: iş, eğitim, sağlık, sosyal imkânlar (çekici faktör)
- E) Göçlerin çoğunluğu beyin göçü şeklindedir.
 - Beyin göçü, nitelikli ve yüksek eğitilmiş insanların göçüdür.
 - Türkiye'de göçlerin çoğunluğu iç göç ve ekonomik nedendir.
 - Beyin göçü vardır ama çoğunluğu oluşturmaz.

CEVAP: E

NÜFUS, YERLEŞME VE GÖÇ / GÖÇ-1

• Ne Sorar?

1. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

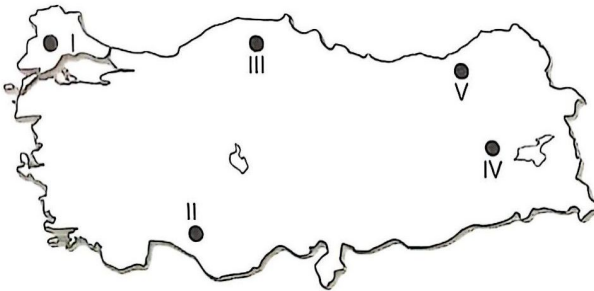

Türkiye'de genel olarak göç alan bölgelerde nüfus fazladır.

Buna göre yukarıda, kaç numarayla gösterilen bölgede nüfusun fazla olma sebebi göç değildir?

- A) I B) II C) III
D) IV E) V

2. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Türkiye'de yaz mevsiminde hayvanları daha serin ve otlak imkânı geniş alanlarda otlatmak amacıyla yapılan mevsimlik göçlere yaylacılık denir.

Haritada numaralı bölgelerden hangisinde bu göçlerin gerçekleşmesi daha azdır?

- A) I B) II C) III
D) IV E) V

3. Aşağıdakilerden hangisi Hakkari çevresinden büyük kontrore yapılan iç göçün nedenlerinden biri değildir?

- A) Tarımsal gelirlerin düşük olması
B) Sanayi ve hizmet sektörlerinin yeterince gelişmemiş olması
C) İş imkânlarının sınırlı olması
D) Eğitim ve sağlık hizmetlerinin yetersizliği
E) Tarımda makine kullanımının yaygın olması

4. Ülkemizin bazı yörelerinde yılın belirli bir bölümünde tarımsal faaliyetlerde bulunmak çalışmak üzere gidenler mevsimlik göçü oluşturur.

Aşağıdaki illerden hangilerinde belirtilen amaçlarla mevsimlik göç yoğun olarak yaşanmaktadır?

- A) Kocaeli-Antalya
B) Aydın-Giresun
C) Ağrı-Bitlis
D) Rize-Tunceli
E) Ankara-Erzincan

5. Aşağıdaki illerden hangisinde nüfus mevsimden mevsime daha çok değişim gösterir?

- A) Kocaeli
B) Muğla
C) Karabük
D) Yozgat
E) Ağrı

NÜFUS, YERLEŞME VE GÖÇ / GÖÇ-1

6. Yaylacılık, yaz aylarında hayvancılık yapmak veya serinlemek amacıyla, yüksek rakımlı yaylalara geçme geleneğidir. Bu göç hareketine mevsimlik dikey göç de denir.

Buna göre aşağıdaki dağlardan hangisi bu yaylacılık faaliyetlerine uygun değildir?

- A) Yunt B) Köroğlu C) Geyik
D) Erciyes E) Karçal

7. Göç yoluyla nüfusu artan şehirlerde bazı mekânsal değişimler yaşanır.

Aşağıdakilerden hangisi bu değişimler arasında yer almaz?

- A) Gecekondulaşmanın ve düzensiz yapılaşmanın artması
B) Ulaşım ağlarının genişletilmesi ve yeni yolların açılması
C) Tarım ve orman alanlarının yerleşim alanlarına dönüşmesi
D) Alt yapı hizmetlerine olan talebin artması
E) Tarımsal üretimde kişi başına düşen gelirin artması

8. Türkiye'de görülen sürekli iç göç hareketleri dikkate alındığında, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Göçlerin önemli bir bölümü kırsal alanlardan büyük şehirlere yöneliktir.
B) Sanayi, hizmet ve ulaşım olanaklarının geliştiği merkezler daha fazla göç almaktadır.
C) Kıyı bölgelerine yönelik göçlerde sanayi ve hizmet sektörü etkili olmaktadır.
D) Tarımda makineleşmenin artması, kırsal alanlarda istihdamı artırarak göçü yavaşlatmıştır.
E) Metropol kentlere yönelen göçlerde iş bulma beklentisi temel etkidir.

9. Aşağıdakilerden hangisinin, Türkiye'de kırsaldan kente göçün azalmasına doğrudan katkı sağlaması beklenmez?

- A) Kırsal kesimde eğitim ve sağlık hizmetlerinin yaygınlaştırılması
B) Tarımda modern sulama ve makineleşmenin artırılması
C) Küçük ve orta ölçekli sanayi tesislerinin büyük kentlerde yoğunlaştırılması
D) Kırsal alanda hayvancılık faaliyetlerinin desteklenmesi
E) Yerel istihdam olanaklarının artırılmasına yönelik projelerin uygulanması

10. Türkiye'de 1950'li yıllardan itibaren hız kazanan iç göç hareketleri dikkate alındığında, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Göçler genellikle ekonomik imkânların daha gelişmiş olduğu alanlara yöneliktir.
B) Kırsal alanlardan kentlere doğru olan göçler iç göçlerin önemli bir bölümünü oluşturur.
C) Doğu ve Güneydoğu Anadolu'dan batı bölgelerine doğru göçler yaygındır.
D) Göç alan yerlerde doğurganlık oranları, göç veren yerlere göre daha yüksektir.
E) Türkiye'de nüfus hareketlerinin büyük kısmı ülke sınırları içinde gerçekleşmektedir.

1.	2.	3.	4.	5.
E	A	E	B	B
6.	7.	8.	9.	10.
A	E	D	C	D

NÜFUS YERLEŞME VE GÖÇ / GÖÇ - 2

Soru

Fazlasıyla yazın sıcak ve bunaltıcı geçen yörelerinde yazın yazın dinlenmek amaçlı yaylacılık faaliyetleri giderek önem kazanmaktadır.

Bu tür yaylalar aşağıdaki yörelerin hangisinde daha fazla bulunur?

- A) Aydın Dağları
- B) Orta Toroslar
- C) Ilgaz Dağları
- D) Güneydoğu Toroslar
- E) Yıldız Dağları

2018 KPSS ÖNLİSANS

Cevap

Soruda vurgulanan yaylacılık türü sayfiye (dinlenme) amaçlı yaylacılıktır. Bu nedenle klasik hayvancılık yaylacılığıyla karıştırılmamalıdır.

Sayfiye amaçlı yaylacılığın temel koşulları

- Yazların çok sıcak ve bunaltıcı geçmesi
- Kıyı kesimlerde nüfusun artması (turizm, kentleşme)
- Yakın çevrede serin ve yüksek yaylaların bulunması
- Amaç: dinlenme, serinleme, yazlık yaşam

Bu koşullar Akdeniz ikliminin etkili olduğu alanlar için tipiktir.

A) Aydın Dağları

- Ege Bölgesi
- Yükselti az olduğu için sayfiye amaçlı yaylacılık sınırlıdır.

B) Orta Toroslar

- Akdeniz kıyılarında yazlar çok sıcak ve nemlidir. Toroslar kıyıya çok yakındır. Antalya, Mersin, Adana çevresinde sayfiye yaylaları çok yaygındır.

C) Ilgaz Dağları

- Karadeniz-Iç Anadolu geçişi iklimi. Yazlar serin; kaçma ihtiyacı yoktur.

D) Güneydoğu Toroslar

- Yazlar sıcak ama yaylacılık daha çok hayvancılık amaçlıdır. Sayfiye yaylacılığı yaygın değildir.

E) Yıldız Dağları

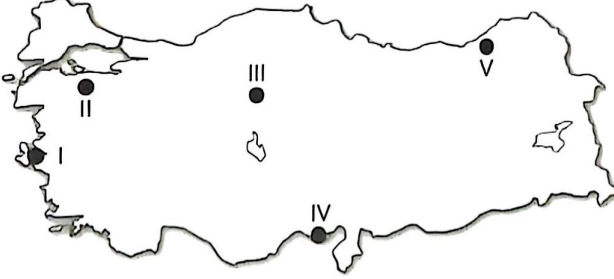
- Trakya. Yazlar aşırı bunaltıcı değildir

CEVAP: B

NÜFUS, YERLEŞME VE GÖÇ / GÖÇ - 2

• Ne Sorar?

1. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanlardan hangisi, diğerlerine göre daha fazla göç veren yer durumundadır?

- A) I B) II C) III
D) IV E) V

2. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin göç alan bir ülke olmasında etkili olan faktörlerden biridir?

- A) Doğurganlık oranlarının düşmesi
B) Coğrafi konumunun geçiş güzergâhı üzerinde yer alması
C) Yer şekillerinin engebeli olması
D) Ortalama yükseltinin fazla olması
E) Tarım alanlarının sınırlı olması

3. Türkiye'de dış göçlerle ilgili olarak aşağıdaki genellemelerden hangisi yanlıştır?

- A) Türkiye, hem göç alan hem göç veren bir ülkedir.
B) Avrupa ülkelerine yönelik işçi göçleri 1960'lı yıllarda artmıştır.
C) Dış göçler nüfusun yaş yapısını etkileyebilir.
D) Dış göçlerin tamamı ekonomik nedenlerle gerçekleşmektedir.
E) Türkiye'ye yönelen göçlerde coğrafi konum etkilidir.

4. Türkiye'den yapılan dış göçlerle ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisi doğrudur?

- A) Göçlerin tamamı zorunlu göç niteliğindedir.
B) En fazla göç alan ülkeler gelişmekte olan ülkelerdir.
C) Avrupa'ya yönelik göçlerde ekonomik nedenler ön plandadır.
D) Dış göçler nüfusun yaş yapısını etkilemez.
E) Göç edenlerin tamamı kırsal kesimden gelmektedir.

5. 1960'lı yıllarda Türkiye'den Avrupa ülkelerine yönelik işçi göçlerinin artmasında aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

- A) Turizm faaliyetlerinin gelişmesi
B) Sanayileşmiş ülkelerin iş gücü ihtiyacı
C) Türkiye'de nüfus artış hızının düşmesi
D) Ulaşım maliyetlerinin artması
E) Tarımda makineleşmenin azalması

NÜFUS, YERLEŞME VE GÖÇ / GÖÇ - 2

4. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de yoğun iç göç olan yerleşmelerde ortaya çıkan sorunlardan biri olarak gösterilemez?
- A) Plansız yapılaşmanın artması
B) Konut fiyatlarının hızla artması
C) Çevre kirliliğinin artması
D) İşsizlik oranlarının azalması
E) Trafik yoğunluğunun artması
7. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de kırsal alanlardan kentlere yönelen göçler üzerinde doğrudan etkili olan faktörler arasında yer almaz?
- A) Tarımsal gelirlerin yetersizliği
B) Eğitim ve sağlık hizmetlerine erişimdeki sınırlılıklar
C) Sanayi ve hizmet sektörlerinde istihdam imkânlarının artması
D) Tarımda makineleşmenin yaygınlaşması
E) İklim koşullarının kısa sürede değişmesi
8. Cumhuriyet'in ilk yıllarında Türkiye ile komşu ülkeler arasında, karşılıklı anlaşmalara dayalı olarak gerçekleştirilen ve belirli bir nüfus grubunun yer değiştirmesini esas alan göç hareketleri yaşanmıştır.
- Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu tür göçlere örnek olarak gösterilebilir?
- A) Beyin göçü
B) Zorunlu göç
C) Mübadele
D) Mevsimlik göç
E) Serbest iş gücü göçü
9. Cumhuriyet'in ilk dönemlerinde Türkiye'ye yönelik dış göçler, çevre ülkelerde yaşanan siyasi ve sosyal gelişmelerle ilişkilidir.
- Buna göre, aşağıdaki ülkelerden hangisinden Türkiye'ye yapılan göçler Cumhuriyet'in ilk yıllarında daha fazla olmuştur?
- A) Irak
B) Yunanistan
C) İran
D) Suriye
E) Gürcistan
10. Türkiye'de görülen mevsimlik göçler göz önüne alındığında, aşağıdaki ekonomik faaliyetlerden hangisinin bu göçler üzerindeki etkisi diğerlerine göre daha sınırlıdır?
- A) Tarım
B) Turizm
C) Hayvancılık
D) Madencilik
E) İnşaat

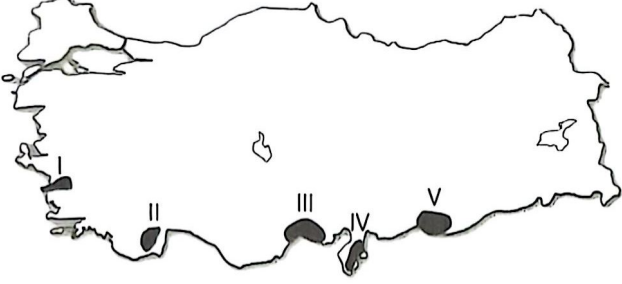
1.	2.	3.	4.	5.
E	B	D	C	B
6.	7.	8.	9.	10.
D	E	C	B	D

TARIM VE HAYVANCILIK / TARIM -1

• Ne Sordu?

Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanların hangisinde pamuk üretimi daha azdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2025 MEB AGS

• Çözüm?

Pamuk tarımının temel koşulları

- Uzun ve sıcak yazlar ile sulama imkânı pamuk tarımını artırır.

Türkiye'de pamuk üretiminin en yoğun olduğu alanlar:

- Çukurova
- Güneydoğu Anadolu (Harran, Suruç)
- Ege (Büyük-Küçük Menderes, Gediz)
- Ege (Büyük-Küçük Menderes, Gediz)
- Türkiye'nin en önemli pamuk üretim alanlarındandır.

II (Teke Yöresi)

- Yer şekilleri engebelidir. Tarıma uygun alan yetersizdir.

III (Çukurova)

- Türkiye'nin en önemli pamuk üretim alanlarındandır.

IV (Amik Ovası)

- Sıcak ve sulama imkânı var. Pamuk üretimi yapılır.

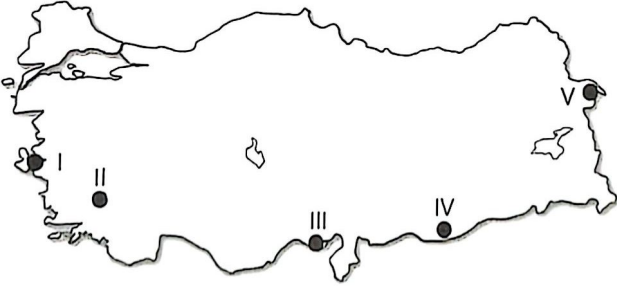
V (Güneydoğu Anadolu – Harran çevresi)

- GAP sayesinde pamuk üretimi çok artmıştır

CEVAP: B

• Ne Sorar?

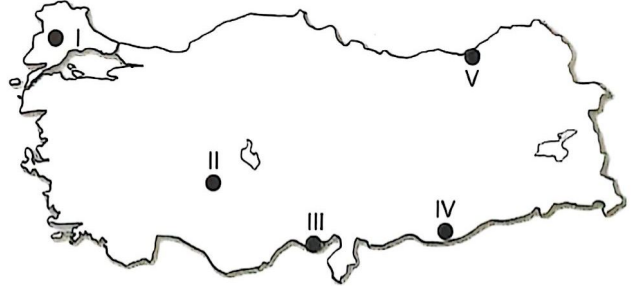
1. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanların hangisinde mikroklima özelliğinden dolayı pamuk üretimi yapılır?

- A) I B) II C) III
D) IV E) V

2. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanların hangisinde ayçiçeği üretim miktarı diğerlerinden daha azdır?

- A) I B) II C) III
D) IV E) V

TARIM VE HAYVANCILIK / TARIM -1

3. Su isteği yüksek olan ve özellikle delta ovaları ile akarsu taşkın alanlarında yaygın olarak yetiştirilen çeltik, Türkiye'de bazı illerde önemli bir tarım ürünüdür.

Buna göre aşağıdaki illerden hangisi çeltik tarımının yaygın olduğu iller arasında yer almaz?

- A) Balıkesir B) Samsun C) Çorum
D) Trabzon E) Edirne

4. Türkiye'de iklim ve yer şekilleri koşulları, bazı tarım ürünlerinin ülke genelinde daha yaygın olarak yetiştirilmesine imkân tanımaktadır.

Buna göre aşağıdaki tarım ürünlerinden hangisinin Türkiye'de ekim alanı diğerlerine göre daha fazladır?

- A) Çeltik B) Pamuk C) Fındık
D) Şekerpancarı E) Çay

5. Türkiye'de tarımsal üretimde nadas uygulamasının yaygın olmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Toprakların mineral bakımından zengin olması
B) Sulama olanaklarının yetersizliği
C) Yer şekillerinin sade olması
D) Tarım makinelerinin yetersizliği
E) Tarımda modern tekniklerin yaygın olması

6. Türkiye'de son yıllarda jeotermal kaynaklardan elde edilen ısı enerjisi, sera tarımında ortamın ısıtılması amacıyla yaygın olarak kullanılmaktadır. Bu amaçla yatırım yapmak isteyen bir girişimci, jeotermal potansiyeli yüksek alanlarda araştırma yapmak istemektedir.

Aşağıdaki illerden hangisi bu tür bir araştırma için daha uygundur?

- A) Kırklareli
B) Afyonkarahisar
C) Mersin
D) Sinop
E) Rize

7. Bir yerde doğal koşulların etkisiyle en çok yetiştirilen tarım ürününe o yer için monokültür bitki denir.

Buna göre, aşağıda verilen "tarım ürünü - yer" eşleş. tirmesi bu duruma örnek oluşturmaz?

- A) Zeytin - Aydın
B) Fındık - Ordu
C) Muz - Mersin
D) Buğday - Rize
E) Kayısı - Malatya

8. Aşağıdaki tarım ürünlerinden hangisi Ergene havzasında yaygın olarak üretilir?

- A) Buğday B) Kanola C) Pamuk
D) Pirinç E) Ayçiçeği

9. Aşağıdaki illerden hangisi bir yılda birden fazla ürün alma potansiyeline daha fazla sahiptir?

- A) Eskişehir B) Edirne C) Kayseri
D) Hatay E) Erzurum

10. Türkiye'deki kırsal yerleşmelerde yaşayanlar, bulundukları bölgenin coğrafi özelliklerine göre farklı ekonomik faaliyetlerde bulunmaktadır.

Çay üretiminin yapıldığı kuşağa ekilecek aşağıdaki bitkilerin hangisinden ürün almak daha zordur?

- A) Fındık B) Kivi C) Turuncgiller
D) Muz E) Mısır

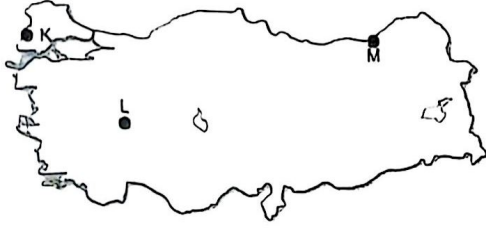
1.	2.	3.	4.	5.
E	E	D	D	B
6.	7.	8.	9.	10.
B	D	C	D	D

TARIM VE HAYVANCILIK / TARIM - 2

Ne Sordun?

Aşağıdaki haritada bazı tarım ürünlerinin yoğun olarak yetiştiği yerler gösterilmiştir.

K, L ve M ile gösterilen bu yerlerde hangi tarım ürünleri yoğun olarak yetiştirilir?

	K	L	M
A)	Pirinç	Haşhaş	Çay
B)	Çay	Haşhaş	Pirinç
C)	Pirinç	Çay	Haşhaş
D)	Çay	Pirinç	Haşhaş
E)	Haşhaş	Pirinç	Çay

2018 KPSS-ÖNLİSANS

Çözüm?

Trakya / Ergene Havzası çevresi

Taban suyu yüksek, düz alanlar

Türkiye'de çeltik (pirinç) tarımının en yoğun yapıldığı sahalardan biridir.

K = Pirinç

İç Batı Anadolu (Afyon-Uşak-Kütahya çevresi)

Karasal iklim, yazları sıcak-kurak

Türkiye'de haşhaş üretiminin merkezi

L = Haşhaş

Doğu Karadeniz kıyıları (Rize-Artvin çevresi)

Yıl boyu bol yağış, nemli iklim

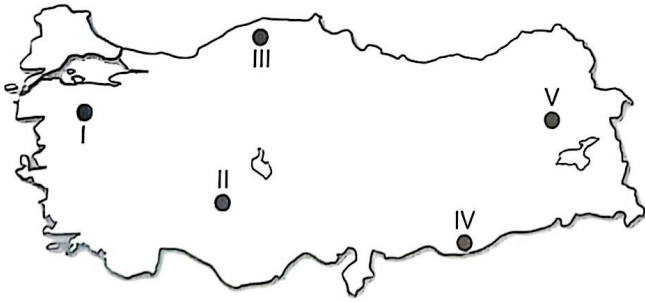
Türkiye'de çay tarımının tek doğal yetişme alanı

M = Çay

CEVAP: A

Ne Sordun?

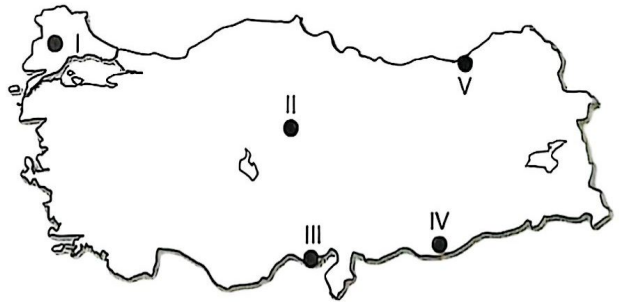
Aşağıdaki Türkiye haritasında belirli bir tarım ürününün yetiştiği yöreler numaralandırılarak gösterilmiştir.

İklim koşulları göz önüne alındığında, bu tarım ürününün ilk önce hangi yörede olgunlaşması beklenir?

- A) I B) II C) III
D) IV E) V

2. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Haritada numaralarla gösterilen yerlerin hangisinde kırmızı mercimek üretimi en fazladır?

- A) I B) II C) III
D) IV E) V

TARIM VE HAYVANCILIK / TARIM - 2

3. Aşağıdaki tarım ürünlerinden hangisinin Türkiye'deki yetiştirme alanının sınırlı olmasında etkili olan faktör, diğerlerinden farklıdır?

A) Pirinç B) Pamuk C) Fındık
D) Zeytin E) İncir

4. İlk çimlenme döneminde bol su ister. Hasat döneminde kuraklık gerekir. Akarsu kıyıları ile paralellik gösterir. Tarım alanlarında sivrisinek çok geliştiğinden ekim alanları devletin kontrolündedir. Yerleşim birimleri çevresinde tarımına müsaade edilmemektedir.

Özellikleri verilen bu tarım ürünü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Buğday B) Pirinç
C) Mısır D) Kırmızı mercimek
E) Tütün

5. Yetiştirme döneminde yağış, olgunlaşma döneminde kuraklık ister. Her mevsim yağışlı olan Doğu Karadeniz'de yetiştirilmesi zordur. Akdeniz ve Ege kıyılarında yetiştirilebilir fakat ekonomik getirisi daha fazla olan ürünler tercih edildiği için fazla üretilmez.

Özellikleri verilen bu tarım ürünü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Buğday B) Mısır C) Fındık
D) Pamuk E) Turunçgiller

6. Yetiştirme döneminde bol su, olgunlaşma döneminde kuraklık ister. Kıraç arazilerde yetiştirilebilir. İç Anadolu'da kalite düşmemesi için üretime izin yoktur. Doğu Karadeniz'de kurak mevsim olmadığı için yetiştirilmesi zor dur.

Özellikleri verilen bu tarım ürünü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Buğday B) Zeytin C) İncir
D) Pamuk E) Tütün

7. Yetiştirme döneminde bol su olgunlaşma döneminde kuraklık ister. Her mevsim yağışlı olan Doğu Karadeniz'de ve sıcaklığı fazla olan Güneydoğu Anadolu'da yetiştirilmesi zordur. Akdeniz ve Ege kıyılarında tercih edilmez. Cumhuriyet Dönemi bitkisi. Küşesi hayvan yemi olarak kullanıldığı için bu tarım ürününün yaygın olarak üretildiği yerlerde ahır hayvancılığı gelişir.

Özellikleri verilen bu tarım ürünü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Şekerpancarı B) Zeytin
C) Pirinç D) Pamuk
E) Tütün

8. Aşağıdaki tarım ürünlerinden hangisinin yaygın olarak yetiştirildiği bölge en çok yağışlı kış mevsiminde alır?

A) Çay B) Mısır C) Zeytin
D) Elma E) Buğday

9. Kışın $-40^{\circ}\text{C}/+40^{\circ}\text{C}$ derece sıcaklık aralığına dayanabildiği için Türkiye'de yetiştirme alanı en geniş meyvedir. Her mevsim yağışlı olan Doğu Karadeniz'de yetiştirilmesi zordur.

Özellikleri verilen bu tarım ürünü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yer fıstığı B) Kayısı C) Elma
D) Üzüm E) Kiraz

10. Ülkemizde özellikle tarım yapılan arazilerinin hatalı kullanımı erozyonun artmasına sebep olur.

Aşağıdakilerden hangisi, erozyonu artıran hatalı arazi kullanımlarından biridir?

- A) Nadas tarımı yerine sulu tarıma geçilmesi
B) Tarlaların eğime dik sürülmesi
C) Hasat sonrası anız yakılması
D) Kurak bölgelerde nöbetleşe tarım uygulanması
E) Doğal bitki örtüsünün korunması

1.	2.	3.	4.	5.
D	D	A	B	A
6.	7.	8.	9.	10.
E	A	C	D	C

• Ne Sordun?

Tiftik keçisinin ekonomik değeri oldukça yüksektir. Günümüzde oskiya oranla Türkiye'deki sayısı azalmış olan bu keçi 10r0 esas olarak ıfıdı için beslenmektedir.

Bu alanların hangilerinde tiftik keçisi yetiştiriciliğı daha yoğundur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

2020 KPSS-LİSANS

• Ne Sordun?

Tiftik keçisinin (Ankara keçisi) önemli özellikleri

- Karasul iklimi sever
- Bilek silindiri beşer

Türkiye'de tiftik keçi ve güneşi yetiştiren en yoğun eldiği alan

- Ankara ve çevresi ile Ankara
- Doğu Anadolu'nun bazı yüksek bölgeleri

I (Ergene Havzası)

- Tiftik keçisi için uygun değildir

II (Ankara çevresi)

- Ankara keçisinin enverisi
- Karasul iklim, beşer
- Tiftik üretiminin en yoğun eldiği alan

III (Erzurum-Kars çevresi)

- Yüksek plato
- Soğuk ve karasul iklim
- Tiftik keçisi yetiştiriciliğı yaygın değildir

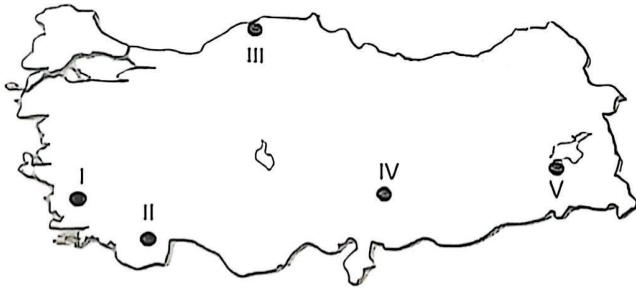
IV (Siirt çevresi)

- Tiftik üretimi yaygındır

CEVAP D

• Ne Sordun?

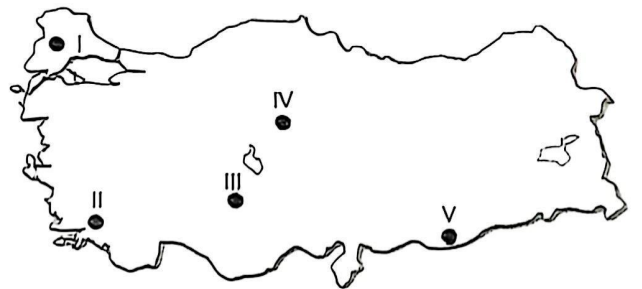
1. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Buna göre, haritada numaralarla gösterilen yorlörin hangileri kıl keçisi yetiştirilmesi için daha az olmalıdır?

- A) I B) II C) III
D) IV E) V

2. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Haritadaki numaralı yorlörden hangisinde arıcılık daha fazla gelişmiştir?

- A) I B) II C) III
D) IV E) V

TARIM VE HAYVANCILIK / HAYVANCILIK -1

3. Türkiye'de arıcılığın gelişmiş olmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Meraların geniş olması
B) Bitki örtüsü çeşitliliğinin fazla olması
C) Sanayinin gelişmiş olması
D) Yağışın az olması
E) Nüfusun seyrek olması
4. Aşağıdaki göllerin hangisinde tatlı su balıkçılığı yapılamaz?
- A) Hazar B) Çıldır C) Seyfe
D) Sapanca E) Manyas
5. Türkiye'de kümes hayvancılığının gelişme gösterdiği yerler Ege ve Marmara bölgeleridir.
- Kümes hayvancılığının geliştiği yerlerin temel özelliği olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilir?
- A) Ilıman iklim şartları
B) Turizm bölgeleri
C) Maden bölgesi
D) Tüketim alanlarına yakınlık
E) Yer şekillerinin düz olması
6. Balıklar, suyun temiz olduğu yerlerde çoktur.
- Buna göre aşağıdaki körfezlerden hangisinde balık miktarının daha fazla olması beklenir?
- A) Bandırma körfezi
B) İzmit Körfezi
C) Iskenderun Körfezi
D) Çandarlı Körfezi
E) Edremit Körfezi
7. Türkiye'de arıcılığın ülke genelinde yaygınlaşabilen bir faaliyet olmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Arıcılıkta üretim sürecinin tamamen sanayiye dayalı olması
B) Bitki türü çeşitliliğinin ve çiçeklenme dönemlerinin bölgelere göre değişmesi
C) Arı ürünlerinin yalnızca iç pazarda tüketilmesi
D) Arıcılığın yüksek sermaye ve geniş arazi gerektirmesi
E) Hayvancılık faaliyetleri içinde en fazla iş gücü istemesi
8. Türkiye'de Doğu Anadolu Bölgesi'nin büyükbaş hayvancılık açısından öne çıkmasında aşağıdakilerden hangisi belirleyici rol oynamıştır?
- A) Tarım alanlarının geniş yer kaplaması
B) Çayır ve mera alanlarının yaygın olması
C) Ulaşım olanaklarının gelişmiş olması
D) Nüfus yoğunluğunun fazla olması
E) Sanayi tesislerinin yaygınlığı
9. Türkiye'de farklı iklim tiplerinin görülmesi ve zengin bitki örtüsüne sahip olunması, aşağıdaki ekonomik faaliyetlerden hangisinin ülke genelinde yaygınlaşmasını kolaylaştırmıştır?
- A) Kümes hayvancılığı
B) Besi hayvancılığı
C) Arıcılık
D) İpek böcekçiliği
E) Balıkçılık
10. Türkiye'de büyükbaş hayvancılıkla ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi doğrudur?
- A) Büyükbaş hayvancılık yalnızca kıyı bölgelerinde yapılmaktadır.
B) Meraya dayalı büyükbaş hayvancılık her bölgede aynı verimliliğe sahiptir.
C) Büyükbaş hayvancılıkta modern besicilik faaliyetleri son yıllarda artış göstermiştir.
D) Küçükbaş hayvancılığa göre iklim koşullarından daha az etkilenir.
E) Büyükbaş hayvan ürünlerinin sanayiyle ilişkisi sınırlıdır.

1.	2.	3.	4.	5.
C	B	B	C	D
6.	7.	8.	9.	10.
E	B	B	C	C

TARIM VE HAYVANCILIK / HAYVANCILIK - 2

• Ne Sordun?

Türkiye'deki hayvancılık faaliyetleriyle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Bozkırlarda küçükbaş hayvancılık yaygındır.
- B) Küçükbaş hayvan türleri içerisinde en fazla koyun tercih edilmektedir.
- C) Mera hayvancılığında et ve süt verimi ahır hayvancılığına göre daha düşüktür.
- D) Ege kıyılarında insanların geçiminde hayvancılık tarımdan önemlidir.
- E) Ahır hayvancılığında modern yöntem ve tekniklerden yararlanılmaktadır.

2014 KPSS-ORTÖĞRETİM

• Cevap?

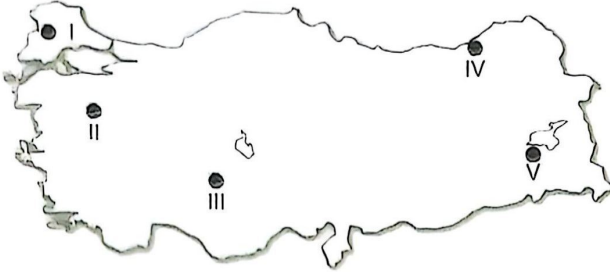
- A) Bozkırlarda küçükbaş hayvancılık yaygındır. Doğru
 - Bozkır bitki örtüsü koyun ve keçi için uygundur. İç Anadolu ve Güneydoğu Anadolu'da yaygındır.
- B) Küçükbaş hayvan türleri içerisinde en fazla koyun tercih edilmektedir. Doğru
 - Türkiye'de küçükbaş içinde koyun sayısı keçiden fazladır. Stop alanlara uyumu yüksektir.
- C) Mera hayvancılığında et ve süt verimi ahır hayvancılığına göre daha düşüktür. Doğru
 - Mera hayvancılığı doğal otlara bağlıdır. Ahır hayvancılığında yem, bakım ve ıslah kontrollüdür ve verim daha yüksektir.
- D) Ege kıyılarında insanların geçiminde hayvancılık tarımdan önemlidir. Yanlış
 - Ege kıyılarında tarım çok gelişmiştir. (zeytin, üzüm, incir, pamuk) Hayvancılık vardır ama tarımın önüne geçmez
 - Hayvancılığın tarımdan daha önemli olduğu yerler Doğu Anadolu gibi alanlardır.
- E) Ahır hayvancılığında modern yöntem ve tekniklerden yararlanılmaktadır. Doğru
 - Besleme, sağım, ıslah, veterinerlik hizmetleri modern yöntemlerle yapılır.

CEVAP: D

TARIM VE HAYVANCILIK / HAYVANCILIK - 2

• Ne Sorar?

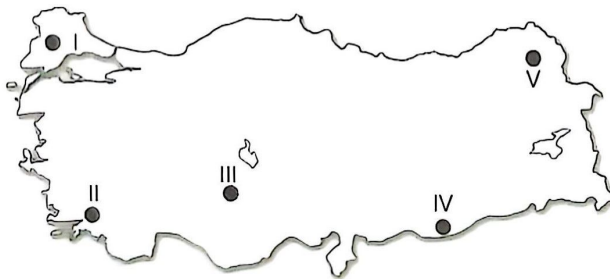
1. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Beslenme ve yetiştirilme koşulları göz önüne alındığında, yukarıda numaralandırılarak koyu renkle gösterilen alanların hangisinde koyun yetiştiriciliğinin önemi daha azdır?

- A) I B) II C) III
D) IV E) V

2. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Haritada numaralandırılarak gösterilen alanlardan hangisinin doğal koşulları büyükbaş hayvancılık faaliyetine daha uygundur?

- A) I B) II C) III
D) IV E) V

3. Türkiye'de kıyı bölgelerinde ahır hayvancılığının daha yaygın olmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mera alanlarının geniş olması
B) Tarım alanlarının fazla olması
C) Pazar olanaklarının gelişmiş olması
D) Yaz kuraklığının uzun sürmesi
E) Hayvan sayısının fazla olması

4. Türkiye'de hayvancılığın geliştirilmesi için aşağıdakilerden hangisi öncelikli olmalıdır?

- A) Hayvan sayısının artırılması
B) Meraların tarıma açılması
C) Irk ıslahı ve modern üretim
D) Göçebe hayvancılığın yaygınlaştırılması
E) Küçük işletmelerin artırılması

5. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de ahır hayvancılığının yaygınlaşmasının bir sonucudur?

- A) Hayvan sayısının azalması
B) Verimin düşmesi
C) Mera alanlarının genişlemesi
D) Hayvansal üretimde sürekliliğin sağlanması
E) Göçebe yaşamın artması

TARIM VE HAYVANCILIK / HAYVANCILIK - 2

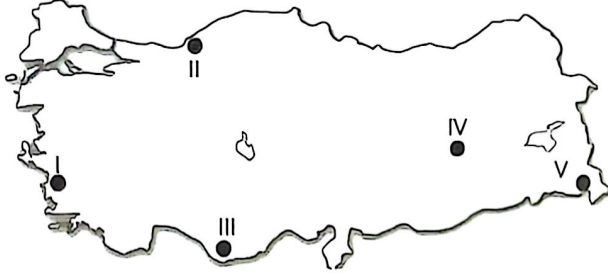
6. Türkiye'de hayvan sayısının fazla olmasına rağmen verimin düşük olmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
- A) İklim çeşitliliği
B) Geleneksel üretim yöntemleri
C) Pazara uzaklık
D) Hayvan türü fazlalığı
E) Bölgesel farklılıklar
7. Aşağıdaki illerin hangisinde koyun yetiştiriciliğinin daha az olması beklenir?
- A) Mardin
B) Balıkesir
C) Kastamonu
D) Karaman
E) Kayseri
8. Türkiye'de küçükbaş hayvancılığın yaygın olduğu alanların ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Kurak ve yarı kurak iklim koşulları
B) Bitki örtüsünün gür olması
C) Yaz yağışlarının fazla olması
D) Nüfus yoğunluğunun fazla olması
E) Sanayi faaliyetlerinin gelişmiş olması
9. Aşağıdaki illerden hangisinde hem küllü koçları hem de tiftik koçları yetiştiriciliği daha yaygındır?
- A) Siirt
B) Ankara
C) Antalya
D) Mersin
E) Bolu
10. Türkiye'de mera hayvancılığının gerilemesinde aşağıdakilerden hangisi daha etkilidir?
- A) Hayvan sayısının azalması
B) Meraların tarım alanına dönüştürülmesi
C) Bitki örtüsünün zenginleşmesi
D) Sulama projelerinin artması
E) İklim çeşitliliği

1.	2.	3.	4.	5.
D	E	C	C	D
6.	7.	8.	9.	10.
B	C	A	A	B

MADENLER VE ENERJİ KAYNAKLARI / MADENLER - 1

• Ne Sordu?

Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanların hangisinde aktif olarak işletilen bakır yatakları bulunur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2022 KPSS-LİSANS

• Cevap?

Her bir madene üç soru sorarak cevaplarını bulmakla katılı öğrenme sağlayabiliriz.

Bakır nörölördön çıkarılır?

- Elazığ Maden, Artvin Murgul, Kastamonu Küre, Diyarbakır Ergani

İşlendiği yerler nörölöler ve nöröden fabrika orada?

- Elazığ Maden: Ham maddeye yakınlık. Artvin Murgul: Ham maddeye yakınlık. Samsun: Ulaşım avantajı

Nö işe yarar?

- İletkenliği iyi olduğu için elektrik ve elektronik sektöründe kullanılır.

I (Güneybatı Anadolu – Muğla çevresi)

- Krom, linyit, mermer yaygın
- Bakırın aktif işletildiği bir saha değildir.

II (Batı Karadeniz içleri)

- Taş kömürü (Zonguldak), bazı metalik madenler
- Aktif bakır işletmesi ön planda değil

III (Taşeli Platosu)

- Bakır yatağı yok

IV (Elazığ çevresi)

- Elazığ-Maden bakırı vardır.
- Ancak haritadaki nokta Elazığ-Maden'i net temsil etmez.

V (Hakkâri çevresi)

- Bakır yatağı yok

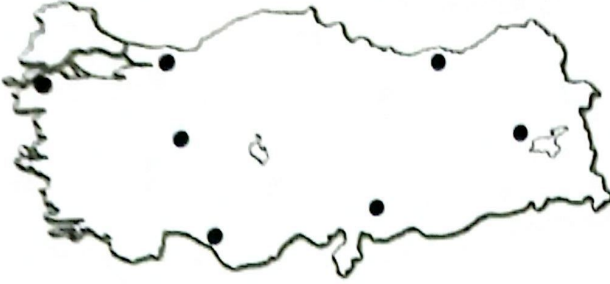
CEVAP: D

MADENLER VE ENERJİ KAYNAKLARI / MADENLER -1

• Ne Sorar?

1. Aşağıdaki haritada bir madenin çıkarıldığı alanlar gösterilmiştir.

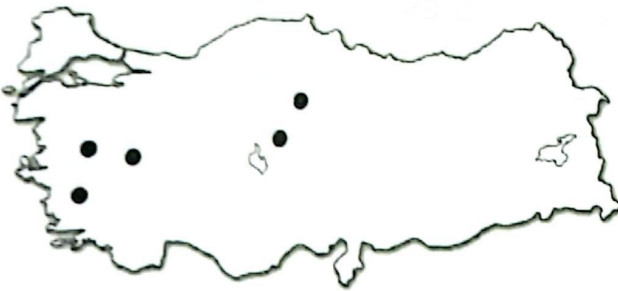

Petrol sondajlarında kullanılır. Bowling toplarında kullanılır. Radyoaktif atıkların depolanmasında kullanılır.

Haritada çıkarıldığı alanlar ve özellikleri verilen bu maden aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Krom B) Volfram C) Boksit
D) Barit E) Manganez

2. Aşağıdaki haritada bir madenin çıkarıldığı alanlar gösterilmiştir.

Nükleer santrallerde enerji kaynağı olarak kullanılır. Yozgat Sorgun, Manisa Köprübaşı, Uşak Eşme çıkarıldığı önemli yerlerdir.

Haritada çıkarıldığı alanlar ve özellikleri verilen bu maden aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Barit B) Volfram C) Cıva
D) Asbest E) Uranyum

3. I. Elazığ-Alacakaya
II. Kastamonu-Küre
III. Muğla-Dalaman
IV. Sivas-Divriği

Yukarıdakilerin hangilerinde krom yatakları bulunmaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de bilinen ve ekonomik değeri olan bor rezervlerinin bulunduğu yerler arasındadır?

- A) Emet - Kütahya
B) Sorgun - Yozgat
C) Yahyalı - Kayseri
D) Sarayköy - Denizli
E) Murgul - Artvin

5. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'deki demir cevheri rezerv alanlarından biridir?

- A) Artvin - Murgul
B) Malatya - Hekimhan
C) Elazığ - Maden
D) Konya - Seydişehir
E) Eskişehir-Kırka

MADENLER VE ENERJİ KAYNAKLARI / MADENLER -1

6. I. Artvin - Cerrattepe
II. Erzurum - Oltu
III. Erzincan - İliç
IV. Antalya - Akseki

Yukarıdaki alanların hangilerinde altın madeni çıkarılmaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. Türkiye'deki önemli yatakları Konya-Seydişehir, Antalya-Akseki ve Muğla-Milas olan yer altı kaynağı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Krom B) Demir C) Bakır
D) Kurşun E) Boksit

8. Aşağıdakilerin hangisinde, yer altı kaynağının rezerv bakımından zengin olduğu yer yanlış verilmiştir?

- A) Demir – Malatya (Hasançelebi)
B) Krom – Muğla (Dalaman)
C) Boksit – Konya (Seydişehir)
D) Bakır – Sivas (Divriği)
E) Barit – Antalya (Alanya)

9. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de varlığı belirlenen bor madeni yataklarından biridir?

- A) Mardin-Mazıdağı
B) Artvin-Cerrattepe
C) İzmir-Ödemiş
D) Elazığ-Maden
E) Kütahya-Emet

10. • Paslanmaz çelik, demir yolu rayları, zırhlı araçlar ve yapı çelikleri üretiminde kullanılır.
• Demirin çeliğe dönüştürülmesinde kullanıldığı için demir-çelik fabrikalarında kullanılır.
• Bilinen başlıca yatakları; Denizli Tavas, Zonguldak Ereğli, Adana Ceyhan, Artvin Borçka

Bazı özellikleri verilen bu maden aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mermer B) Perlit C) Manganez
D) Bakır E) Volfram

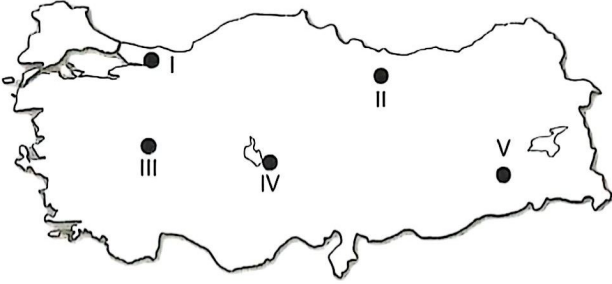
1.	2.	3.	4.	5.
D	E	B	A	B
6.	7.	8.	9.	10.
B	E	D	E	C

MADENLER VE ENERJİ KAYNAKLARI / MADENLER - 2

• Ne Sordun?

Madencilik faaliyeti, küçük bir kırsal yerleşmenin zaman içinde şehir yerleşmesine dönüşmesine neden olabilir. Türkiye'de bu duruma örnek oluşturacak yerleşmeler mevcuttur.

Haritada numaralandırılan yerlerden hangisi bu duruma örnek gösterilebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2022 KPSS-LİSANS

• Çözüm?

Batman (petrol)

- Başlangıçta küçük bir yerleşme iken, petrol çıkarımı ve ardından rafineri/sanayi faaliyetleriyle hızlı göç almış, kısa sürede şehirleşmiştir (madencilığa dayalı fonksiyonel şehir).

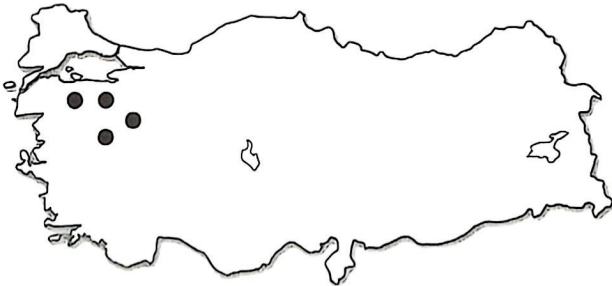
Haritadaki noktalara bakıldığında Batman'ın bulunduğu Güneydoğu Anadolu konumu V numaralı alan ile gösterilmiştir.

Karabük ve Kırıkkale diğer örneklerdir.

CEVAP: E

• Ne Sorar?

1. Aşağıdaki haritada bir madenin çıkarıldığı alanlar gösterilmiştir.

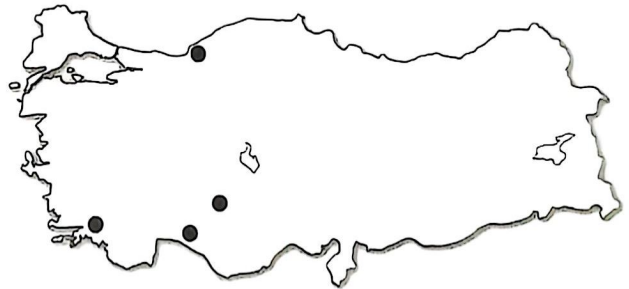

Kimyasal tuz bileşenidir. Plastik, elyaf, cam sanayi, fotoğrafçılık, çimento, ilaç, kağıt sanayi, temizlik ürünü, uzay mekiklerinin yakıtı gibi çok çeşitli alanlarda kullanım alanı vardır. Bilinen başlıca yatakları; Balıkesir Bigadiç ve Susurluk, Kütahya Emet, Eskişehir Kırka ve Seyitgazi'dir.

Haritada çıkarıldığı alanlar ve özellikleri verilen bu maden aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Demir B) Bakır C) Krom
D) Bor E) Kurşun

2. Aşağıdaki haritada bir madenin çıkarıldığı alanlar gösterilmiştir.

Hafif kolay işlenebilir ve paslanmaz bir metaldir. Uçak sanayi, otomotiv, gemi, makine ambalaj sanayi gibi birçok kullanım alanı vardır. Üretimi yetersiz olduğundan ithal ederiz.

Bilinen başlıca yatakları; Konya Seydişehir, Antalya Akseki, Zonguldak Kokaksu, Muğla Milas'tır.

Haritada çıkarıldığı alanlar ve özellikleri verilen bu maden aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Boksit B) Bentonit C) Bakır
D) Bor E) Barit

MADENLER VE ENERJİ KAYNAKLARI / MADENLER - 2

3. I. Tersiyer'de volkanik faaliyetlerin görülmesi
II. Farklı jeolojik zamanlara ait kayaçların bir arada bulunması
III. Farklı iklimlerin görülmesi
IV. Orta enlemlerde yor alması

Yukarıdakilerden hangileri Türkiye'nin madon çeşitliliğinin fazla olmasının başlıca nedenleri arasında yer alır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4. Türkiye'de alüminyum üretiminin gelişmesinde aşağıdakilerden hangisi doğrudan etkili olmuştur?

- A) Petrol yataklarının bulunması
B) Boksit rezervlerinin varlığı
C) Taş kömürü üretiminin fazla olması
D) Orman alanlarının genişliği
E) Jeotermal kaynakların yaygınlığı

5. • Paslanmaz çelik üretiminde yaygın olarak kullanılır.
• Sertlik ve dayanıklılığı artırıcı özelliğe sahiptir.
• Türkiye'de özellikle Elazığ – Alacakaya ve Muğla Dalaman çevrelerinden çıkarılmaktadır.

Bazı özellikleri verilen bu maden aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nikel B) Krom C) Molibden
D) Manganez E) Demir

6. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de madencilik gelişimini olumsuz etkileyen faktörlerden biridir?

- A) Zengin maden çeşitliliği
B) Sermaye yetersizliği
C) Devlet desteği
D) Jeolojik çeşitlilik
E) Jeomorfolojik çeşitlilik

7. Türkiye'de madon çeşitliliğinin fazla olmasında aşağıdakilerden hangisi etkili değildir?

- A) Türkiye'de bütün jeolojik zamanlara ait arazilerin bulunması
B) Türkiye'de volkanik faaliyetlerin fazla olması
C) Türkiye'de metamorfizmanın fazla olması
D) Türkiye'nin orta enlemlerde yor alması
E) Jeolojik dönemlerdeki iklim değişiklikleri

8. Türkiye'de çıkarılan manganoz madonunun kullanım alanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cam sanayi
B) Kimya sanayi
C) Demir-çelik sanayi
D) Gıda sanayi
E) Tekstil sanayi

9. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de madencilik ekonomik etkilerinden biri değildir?

- A) İhracat gelirlerinin artması
B) Sanayi ham maddesi sağlaması
C) Bölgesel kalkınmayı desteklemesi
D) Turizm gelirlerinin artması
E) İstihdam sağlaması

10. • Termoelektrik aletler, akümülatör, lehim, matbaa makinesi harfleri, ilaç sektörü, kibrit, kumaş boyaları, çelik ürünleri, pigmentler, izli mermi, işaret fişekleri önemli kullanım alanlarıdır.

- Bilinen başlıca yatakları; Manisa, Balıkesir, Nevşehir

Bazı özellikleri verilen bu maden aşağıdakilerden hangisidir?

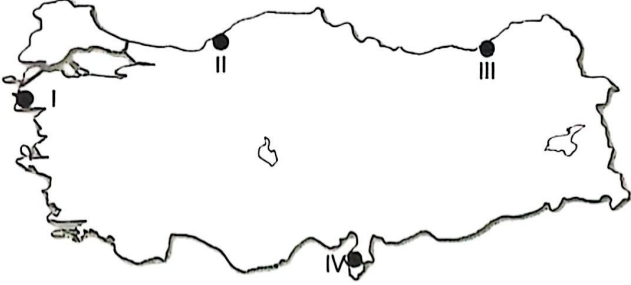
- A) Mermer B) Perlit C) Bakır
D) Volfram E) Antimon

1.	2.	3.	4.	5.
D	A	A	B	B
6.	7.	8.	9.	10.
B	D	C	D	E

MADENLER VE ENERJİ KAYNAKLARI / ENERJİ KAYNAKLARI - 1

• Ne Sordu?

Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanların hangilerinde rüzgâr enerjisi potansiyeli daha düşüktür?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

2023 AYT

• Çözüm?

Rüzgâr enerjisi potansiyelini belirleyen temel etkenler

Yüksek potansiyel

- Kıyılar, boğazlar, yükselti ve plato alanları, sürekli ve kuvvetli rüzgâr alan sahalardır. Batı rüzgârlarından dolayı ülkemizin batısında potansiyel daha fazladır.

I (Kaz Dağları)

- Türkiye'nin en rüzgârlı alanlarından biridir. Rüzgâr enerjisi potansiyeli yüksektir.

II (Batı Karadeniz)

- Potansiyel batı kıyılarına göre daha düşüktür.

III (Doğu Karadeniz)

- Potansiyel batı kıyılarına göre daha düşüktür.

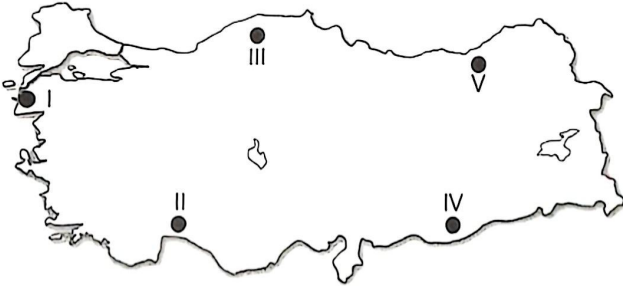
IV (Hatay çevresi)

- Batı rüzgârlarından dolayı Hatay'da potansiyel daha fazladır.

CEVAP: C

• Ne Sorar?

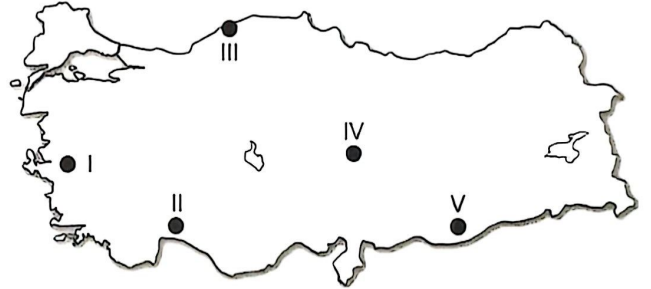
1. Aşağıdaki haritada beş alan numaralandırılarak koyu renkle gösterilmiştir.

Bu alanların hangisinde jeotermal enerjiden elektrik üretimi yapılmaktadır?

- A) I B) II C) III
D) IV E) V

2.

Bu alanların hangisinde güneş enerjisi potansiyeli daha düşüktür?

- A) I B) II C) III
D) IV E) V

MADENLER VE ENERJİ KAYNAKLARI / ENERJİ KAYNAKLARI - 1

3. Aşağıdaki yerleşmelerden hangisi Türkiye'nin önemli taş kömürü yataklarının bulunduğu alanda yer alır?

- A) Çayırhan B) Amasya C) Tavşanlı
D) Amasra E) Yatağan

4. I. Rüzgâr
II. Kömür
III. Jeotermal

Yukarıdaki enerji kaynaklarından hangileri, bulunduğu bölgenin jeolojik yapısıyla doğrudan ilişkilidir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

5. Aşağıdaki illerin coğrafi özellikleri dikkate alındığında hangisinde jeotermal enerji potansiyeli daha yüksektir?

- A) Denizli B) Mardin C) Sinop
D) Antalya E) Mersin

6. Türkiye'de aşağıdaki enerji kaynaklarından hangisi, elektrik enerjisi üretiminde kullanılmamaktadır?

- A) Güneş B) Rüzgâr C) Jeotermal
D) Nükleer enerji E) Akarsu

7. Aşağıdaki enerji santrallerinden hangilerinin yıllık üretim miktarları üzerinde iklim koşullarının etkisi olduğu söylenebilir?

- A) Soma – Yatağan
B) Ambarlı – Ovaakça
C) Keban – Oymapınar
D) Sülopi – Çatalağzı
E) Hamitabat – Nallıhan

8. I. Isı değeri daha düşüktür.
II. Türkiye'de rezerv miktarı daha fazladır.
III. Demir-çelik sanayisinde kullanım alanı daha yaygındır.

Taş kömürü ile karşılaştırıldığında, linyitle ilgili aşağıdaki yargılardan hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

9. Afşin-Elbistan, Soma ve Tunçbilek termik santrallerinin kuruluş yerleri dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisinin ortak olduğu söylenebilir?

- A) Büyük akarsular üzerinde kurulmuşlardır.
B) Hem madde kaynağı olan linyit sahalarına yakın alanlarda kurulmuşlardır.
C) Deniz kıyısında yer almaktadırlar.
D) Enerji ihtiyacı en az olan bölgelerde kurulmuşlardır.
E) Ham maddelerini tamamen ithal yoluyla sağlarlar.

10. Türkiye'de elektrik enerjisi üretiminde, ithalata bağımlılığı azaltmak amacıyla yerli kaynaklara öncelik verilmektedir.

Bu doğrultuda, aşağıdaki enerji kaynaklarından hangisi Türkiye'de yaygın rezervlere sahip olması nedeniyle termik santrallerde en fazla kullanılan kaynaktır?

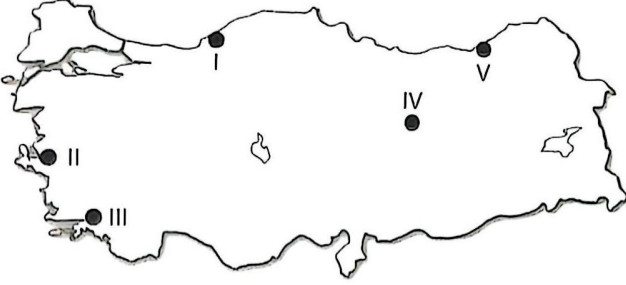
- A) Taş kömürü B) Petrol C) Doğal gaz
D) Antrasit E) Linyit

1.	2.	3.	4.	5.
A	C	D	E	A
6.	7.	8.	9.	10.
D	C	D	B	E

MADENLER VE ENERJİ KAYNAKLARI / ENERJİ KAYNAKLARI - 2

• Ne Sordun?

Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak koyu renkle gösterilmiştir.

Bu yerlerdeki maden ve enerji kaynaklarıyla ilgili olarak aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) I numaralı yer, Türkiye'de taş kömürü üretiminde büyük bir paya sahiptir.
- B) II numaralı yerde Türkiye'nin en büyük doğal gaz çıkartımı yapan tesisi bulunmaktadır.
- C) III numaralı yer, Türkiye'nin önemli krom rezervine sahip sahalarından biridir.
- D) IV numaralı yer, Türkiye'nin önemli demir cevheri sahalarından biridir.
- E) V numaralı yerde Türkiye'nin önemli bakır işletmelerinden biri kurulmuştur.

2018 AYT

• Çözülmü?

I numaralı alan (Batı Karadeniz – Zonguldak çevresi)

- Türkiye'de taş kömürü üretiminin merkezi (Zonguldak havzası).

II numaralı alan (İzmir çevresi)

- Doğal gaz çıkarılan yerler: Kırklareli Hamitabat, Tekirdağ Hayrabolu, Düzce Akçakoca, Mardin Çamurlu

III numaralı alan (Muğla çevresi)

- Bu sahada krom rezervleri bulunur.

IV numaralı alan (İç Anadolu'nun doğusu – Sivas/Divriği)

- Divriği demir cevheri, Türkiye'nin en önemli demir yataklarındandır.

V numaralı alan (Rize çevresi)

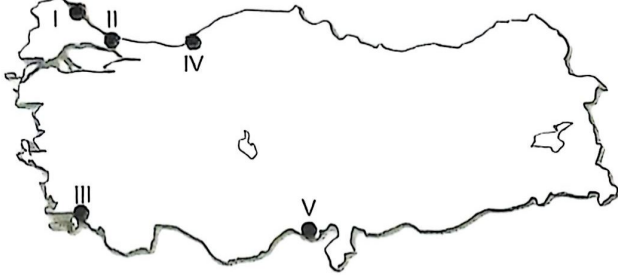
- Rize Çayeli'de bakır yatağı vardır.

CEVAP: B

MADENLER VE ENERJİ KAYNAKLARI / ENERJİ KAYNAKLARI - 2

Ne Sordu?

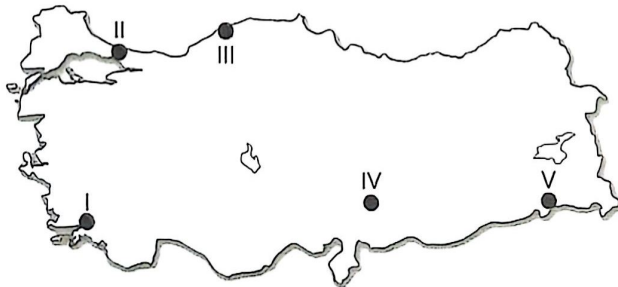
1. Aşağıdaki haritada beş alan numaralandırılarak koyu renkle gösterilmiştir.

Yukarıdaki haritada numaralarla gösterilen termik santrallerden hangilerinde enerji kaynağı olarak linyit kullanılmaktadır?

- A) I B) II C) III
D) IV E) V

2. Aşağıdaki haritada beş alan numaralandırılarak koyu renkle gösterilmiştir.

Yukarıdaki haritada numaralarla gösterilen termik santrallerden hangilerinde enerji kaynağı olarak asfaltit kullanılmaktadır?

- A) I B) II C) III
D) IV E) V

3. Termik santraller, hidroelektrik santrallere göre daha fazla hava kirliliğine neden olur.

Buna göre, aşağıdaki yerleşmelerden hangisinde, santrallere dayalı hava kirliliğinin oluşması beklenmez?

- A) Çayırhan B) Kangal C) Tavşanlı
D) Keban E) Silopi

4. Aşağıdaki akarsular ile üzerlerinde kurulan baraj eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Sakarya-Sarıyar
B) Kızılırmak-Hirfanlı
C) Yeşilirmak-Almus
D) Çoruh-Yusufeli
E) Dicle-Atatürk

5. Aşağıdaki kömür havzalarından hangisi birinci jeolojik zamanda oluşmuştur?

- A) Seyitömer B) Kangal C) Kozlu
D) Kemerköy E) Orhaneli

MADENLER VE ENERJİ KAYNAKLARI / ENERJİ KAYNAKLARI - 2

6. Aşağıdaki termik santrallerden hangisi Türkiye'de doğal gaz ile elektrik üreten termik santrallerden biri değildir?

- A) Hamitabat B) Ambarlı C) Ovaakça
D) Bandırma E) Çatalağzı

9. • Petrolün katı hâli olan asfaltit çıkarılır.
• Doğal gaz çıkarım alanlarımızdan biridir.
• Linyit ile çalışan termik santralimiz vardır.
• Rüzgâr santralimizin kurulduğu ilk yerdir.

Yukarıda aşağıdaki illerden hangisi ile ilgili bilgi verilmemiştir?

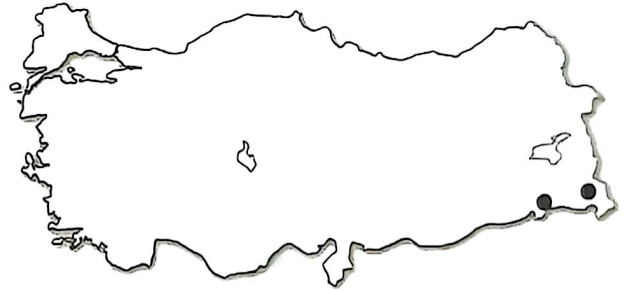
- A) Şırnak B) Mardin C) İzmir
D) Kayseri E) Sivas

7. İki 1998'de İzmir Alaçatı'da kuruldu. Temiz enerji kaynağıdır. Toplam enerji payı gün geçtikçe artmaktadır. İklimsel koşullardan etkilenir.

Özellikleri verilen enerji türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Rüzgâr enerjisi
B) Güneş enerjisi
C) Biyoenerji
D) Nükleer enerji
E) Jeotermal enerji

10. Petrolün katı hâlidir. Şırnak Silopi en büyük rezerv bölgesidir. Termik santrallerde yakıt olarak kullanılır. Ayrıca konutların ısıtılmasında kullanılır.

Haritada en çıkarıldığı yerler gösterilen ve özellikleri verilen enerji kaynağı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Linyit B) Asfaltit C) Demir
D) Kaya gazı E) Taş kömürü

8. Geleceğin yakıtları arasında görülür. Alternatif enerji kaynağıdır. Çıkarılması çok masraflıdır. Çıkarılması sırasında çevre kirliliğine yol açtığı için kullanımı yaygın değildir. Ülkemizde rezervi oldukça fazladır.

Özellikleri verilen enerji kaynağı aşağıdakilerden hangisidir?

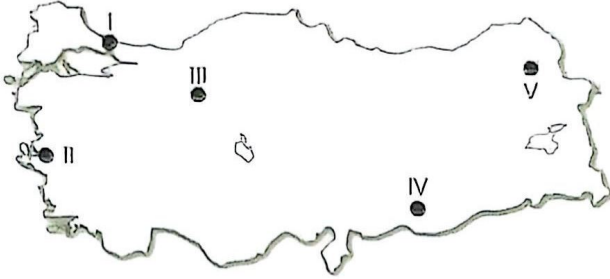
- A) Doğal gaz B) Asfaltit C) Demir
D) Kaya gazı E) Taş kömürü

1.	2.	3.	4.	5.
C	E	D	E	C
6.	7.	8.	9.	10.
E	A	D	D	B

SANAYİ VE TİCARET / SANAYİ-1

Ne Sordu?

Köşelo imalatı yapan bir yatırımcı, yeni fabrikasını bu iş için gerekli olan büyükbaş hayvan derisinin kolay ve ucuza temin edildiği bir yere kurmak istemektedir.

Buna göre, bu yatırımcının fabrikayı haritada numaralarla gösterilen yerlerden hangisine kurması maliyetin yükselmesine neden olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2010 KPSS-ÖNLİSANS

Ne Soru?

Soruda yatırımcı köşelo (deri) imalatı yapacak ve büyükbaş hayvan derisini kolay-ucuz temin etmek istiyor. Bu nedenle fabrikasını, büyükbaş hayvancılığın yoğun olduğu yerlere yakın kuruluması maliyeti düşürür, yoğun olmadığı yere kurulması maliyeti yükseltir.

Büyükbaş hayvancılığın yoğun olduğu başlıca alanlar

Türkiye'de büyükbaş (sığır) hayvancılığı on çok:

- Marmara (özellikle Güney Marmara)
- İç Anadolu'nun bazı kısımları
- Doğu Anadolu (Erzurum-Kars platosu)

Bu alanlar ham maddeleri (deriyi) daha kolay sağlar.

I. (Marmara)

- Büyükbaş yaygın. Maliyet düşer.

II. (İzmir çevresi)

- Büyükbaş yaygın. Maliyet düşer.

III. İç kısımlar.

- Büyükbaş belirli ölçüde var.

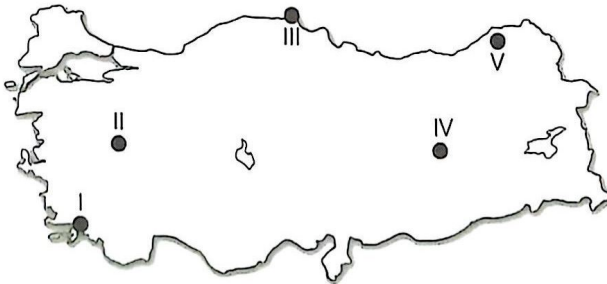
V. Doğu Anadolu'nun kuzeyi

- Büyükbaş çok yaygın (maliyet düşer)

CEVAP: D

Ne Soru?

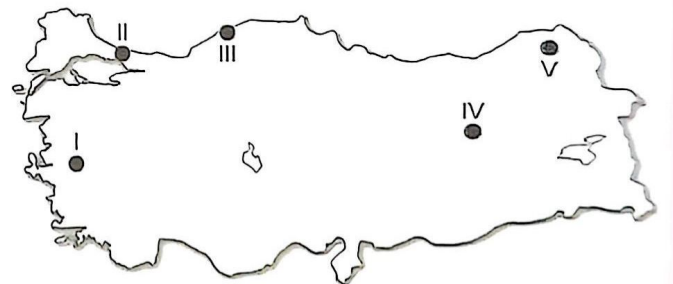
1. Aşağıdaki haritada beş alan numaralandırılarak koyu renkle gösterilmiştir.

Bunlardan hangisi, seramik sanayisinin gelişme gösterdiği alanlardan biridir?

- A) I B) II C) III
D) IV E) V

2. Aşağıdaki haritada beş alan numaralandırılarak koyu renkle gösterilmiştir.

Bu alanların hangisinde tarıma dayalı sanayi faaliyetleri diğerlerine göre daha fazla gelişmiştir?

- A) I B) II C) III
D) IV E) V

SANAYİ VE TİCARET / SANAYİ-1

3. Cumhuriyetin ilk dönemlerinde Türkiye'nin ekonomik yapısı dikkate alındığında aşağıdaki yargılardan hangisi doğru değildir?
- A) Ekonomide tarım sektörü belirleyici konumdadır.
 B) Sanayi tesislerinin sayısı ve üretim kapasitesi sınırlıdır.
 C) İhracatta tarım ürünleri önemli yer tutmaktadır.
 D) Tarımda geleneksel yöntemler yaygın olarak kullanılmaktadır.
 E) Sanayi sektörü, ekonominin lokomotifi hâline gelmiştir.
4. Türkiye'de bölgesel kalkınma farklarını azaltmak amacıyla, gelişmişlik düzeyi düşük olan yörelere yönelik çeşitli ekonomik destekler uygulanmaktadır.
- Buna göre, aşağıdakilerden hangisi bu destekleyici uygulamalar arasında yer almaz?
- A) Yatırım teşviklerinin artırılması
 B) Vergi muafiyetleri ve indirimleri
 C) Enerji maliyetlerinin düşürülmesi
 D) Ulaşım ve altyapı yatırımlarının desteklenmesi
 E) Doğum oranlarını artırmaya yönelik politikalar
5. Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye'de sanayi faaliyetlerinin gelişmesinin ekonomik sonuçları arasında yer almaz?
- A) İstihdam olanaklarının artması
 B) Üretimde katma değer in yükselmesi
 C) Dış ticaret hacminin genişlemesi
 D) Tarım arazilerinin amaç dışı kullanılması
 E) İhracat gelirlerinde artış yaşanması
6. Türkiye'nin ekonomik gelişme sürecinde aşağıdaki unsurlardan hangisinin etkisi diğerlerine göre daha sınırlıdır?
- A) Genç nüfus oranının yüksek olması
 B) Doğal ve beşerî kaynak çeşitliliğinin bulunması
 C) Jeopolitik konumunun ulaşım ve ticarete katkı sağlaması
 D) Farklı iklim ve yer şekillerine sahip olması
 E) Doğu Yarım Küre'de yer alması
7. Türkiye'de 1950'li yıllardan itibaren hızlanan kalkınma süreciyle birlikte aşağıdaki gelişmelerden hangisinde artış yaşandığı söylenemez?
- A) Sanayi ürünlerinin dış ticaretteki payında
 B) Kentlerde yaşayan nüfus oranında
 C) Tarımsal üretimde makineleşme düzeyinde
 D) Haberleşme ve ulaşım imkânlarında
 E) Kırsal yerleşmelerde yaşayan nüfus oranında
8. Türkiye'de 1995 yılında tarım ürünleri ihracatından elde edilen gelir, toplam ihracatın önemli bir bölümünü oluştururken; 2010 yılına gelindiğinde tarım ürünlerinden sağlanan ihracat geliri artmasına rağmen toplam ihracat içindeki payı belirgin biçimde azalmıştır.
- Bu duruma bakılarak, aşağıdakilerden hangisi Türkiye ekonomisiyle ilgili olarak çıkarılabilir?
- A) Sanayi ve endüstri ürünlerinin dış ticaretteki ağırlığı artmıştır.
 B) Tarım ürünlerine olan dış talep tamamen ortadan kalkmıştır.
 C) Türkiye'nin dış ticaret dengesi fazlaya dönmüştür.
 D) Tarımsal üretimde gerileme yaşanmıştır.
 E) Kişi başına düşen millî gelir düşmüştür.

SANAYİ VE TİCARET / SANAYİ-1

9. 1950–1960 yılları arasında Türkiye’de uygulanan ekonomi politikalarında; tarım sektörü desteklenmiş, özel sektör yatırımları teşvik edilmiş, dış yardımlar ve yabancı sermayeden yararlanılmıştır. Buna karşın plansız yatırımlar ve artan kamu harcamaları bazı ekonomik sorunları da beraberinde getirmiştir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi bu dönemde uygulanan ekonomi politikalarının sonuçları arasında yer almaz?

- A) Tarımsal üretimde ve verimde artış yaşanması
- B) Ulaşım ve enerji yatırımlarının hız kazanması
- C) Özel sektörün ekonomide daha etkin hâle gelmesi
- D) Enflasyon oranlarının yükselmesi
- E) Devletçilik ilkesinin güçlenerek ön plana çıkması

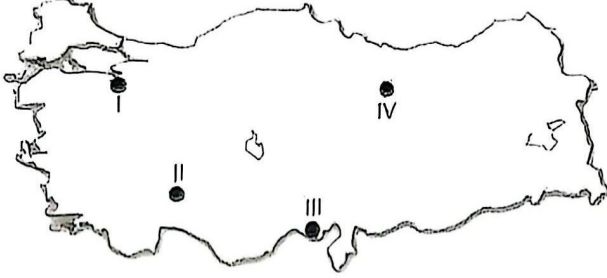
10. Türkiye’de sanayi faaliyetlerinin yoğunlaştığı alanlarla ilgili olarak aşağıdaki özelliklerden hangisi genel bir özellik olarak kabul edilmez?

- A) Çalışan nüfus içinde sanayi sektörünün payının yüksek olması
- B) Eğitimli ve uzman iş gücünün bulunması
- C) Ulaşım ve lojistik imkânlarının gelişmiş olması
- D) Doğal afet risklerinin çok düşük olması
- E) Ticaret ve hizmet faaliyetlerinin gelişmiş olması

1.	2.	3.	4.	5.
B	A	E	E	D
6.	7.	8.	9.	10.
E	E	A	E	D

• Ne Sordun?

Hızlı sanayileşme ve kentselleşme doğal kaynakları üzerindeki baskıyı büyük oranda artırır. Bu durum özellikle büyük nüfuslu kendi merkezleri ile yakın çevresinde daha belirgindir.

Buna göre haritada numaralandırılan alanların hangilerinde doğal kaynaklar üzerindeki bu baskının daha fazla olması beklenir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

2022 AYT

• Ne Sorar?

I (Bozcağazı çevresi)

- Hızlı sanayileşme ve kentselleşmede doğal kaynaklar üzerindeki baskı fazladır.

II (İzmit çevresi)

- Sanayi faaliyetleri yoğun değildir.

III (Çukurova - Adana/Mersin çevresi)

- Hızlı sanayileşme ve kentselleşmede doğal kaynaklar üzerindeki baskı fazladır.

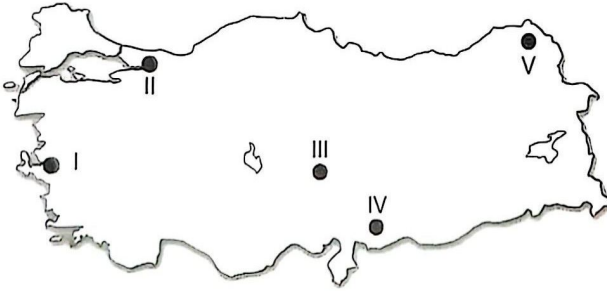
IV (Sivas çevresi)

- Sanayi faaliyetleri yoğun değildir.

CEVAP B

• Ne Sorar?

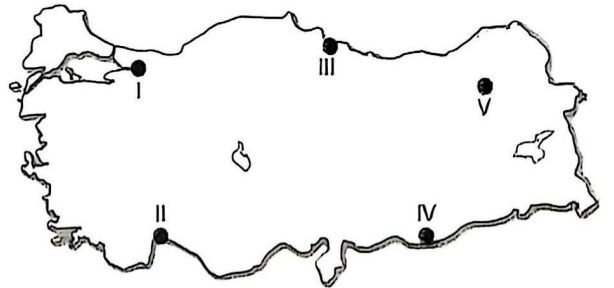
1. Aşağıdaki haritada beş alan numaralandırılarak koyu renkle gösterilmiştir.

Yukarıdaki haritada numaralarla gösterilen yerlerden hangisinde sanayi faaliyetleri daha az gelişmiştir?

- A) I B) II C) III
D) IV E) V

2. Aşağıdaki haritada beş alan numaralandırılarak koyu renkle gösterilmiştir.

Haritada numaralarla gösterilen yerlerin hangilerinde petrokimya endüstrisi bulunmaktadır?

- A) I B) II C) III
D) IV E) V

SANAYİ VE TİCARET / SANAYİ-2

1. Bu sanayi dalında güvenlik gerekçesi ve arazinin düz olması etkilidir. Ankara ve Eskişehir bu sanayi dalına ait fabrikaların bulunduğu illerdir.

Özellikleri verilen bu sanayi dalı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Uçak fabrikaları
B) Gübre fabrikaları
C) Cam fabrikaları
D) Mobilya fabrikaları
E) Kereste fabrikaları

4. I. Karabük
II. Seyitömer
III. İzmir
IV. Yatağan

Yukarıdaki merkezlerden hangilerinde demir-çelik fabrikası bulunmaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

5. Bu sanayi dalında ham maddeye yakınlık etkilidir. Türkiye'de en yaygın sanayi dallarından biridir.

Özellikleri verilen bu sanayi dalı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çimento fabrikaları
B) Cam fabrikaları
C) Mobilya fabrikaları
D) Deri fabrikaları
E) Kereste fabrikaları

6. Türkiye'de şeker fabrikaları, genellikle şeker pancarı tarımının yoğun olarak yapıldığı yerlere kurulmuştur.

Buna göre, aşağıdaki illerin hangisinde şeker fabrikası yoktur?

- A) Afyonkarahisar
B) Kahramanmaraş
C) Van
D) Kırklareli
E) Antalya

7. • Antalya'da ferro-krom fabrikası
• İzmit'te petrol rafinerisi
• Iskenderun'da demir-çelik fabrikası

Bu sanayi tesislerinin yer seçiminde etkili olan temel faktör aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Güvenlik B) Pazar C) Sermaye
D) Ulaşım E) Ham madde

8. Aşağıdaki illerin hangisinde hem bakır hem de krom fabrikaları bulunur?

- A) Antalya B) İzmir C) Elazığ
D) Muğla E) Adana

9. Aşağıdaki yerlerin hangisindeki endüstri kuruluşunun kullandığı ham madde bölge dışından gelmektedir?

- A) Giresun – Fındık işleme tesisi
B) Afyonkarahisar – Mermer işletmeciliği
C) İstanbul – Tekstil sanayi
D) Batman – Petrol rafinerisi
E) Hamitabat – Termik santrali

10. Aşağıdaki illerin hangisinde sanayi diğerlerine göre daha az gelişmiştir?

- A) İzmit B) Gaziantep C) Adana
D) Rize E) Samsun

1.	2.	3.	4.	5.
E	A	A	B	A
6.	7.	8.	9.	10.
E	D	C	C	D

SANAYİ VE TİCARET / TİCARET - 1

• No Soru?

Aşağıdaki tabloda Türkiye'de bazı sektörlerin ihracat değerleri milyon dolar olarak verilmiştir.

Sektör/Yıllar	2009	2010	2011	2012	2013
Tarım ve hayvancılık	4.347	4.934	5.166	5.188	5.653
Metal cevheri	689	1.280	1.213	1.338	1.729
Ana metal sanayisi	15.103	14.426	17.062	29.109	17.516
Basım ve yayım	147	141	163	157	154

Yalnızca tablodaki bilgilere dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine varılamaz?

- A) Tarım ve hayvancılık ürünleri ihracatında yıllar itibarıyla artış görülmüştür.
- B) Yıllar arasında en büyük ihracat artış oranı metal cevheri sektöründe olmuştur.
- C) Türkiye'nin toplam ihracatı 2009–2013 yılları arasında artış göstermiştir.
- D) Sektörler içinde en büyük ihracat değerleri ana metal sanayisine aittir.
- E) Basım ve yayım sektörü ihracatında doğrusal bir artış yoktur.

2015 KPSS-LİSANS

• Çözüm?

- A) Tarım ve hayvancılık ürünleri ihracatında yıllar itibarıyla artış görülmüştür. Doğru
- B) Yıllar arasında en büyük ihracat artış oranı metal cevheri sektöründe olmuştur.
 - Oran denince kata bakılır. 2009'dan 2010'a iki kat artmış. Yani en yüksek artış oranı. Doğru
- C) Türkiye'nin toplam ihracatı 2009–2013 yılları arasında artış göstermiştir.
 - Bazı sektörlerin ihracat verilerinden yola çıkılarak toplam ihracat verileri bilgilerine ulaşamayız.
- D) Sektörler içinde en büyük ihracat değerleri ana metal sanayisine aittir.
 - İhracat değerleri içerisinde ana metal sanayisi en fazla değere sahiptir.
- E) Basım ve yayım sektörü ihracatında doğrusal bir artış yoktur.
 - Bazı dönemlerde artarken bazı dönemlerde azalmış.

CEVAP: C

SANAYİ VE TİCARET / TİCARET - 1

Ne Sorar?

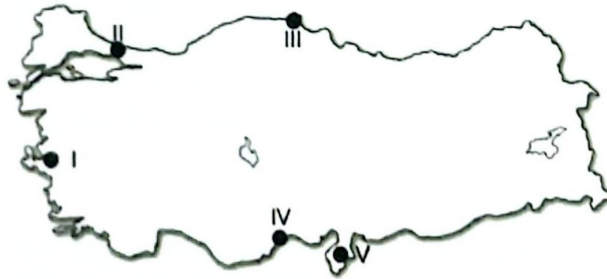
1. Aşağıdaki haritada beş alan numaralandırılarak koyu renkle gösterilmiştir.

Numaralı yerlerin hangisinin dış ticaret hacminin diğerlerine göre daha fazla olduğu söylenir?

- A) I B) II C) III
D) IV E) V

2. Aşağıdaki haritada beş alan numaralandırılarak koyu renkle gösterilmiştir.

Haritadaki limanlardan hangisinin dış ticaret hacmi diğerlerine göre daha azdır?

- A) I B) II C) III
D) IV E) V

3. Türkiye'de iç ticaret hacminin artış göstermesinde aşağıdaki gelişmelerden hangisinin doğrudan bir etkisi olduğu söylenemez?

- A) Tarımsal üretimde ürün deseninin çeşitlenmesi
B) Sanayi sektöründe üretim kapasitesinin yükselmesi
C) İthal malların iç piyasadaki payının giderek artması
D) Dağıtım ve pazarlama ağlarının yaygınlaşması
E) Ulaşım altyapısının gelişmesi

4. Türkiye'nin dış ticaretiyle ilgili olarak aşağıdaki yorumlardan hangisi doğrudur?

- A) Dış ticarete tarım ürünlerinin payı sanayi ürünlerinden daha fazladır.
B) İhracatta ham madde oranı, işlenmiş ürünlerden yüksektir.
C) İhracat gelirleri, ithalat giderlerinden her zaman daha fazladır.
D) Türkiye, dış ticaretinde yalnızca yakın komşu ülkelerle ilişki kurmaktadır.
E) Dış ticarete en fazla paya sahip sektör sanayidir.

5. Aşağıdaki tarım ürünlerinden hangisinin Türkiye'nin dış satımındaki payı, diğerlerine göre daha fazladır?

- A) Pamuk B) Buğday C) Mısır
D) Kayısı E) Pirinç

SANAYİ VE TİCARET / TİCARET - 1

6. Türkiye'nin dış satımıyla ilgili;

- I. Tarım ürünlerinin toplam dış satımdaki payı zamanla azalma eğilimi göstermiştir.
- II. Dış satımda en fazla paya sahip ülkeler genellikle Avrupa ülkeleridir.
- III. Dış satım gelirleri, ithalat giderlerinden her zaman fazladır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

7. Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye'de dış ticaret açığının azaltılmasına yönelik uygulamalar arasında yer almaz?

- A) İhracatı teşvik edici politikaların uygulanması
B) Yerli üretimin desteklenmesi
C) Yenilenebilir enerji yatırımlarının artırılması
D) Yüksek katma değerli ürün üretiminin artırılması
E) İthalatın her koşulda artırılmasının teşvik edilmesi

8. Aşağıda verilen tarım ürünlerinden hangisi Türkiye'nin ihracatında önemli bir paya sahip değildir?

- A) Fındık B) Kuru üzüm C) İncir
D) Kayısı E) Pirinç

9. Türkiye'de endüstri ürünleri ihracatının yıldan yıla artmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ham madde kaynaklarının sınırsız olması
B) Üretimde teknoloji ve sermaye kullanımının artması
C) Tarım sektörünün dış ticarete önemini kaybetmesi
D) Nüfus artış hızının yükselmesi
E) İthalatın ihracattan fazla olması

10. Aşağıdakilerden hangisinde bir tarım ürünü, Türkiye'de üretim miktarı ve ihracattaki payının en yüksek olduğu il ile doğru eşleştirilmiştir?

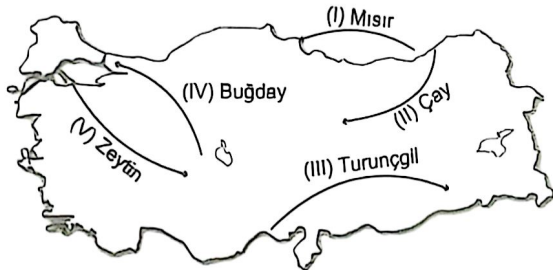
- A) Fındık – Ordu
B) Pamuk – Konya
C) Çay – Zonguldak
D) Zeytin – Mardin
E) Şeker pancarı – Erzurum

1.	2.	3.	4.	5.
B	C	C	E	D
6.	7.	8.	9.	10.
D	E	E	B	A

SANAYİ VE TİCARET / TİCARET - 2

• Ne Sordu?

Türkiye'de iç ticaretin canlı olmasındaki nedenlerden biri de bölgeler arasındaki doğal şartların farklılığıdır. Bu farklılıklar tarımsal üretime etki etmektedir. Dolayısıyla farklı tarım ürünleri yetiştirilen bölgeler arasında bu ürünlere bağlı ticaret görülmektedir.

Buna göre yukarıdaki haritada ticaret yönü numaralandırılarak oklarla gösterilen ürünlerden hangisinin ticareti beklenmez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2019 KPSS-LİSANS

• Çözüm?

Mısır, Doğu Karadeniz için temel besin maddesi olduğundan bölge halkı mısırı başka bölgelere satmak istemez. Seçeneklerdeki diğer tarım ürünlerinin ise bölgeler arası ticareti yapılır.

CEVAP: A

• Ne Sorar?

1. Türkiye'de iç ticaretin canlı olmasında;
- bölgesel iklim ve tarım ürünleri farklılığı,
 - ulaşım ağlarının gelişmiş olması,
 - dış ticaret anlaşmalarının artması
- faktörlerinden hangileri doğrudan etkilidir?
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

2. Aşağıdakilerden hangisinde bir tarım ürünü, Türkiye'de üretim miktarı ve ihracattaki payının en yüksek olduğu il ile yanlış eşleştirilmiştir?
- A) Fındık – Giresun
B) Üzüm – Manisa
C) Elma – Isparta
D) Zeytin – Sakarya
E) Kayısı – Malatya

3. Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye'nin hem ithalatında hem de ihracatında önemli bir paya sahiptir?
- A) Petrol B) Doğal gaz
C) Otomotiv ürünleri D) Buğday
E) Çay

4. Aşağıdakilerden hangisi ticaret şehirlerine ait ortak bir özellik olarak gösterilebilir?
- A) Tarım faaliyetlerinin temel geçim kaynağı olması
B) Sanayi tesislerinin ülke geneline eşit dağılımı
C) Ulaşım ve lojistik imkânlarının gelişmiş olması
D) Nüfus artış hızının ülke ortalamasının altında kalması
E) Yer altı kaynaklarının zengin olması

SANAYİ VE TİCARET / TİCARET - 2

5. Sınır ticareti, komşu iki ülke arasında özel anlaşmalara dayanılarak yapılan ve her iki ülkenin sınıra yakın bölgelerini kapsamına alan bir ticaret türüdür.
- Buna göre, coğrafi konumları göz önüne alındığında, Türkiye'nin aşağıdaki ülkelerden hangisiyle sınır ticareti yapması beklenmez?**
- A) Gürcistan B) İran C) Suriye
D) Lübnan E) Irak
6. Türkiye'de ticari faaliyetlerin yoğun olarak yapıldığı şehirlerde aşağıdakilerden hangisinde artış olması beklenir?
- A) Tarımda çalışan nüfus oranında
B) Kırsal yerleşmelerin sayısında
C) Hizmet sektöründe çalışan nüfus oranında
D) Tarım arazilerinin kullanım oranında
E) Hayvancılıkla uğraşan nüfus oranında
7. Aşağıdaki illerden hangisinin günümüzde yıllık ihracak değerinin daha yüksek olması beklenir?
- A) Erzincan B) Denizli C) Artvin
D) Nevşehir E) Yozgat
8. Türkiye'nin dış ticaretinde Avrupa ülkelerinin önemli paya sahip olmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Nüfuslarının fazla olması
B) Coğrafi yakınlık ve pazar büyüklüğü
C) Yer altı kaynaklarının zenginliği
D) Tarım ürünlerine olan talep
E) İklim koşulları
9. Türkiye'nin dış ticaret açığı vermesinde aşağıdakilerden hangisinin etkisi yoktur?
- A) Enerji ithalatının fazla olması
B) Ara malı ithalatının yaygınlığı
C) Yüksek katma değerli ihracatın sınırlı olması
D) Sanayi ürünleri ihracatının artması
E) İthal tüketim mallarına olan talep
10. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin dış ticaretinde ithalatı azaltmaya yönelik bir uygulamadır?
- A) İhracata kota koymak
B) Yerli üretimi desteklemek
C) İthal tüketimi artırmak
D) Gümrük vergilerini kaldırmak
E) Dış satımı sınırlandırmak

1.	2.	3.	4.	5.
D	D	C	C	D
6.	7.	8.	9.	10.
C	B	B	D	B

ULAŞIM / ULAŞIM -1

Ne Sordu?

Hasan: Türkiye'de özellikle Cumhuriyetin ilk yıllarında ulaşım politikalarında demir yolu yapımına öncelik verilmiştir.

Serap: Hasan seninle aynı görüşte değilim. Özellikle Cumhuriyetin ilk yıllarında kara yolu ulaşımına ağırlık veren bir politika izlenmiştir ve bu durum hâlen devam etmektedir.

Kerem: Türkiye'de son yıllarda hava yolu ulaşımında önemli gelişmeler olmaktadır. Örneğin daha önce havaalanı olmayan pek çok kentte havalanları inşa edilmiş ve hava yolunu kullanan yolcu sayısı artmıştır.

Leyla: Türkiye'de son yıllarda demir yollarındaki gelişmeler de dikkat çekicidir. Yeni yapılan hatlarla birlikte demir yolu ana hat uzunluğu 25 000 km'yi geçmiştir.

Türkiye'de ulaşım sistemlerinin gelişimiyle ilgili konuşan bu dört arkadaşın hangilerinin verdiği bilgiler doğrudur?

- A) Hasan ve Kerem
- B) Hasan ve Leyla
- C) Serap ve Kerem
- D) Serap ve Leyla
- E) Kerem ve Leyla

2014 KPSS LİSANS

Ne Sorar?

Hasan: Türkiye'de özellikle Cumhuriyetin ilk yıllarında ulaşım politikalarında demir yolu yapımına öncelik verilmiştir. Doğru

- 1923–1950 döneminde amaç: Ülke bütünlüğünü sağlamak. Liman–iç bölge bağlantılarını kurmak. Yabancıların elindeki hatları millileştirmek. Bu nedenle demir yolu öncelikli ulaşım politikası izlenmiştir.

Serap: Hasan seninle aynı görüşte değilim. Özellikle Cumhuriyetin ilk yıllarında kara yolu ulaşımına ağırlık veren bir politika izlenmiştir ve bu durum hâlen devam etmektedir. Yanlış

- Kara yolu ağırlığı 1950 sonrası (özellikle Marshall Planı etkisiyle) artmıştır. İlk yıllarda kara yolu değil, demir yolu esas alınmıştır.

Kerem: Türkiye'de son yıllarda hava yolu ulaşımında önemli gelişmeler olmaktadır. Örneğin daha önce havaalanı olmayan pek çok kentte havalanları inşa edilmiş ve hava yolunu kullanan yolcu sayısı artmıştır. Doğru

- Birçok ile yeni havalimanı yapılmıştır.

Leyla: Türkiye'de son yıllarda demir yollarındaki gelişmeler de dikkat çekicidir. Yeni yapılan hatlarla birlikte demir yolu ana hat uzunluğu 25.000 km'yi geçmiştir. Yanlış

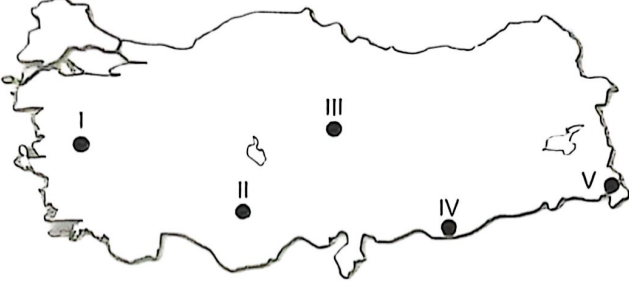
- Türkiye'de demir yolu hat uzunluğu yaklaşık 13.000–14.000 km civarındadır. 25.000 km ifadesi gerçeği yansıtmaz.

CEVAP: A

ULAŞIM / ULAŞIM -1

• **Ne Sorar?**

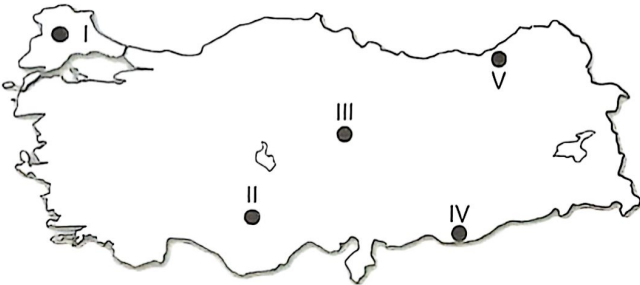
1. Aşağıdaki haritada boş alan numaralandırılarak koyu renkle gösterilmiştir.

Bu alanların hangisinde demir yolu ulaşımı bulunmamaktadır?

- A) I B) II C) III
D) IV E) V

2. Aşağıdaki haritada beş alan numaralandırılarak koyu renkle gösterilmiştir.

Bu alanların hangisinde yol yapım maliyetlerinin daha fazla olması beklenir?

- A) I B) II C) III
D) IV E) V

3. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin ulaşım sistemiyle ilgili genel özellikleri arasında yer almaz?

- A) Kara yolları, yük ve yolcu taşımacılığında en yaygın kullanılan ulaşım türüdür.
B) Deniz taşımacılığı, dış ticarete önemli bir paya sahiptir.
C) Demir yolu ağları, ülke genelinde dengeli ve sık bir dağılım göstermektedir.
D) Stratejik konumu nedeniyle uluslararası ulaşım ve transit geçişlerde etkilidir.
E) Limanların büyük bir kısmı kara ve demir yolu bağlantılarına sahiptir.

4. Türkiye'nin ulaşım ile ilgili aşağıdaki özelliklerinden hangisi coğrafi konumunun bir sonucudur?

- A) Kara yolu taşımacılığının diğer ulaşım türlerine göre daha gelişmiş olması
B) Limanların büyük bölümünün demir yollarıyla bağlantılı olması
C) Uluslararası transit ulaşım yolları üzerinde yer alması
D) İç bölgelerde hava yolu ulaşımının yaygınlaşması
E) Demir yolu ağlarının bazı bölgelerde seyrek olması

5. Türkiye'de transit taşımacılığın gelişmesinde aşağıdaki faktörlerden hangisinin doğrudan etkili olduğu söylenemez?

- A) Kıtalar arasında köprü konumunda bulunması
B) Uluslararası öneme sahip boğazlara sahip olması
C) Ulaşım çeşitliğinin olması
D) Nüfusun ülke geneline dengeli dağılmamış olması
E) Ulaşım altyapısına yönelik yatırımların artırılması

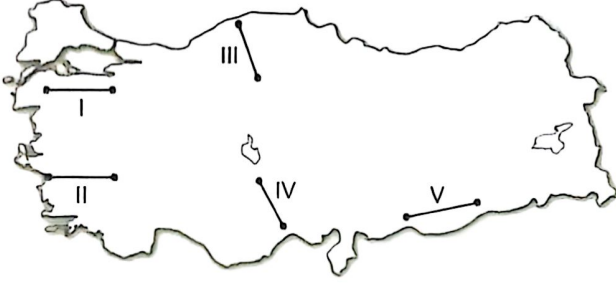
ULAŞIM / ULAŞIM - 1

8. Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye'de ulaşım ve taşımacılık faaliyetlerinin uluslararası nitelik taşıdığını gösteren unsurlar arasında yer almaz?
- A) Uluslararası öneme sahip boğazlara sahip olması
B) Kıtalar arası geçiş yolları üzerinde bulunması
C) Komşu ülkelerle kara ve demir yolu bağlantılarının bulunması
D) Limanlardan yapılan taşımacılığın büyük ölçüde iç pazara yönelik olması
E) Uluslararası hava yolu taşımacılığının gelişmiş olması
7. Türkiye'nin doğal koşulları dikkate alındığında, ulaşım türleriyle ilgili aşağıdaki karşılaştırmalardan hangisi yanlıştır?
- A) Dağlık ve engebeli alanlarda kara yolu yapım maliyeti, düz alanlara göre daha fazladır.
B) Yükseltinin fazla olduğu bölgelerde demir yolu yapımı daha kolaydır.
C) Kıyılarının girintili-çukurluğu alanlarda deniz ulaşımı daha elverişlidir.
D) Boğazların varlığı deniz ulaşımını ve taşımacılığını olumlu etkiler.
E) Yer şekillerinin sade olduğu alanlarda ulaşım ağırları daha düzenlidir.
8. Aşağıdaki hangi iki merkez arasında otoyol bağlantısı bulunmaz?
- A) Denizli - Manisa
B) Hatay - Niğde
C) Edirne - Bolu
D) Şanlıurfa - Osmaniye
E) Samsun - Ankara
9. Türkiye'de demir yolu ulaşımının geliştirilmesi aşağıdaki durumlardan hangisi üzerinde doğrudan etki doğurur?
- A) Taşıma maliyetlerinin azalması
B) Sanayi ürünlerinin pazarlara daha kolay ulaştırılması
C) Liman-hinterland bağlantılarının güçlenmesi
D) İç bölgelerin ekonomik olarak canlanması
E) Karayolu yolu taşımacılığının öneminin azalması
10. Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye'deki demir yolu ağına genel özellikler arasında yer almaz?
- A) Genel olarak hatların önemli bir kısmının limanlara yönelmesi
B) İç bölgelerden kıyılara uzanan hatların bulunması
C) Yer şekillerinin engebeli olduğu alanlarda yapım maliyetlerinin artması
D) Hat yoğunluğunun ülke genelinde dengeli bir dağılışı göstermesi
E) Yük taşımacılığında sanayi ürünlerinin önemli paya sahip olması

1.	2.	3.	4.	5.
E	E	C	C	D
6.	7.	8.	9.	10.
D	B	E	E	D

ULAŞIM / ULAŞIM - 2

• Ne Sordu?

Türkiye'nin yeryüzü şekilleri ve özellikleri dikkate alındığında yukarıdaki haritada numaralandırılarak verilen doğrultuların hangisinde kara yolu ve demir yolu ulaşım maliyetlerinin daha fazla olması beklenir?

- A) I ve II B) I ve V C) II ve III
D) III ve IV E) IV ve V

2018 KPSS-LİSANS

• Çözüm?

I (Marmara)

- Yer şekilleri görece sadedir. Ulaşım maliyeti düşüktür.

II (Ege Bölgesi)

- Dağlar doğu-batı yönünde uzanır. Maliyet görece düşüktür.

III (Batı Karadeniz)

- Kuzey Anadolu Dağları aşılmak zorundadır. Çok sayıda tünel ve viyadük gerekir. Maliyet yüksektir.

IV (Akdeniz)

- Toros Dağları aşılır. Çok engebeli, yükselti farkı fazladır. Kara ve demir yolu yapımı çok pahalıdır. Maliyet yüksektir.

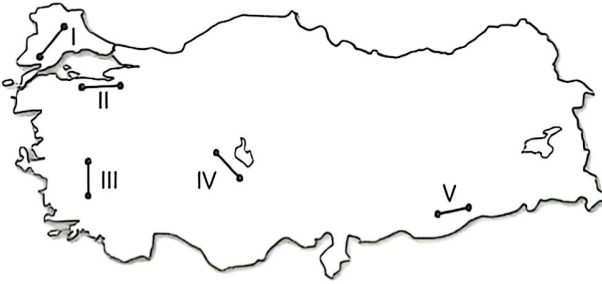
V (Güneydoğu Anadolu)

- Yer şekilleri daha sadedir. Maliyet görece düşüktür.

CEVAP: D

• Ne Sorar?

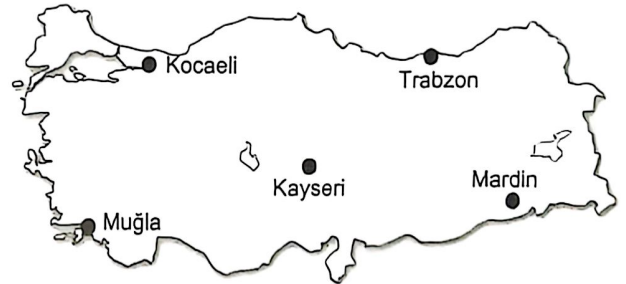
1. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Haritadaki kuş uçuşu uzaklıkları aynı olan yerlerin doğal koşulları göz önüne alındığında, hangilerinde kara yolu yapım maliyetinin daha yüksek olması beklenir?

- A) I B) II C) III
D) IV E) V

2. Aşağıdaki haritada bazı iller gösterilmiştir.

Haritadaki şehirlerden hangisinde ulaşım çeşitliliği daha fazladır?

- A) Kocaeli B) Muğla C) Kayseri
D) Mardin E) Trabzon

ULAŞIM / ULAŞIM - 2

9. Yerleşim birimlerinin gelişmesinde, ona ulaşım güzergâhlarının üzerinde veya yakınında bulunmasının önemli etkileri vardır.

Aşağıdaki şehirlerin hangisinin gelişmesinde böyle bir illşkiden söz edilemez?

- A) Çankırı B) Eskişehir C) Aksaray
D) Ankara E) Kayseri

4. Ülkemizde bazı alanlar enerji kaynakları bakımından fakir olmasına rağmen ulaşımın kolaylığı sayesinde sanayiye gelişmiştir.

Aşağıda verilen şehirlerden hangisi buna örnektir?

- A) Çanakkale B) İzmit C) Sinop
D) Giresun E) Zonguldak

5. Turistik ekspres trenler özellikle kış turizmi, doğa manzarası ve yavaş seyahat içindir.

Aşağıdaki kentlerden hangisi Van Gölü Ekspresi güzergahındaki illerden biri değildir?

- A) Ankara B) Sivas C) Elazığ
D) Diyarbakır E) Tatvan

6. Aşağıdaki şehirlerden hangisinde yüksek hızlı tren çalışmaları devam etmektedir?

- A) Karaman B) Kocaeli C) Konya
D) Ankara E) Manisa

7. Aşağıdaki şehirlerden hangileri demir yollarında kavşak şehirler konumundadırlar?

- A) Bursa-Afyonkarahisar
B) Afyonkarahisar-Sivas
C) Bursa-Sivas
D) Sivas-Aksaray
E) Afyonkarahisar-Aksaray

8. I. İran
II. Irak
III. Suriye

Yukarıda verilen komşularımızdan hangilerinin II-manlarına en kısa yoldan ulaşmak için, başka ülkelerin kara sularından geçmek zorunda kalırız?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

9. Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye'deki limanların ortak özelliklerinden biridir?

- A) Tamamının doğal liman özelliği göstermesi
B) Hepsinin demir yolu bağlantısına sahip olması
C) Uluslararası ticarete ve taşımacılıkta kullanılması
D) Yalnızca ihracat amaçlı hizmet vermesi
E) Tamamının serbest ticaret bölgesi olması

10. Türkiye'de kara yolu taşımacılığının diğer ulaşım türlerine göre daha yaygın olmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

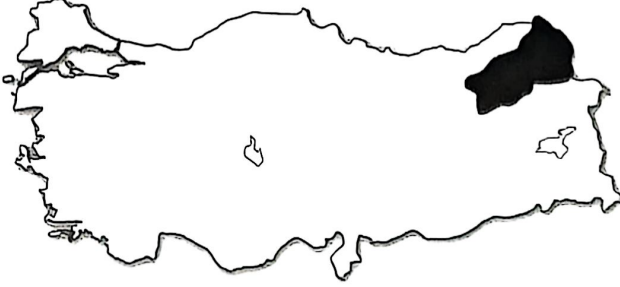
- A) Deniz taşımacılığının pahalı olması
B) Yerleşim birimlerinin ülke geneline dağılmış olması
C) Demir yolu ağlarının çok gelişmiş olması
D) Hava yolu ulaşımının ucuz olması
E) Liman sayısının fazla olması

1.	2.	3.	4.	5.
C	A	A	B	D
6.	7.	8.	9.	10.
E	B	D	C	B

TURİZM / TURİZM - 1

• **No Sordu?**

Aşağıdaki haritada bir alan koyu renkle gösterilmiştir.

Haritada gösterilen bu alanda aşağıdaki doğal ve kültürel unsurlardan hangisi bulunmaz?

- A) Ani Arkeolojik Alanı
- B) Sümela Manastırı
- C) Erzurum Çifte Minareli Medrese
- D) Kars Kalesi
- E) Palandöken Dağları

2025 AYT

• **Çözüm?**

A) Ani Arkeolojik Alanı

- Kars il sınırları içindedir. Bu alanda bulunur.

B) Sümela Manastırı

- Trabzon / Maçka'dadır.
- Doğu Karadeniz Bölgesi'ndedir, haritada gösterilen alanın dışındadır.

C) Erzurum Çifte Minareli Medrese

- Erzurum merkezde yer alır. Bu alanda bulunur.

D) Kars Kalesi

- Kars ilindedir. Bu alanda bulunur.

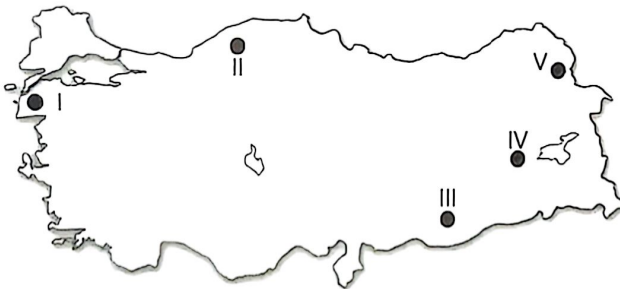
E) Palandöken Dağları

- Erzurum çevresindedir. Bu alanda bulunur.

CEVAP: B

• **No Sorar?**

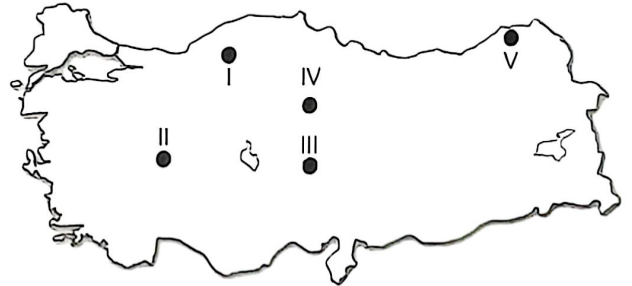
1. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Haritada Türkiye'nin UNESCO Dünya Kültür Mirası Listesi'nde bulunan varlıklarından hangisinin bulunduğu alan yanlış gösterilmiştir?

- A) I - Truva Antik Kenti
- B) II - Safranbolu Evleri
- C) III - Göbeklitepe
- D) IV - Nemrut Heykelleri
- E) V - Ani Arkeolojik Alanı

2. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Haritadaki numaralı yerler ile yurdumuzda bulunan millî parklar aşağıdakilerin hangisinde yanlış eşleştirilmiştir?

- A) I- Abant Gölü Millî Parkı – Bolu
- B) II- Başkomutan Tarihi Millî Parkı – Afyonkarahisar
- C) III-Altındere Vadisi Millî Parkı – Kayseri
- D) IV-Çamlık Millî Parkı – Yozgat
- E) V- Hatila Vadisi Millî Parkı – Artvin

TURİZM / TURİZM - 1

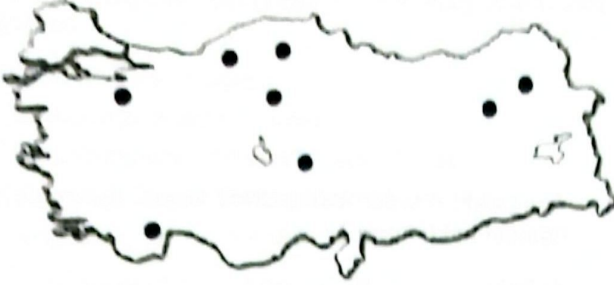
3. Türkiye'de turizm faaliyetlerinin yaygınlaşması aşağıdaki sorunlardan hangisinin ortaya çıkmasında daha etkili olmuştur?
- A) Kıyı alanlarında yapılaşmanın artması
B) Tarım arazilerinin genişlemesi
C) Sanayi tesislerinin kıyı kesimlere kayması
D) Dış ticaret açığının azalması
E) Kırsal nüfus oranının artması
4. Türkiye'de turizm sektörüne yönelik devlet desteklerinin öncelikli hedefi aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Yerleşim alanlarının kentleşme hızını artırmak
B) Ülkenin doğal ve kültürel değerlerini sürdürülebilir biçimde korumak
C) Dış ticaret dengesini tamamen sağlamak
D) Toplumsal yapıyı farklı kültürlerle dönüştürmek
E) Ulaşım yatırımlarını yalnızca turizm bölgelerine yönlendirmek
5. Aşağıdakilerden hangisinin, Türkiye'de kültür turizminin gelişmesine sağladığı katkı, diğerlerine göre daha sınırlıdır?
- A) Tarihî kent dokularının korunarak turizme açılması
B) Kültürel miras alanlarının tanıtım faaliyetlerinin artırılması
C) Geleneksel el sanatlarının sergilendiği merkezlerin yaygınlaştırılması
D) Doğa sporlarına yönelik tesislerin artırılması
E) Müzecilik faaliyetlerinin geliştirilmesi
6. Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye'de turizm sektörünün geliştirilmesine yönelik devlet tarafından uygulanan politikalar arasında yer almaz?
- A) Turizm yatırımlarına yönelik vergi indirimi ve teşviklerin sağlanması
B) Turizm bölgelerinde altyapı ve üstyapı çalışmalarının desteklenmesi
C) Kültürel ve doğal miras alanlarının tanıtım faaliyetlerinin artırılması
D) Sanayi yatırımlarının turizm merkezlerine yönlendirilmesi
E) Nitelikli konaklama tesislerinin yapımına kredi ve destek verilmesi
7. Aşağıdaki kış turizm merkezi ve bulunduğu il eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?
- A) Sarıkamış - Kars
B) Kartalkaya - Kocaeli
C) Saklıkent - Antalya
D) Uludağ - Bursa
E) Elmadag - Ankara
8. Aşağıdaki UNESCO Dünya Mirası alanlarından hangisinde Türk kültürüne ait öğelerin ağırlığı daha fazladır?
- A) Cumalıkızık (Bursa)
B) Göbeklitepe (Şanlıurfa)
C) Hattuşa (Çorum)
D) Xanthos-Letoon (Muğla)
E) Nemrut Dağı (Adıyaman)
9. Yerleşim tarihi açısından öneme sahip aşağıdaki yerler ile bulundukları il eşleştirmelerinden hangisi doğrudur?
- A) Kültepe - Diyarbakır
B) Çatalhöyük - Yozgat
C) Alacahöyük - Konya
D) Hattuşa - Çorum
E) Alişar - Çanakkale
10. Aşağıdaki körfezlerin hangisinde deniz turizmi mevsimi diğerlerinden daha uzun yaşanmaktadır?
- A) Gökova B) Erdek C) İzmit
D) Gemlik E) Saros

1.	2.	3.	4.	5.
D	C	A	B	D
6.	7.	8.	9.	10.
D	B	A	D	A

TURİZM/TURİZM-2

• Ne Sordu?

Aşağıdaki haritada bazı turizm merkezleri koyu renkli noktalara gösterilmiştir.

Bu merkezlerin tümü aşağıdaki turizm türlerinden hangisine uygun yerleri göstermektedir?

- A) Termal B) Rafting C) Kış
D) Mağara E) Yayla

2018 AYT

• Çözüm?

A) Termal

- Termal merkezler daha çok fay hatları boyunca yoğunlaşır. Haritadaki dağılışı buna uymaz.

B) Rafting

- Akarsu vadilerine özgüdür. Noktalar nehir sistemleriyle örtüşmüyor.

C) Kış

- Kayak merkezleri Türkiye'nin farklı bölgelerinde, yüksek dağlık alanlarda bulunur. Haritadaki tüm noktalar bu özelliği taşır.

D) Mağara

- Karstik alanlarla yaygındır. Tüm noktalar için geçerli değildir.

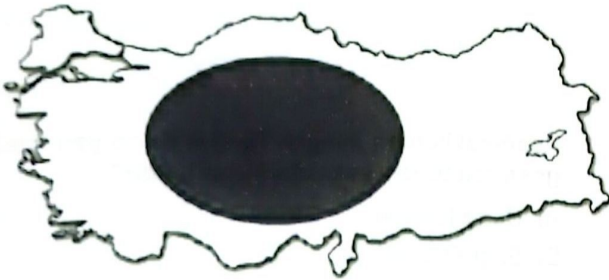
E) Yayla

- Yayla turizmi daha çok Karadeniz ve Akdeniz'de yoğunlaşır. Haritadaki dağılışı buna uymaz.

CEVAP: C

• Ne Sorar?

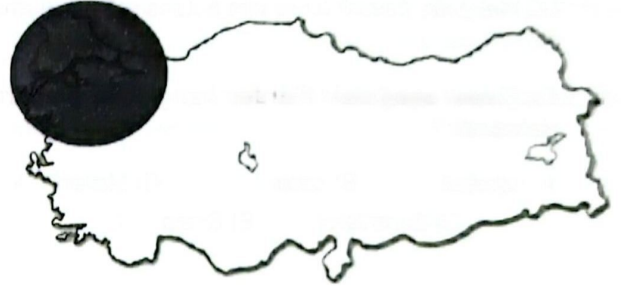
1. Aşağıdaki haritada bir bölge koyu renkle gösterilmiştir.

Haritada koyu renkle gösterilen bölgede aşağıdaki turizm değerlerinden hangisi yoktur?

- A) Erciyes Kayak Merkezi
B) Kapadokya
C) Kızılcahamam
D) Hattuşaş
E) Yakutiye Medresesi

2. Aşağıdaki haritada bir bölge koyu renkle gösterilmiştir.

Haritada koyu renkle gösterilen bölgede aşağıdaki turizm değerlerinden hangisi yoktur?

- A) Selimiye Camii
B) Asos Antik Kenti
C) Afrodisiyas Antik Kenti
D) Galata Kulesi
E) Kartepe Kayak Merkezi

TURİZM / TURİZM - 2

3. Ülkemizde turizm faaliyetlerini canlandırmak için çeşitli çalışmalar yapılmaktadır. Bunlardan biri de Turizm Kori-dorları Projeleri'dir.
- Buna göre aşağıdaki şehirlerden hangisi inanç korl-dorundadır?
- A) Bursa B) Samsun C) Kayseri
D) Erzurum E) Gaziantep
4. UNESCO tarafından "Dünyanın ilk tapınak kompleksi" olarak tanımlan Göbeklitepe aşağıdaki illerden han-gisinin sınırları içerisinde midir?
- A) İstanbul B) İzmir C) Konya
D) Çorum E) Şanlıurfa
5. Türkiye'nin çoğu ilinde, o il ile özdeşleşmiş tarihî ve coğ-rafi mekânlar önemli bir turizm potansiyeli oluşturmaktadı-r.
- Kız Kalesi aşağıdaki illerden hangisinin sınırları içe-risindedir?
- A) İstanbul B) İzmir C) Mersin
D) Diyarbakır E) Sinop
6. I. Yer altı kaynaklarının bolluğu
II. Doğal güzelliklerin fazlalığı
III. Tarihî miras zenginliği
- Türkiye'de turizmin gelişmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkisi yoktur?
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III
7. Türkiye'de kültür turizminin en yoğun olduğu il aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Antalya B) İstanbul C) Muğla
D) İzmir E) Aydın
8. Aşağıdaki illerden hangisinde kayak turizminin ge-lişmesi beklenmez?
- A) Bolu B) Gaziantep C) Kocaeli
D) Isparta E) Kars
9. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de termal turizm merkezlerinden biri değildir?
- A) Yalova B) Kütahya C) Afyonkarahisar
D) Bursa E) Trabzon
10. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de en yeni gelişme gösteren turizm sektörlerinden biridir?
- A) Deniz turizmi
B) Sağlık turizmi
C) Kültür turizmi
D) Termal turizm
E) Kış turizmi

1.	2.	3.	4.	5.
E	C	E	E	C
6.	7.	8.	9.	10.
A	B	B	E	B

BÖLGE KAVRAMI / BÖLGESEL KALKINMA PROJELERİ

• Ne Sordu?

Türkiye'de hâlen tarıma dayalı sanayiye en fazla katkı sağlayan bölgesel kalkınma projesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Doğu Anadolu Projesi
- B) Güneydoğu Anadolu Projesi
- C) Doğu Karadeniz Bölgesel Gelişim Projesi
- D) Yeşilirmak Havza Gelişim Projesi
- E) Zonguldak, Bartın, Karabük Projesi

2016 KPSS-ORTAÖĞRETİM

• Cevap?

A) Doğu Anadolu Projesi (DAP)

- Hayvancılık ön plandadır.

B) Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP)

- Türkiye'nin en kapsamlı bölgesel kalkınma projesidir. Tarıma dayalı sanayiye en fazla katkıyı sağlayan projedir.

C) Doğu Karadeniz Bölgesel Gelişim Projesi (DOKAP)

- Yayılcılık faaliyetlerini geliştirmek ön plandadır.

D) Yeşilirmak Havza Gelişim Projesi

- Bölgesel ve havza ölçeklidir.

E) Zonguldak-Bartın-Karabük Projesi (ZBK)

- Sanayi ve madencilik ağırlıklıdır. Tarıma dayalı sanayi ön planda değildir.

CEVAP: B

• Ne Sorar?

1. Aşağıdaki illerden hangisi Güneydoğu Anadolu Projesi illerinden biri değildir?

- A) Diyarbakır B) Şanlıurfa C) Malatya
- D) Gaziantep E) Batman

2. Aşağıdaki illerden hangisi Doğu Anadolu Projesi illerinden biri değildir?

- A) Muş B) Sivas C) Artvin
- D) Ardahan E) Bingöl

3. Bir grup öğrenci, Güneydoğu Anadolu Projesi'nin kapsadığı illerde yer alan ovalarda araştırma yapacaktır.

Bu öğrencilerin aşağıdaki ovalardan hangisine gitmesi beklenemez?

- A) Ceylanpınar B) Harran C) Suruç
- D) Amik E) Viranşehir

4. Aşağıdakilerden hangisi Konya Ovası Sulama Projesi (KOP) kapsamındaki illerden biri değildir?

- A) Kırşehir B) Ankara C) Nevşehir
- D) Kırıkkale E) Aksaray

BÖLGE KAVRAMI / BÖLGESEL KALKINMA PROJELERİ

5. Aşağıdaki illerden hangisi Doğu Karadeniz Projesi (DOKAP) illerinden biri değildir?
- A) Rize B) Giresun C) Kastamonu
D) Bayburt E) Artvin
6. Aşağıdakilerden hangisi Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP)'nin beklenen sonuçlarından biri değildir?
- A) Sulanan tarım alanlarının genişlemesi
B) Tarımsal verimliliğin artması
C) Bölgeden dışarıya yapılan göçlerin azalması
D) Sanayi ve hizmet sektörlerinin gelişmesi
E) Bölgedeki deprem riskinin azalması
7. Aşağıdakilerden hangisi Konya Ovası Projesi (KOP)'nin beklenen sonuçlarından biri değildir?
- A) Sulama olanaklarının artırılması
B) Tarımsal verimliliğin yükseltilmesi
C) Yer altı su kaynakları üzerindeki baskının azaltılması
D) Bölgedeki sanayi ve tarıma dayalı sanayinin gelişmesi
E) Yayla turizminin geliştirilmesi
8. Aşağıdakilerden hangisi ZBK (Zonguldak-Bartın-Karabük) Projesi'nin beklenen sonuçlarından biri değildir?
- A) Madencilik ve sanayi faaliyetlerinin modernleştirilmesi
B) Ulaşım ve altyapı hizmetlerinin geliştirilmesi
C) İstihdamın artırılması ve göçün azaltılması
D) Liman ve lojistik faaliyetlerinin desteklenmesi
E) Sulama olanaklarının artırılması
9. Aşağıdakilerden hangisi Doğu Anadolu Projesi (DAP)'nin beklenen sonuçlarından biri değildir?
- A) Liman ve lojistik faaliyetlerinin desteklenmesi
B) Mera ıslahı ve hayvansal üretimin artırılması
C) Bölgedeki göçlerin azaltılması
D) Sürdürülebilir kalkınma anlayışının benimsenmesi
E) Hayvancılığın geliştirilmesi ve verimin artırılması
10. Aşağıdakilerden hangisi herhangi bir bölgesel kalkınma projesine dahil değildir?
- A) Sivas
B) Kahramanmaraş
C) Adıyaman
D) Bartın
E) Karaman

1.	2.	3.	4.	5.
C	C	D	B	C
6.	7.	8.	9.	10.
E	E	E	A	B

BÖLGE KAVRAMI / SINIRLAR VE SINIR KAPILARI

• Ne Sordu?

Gürcistan'dan Artvin üzerinden Türkiye'ye ve buradan da kara yoluyla doğrudan İran'a gidecek olan bir turist kafilesinin sırasıyla aşağıdaki sınır kapılarının hangilerinin geçmesi gerekir?

- A) Sarp-Gürbulak
- B) Kapıkule-Cilvegözü
- C) Dilucu-Sarp
- D) Sarp-Cilvegözü
- E) Gürbulak-Ceylanpınar

2022 KPSS-LİSANS

• Çözüm?

A) Sarp – Gürbulak

- Sarp: Gürcistan
- Gürbulak: İran
- Doğru

B) Kapıkule – Cilvegözü

- Kapıkule → Bulgaristan
- Cilvegözü → Suriye

C) Dilucu – Sarp

- Dilucu → Nahçıvan (Azerbaycan)
- Sarp: Gürcistan

D) Sarp – Cilvegözü

- Sarp: Gürcistan
- Cilvegözü → Suriye

E) Gürbulak – Ceylanpınar

- Gürbulak: İran
- Ceylanpınar: Suriye

CEVAP: A

BÖLGE KAVRAMI / SINIRLAR VE SINIR KAPILARI

Ne Sordu?

1. Türkiye–İran sınırı, Türkiye'nin doğu kesiminde yer almakta olup tarihsel süreçte yapılan antlaşmalarla belirlenmiştir. Bu sınır boyunca bazı illerimiz İran ile doğrudan sınır komşusudur.

Aşağıdaki illerden hangisinin İran ile kara sınırı bulunmaktadır?

- A) Van B) Ağrı C) Ardahan
D) Erzurum E) Kars

2. Bulgaristan'dan Edirne üzerinden Türkiye'ye giriş yapan ve buradan kara yoluyla doğrudan Irak'a geçecek olan bir turist kafilesinin sırasıyla aşağıdaki sınır kapılarından hangilerini kullanması gerekir?

- A) Kapıkule – Habur
B) Kapıkule – Gürbulak
C) Dereköy – Dilucu
D) Ipsala – Cilvegözü
E) Hamzabeyli – Sarp

3. • 1921 Kars Antlaşması ile belirlenmiştir.
• Alican ve Akyaka sınır kapılarına sahiptir.
• Demir yolu bağlantısı vardır.

Yukarıda sınırına ilişkin bazı özellikleri verilen ve Türkiye'ye komşu ülke aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gürcistan
B) Ermenistan
C) Azerbaycan (Nahçıvan)
D) İran
E) Bulgaristan

4. Türkiye'nin bazı komşu ülkeleri ile olan sınır kapıları aşağıda verilmiştir.

Buna göre aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi doğrudur?

- A) Bulgaristan – Kapıkule
B) Yunanistan – Cilvegözü
C) Gürcistan – Habur
D) İran – Ipsala
E) Suriye – Sarp

5. Türkiye-Yunanistan sınırı ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Lozan Antlaşması ile bugünkü hâlini almıştır.
B) Meriç Nehri sınır oluşturur.
C) Sadece Edirne ilimizin Yunanistan'a sınırı vardır.
D) Demir yolu bağlantısı vardır
E) Sarp sınır kapısı bulunur.

BÖLGE KAVRAMI / SINIRLAR VE SINIR KAPILARI

6. I. Türkiye'nin en uzun kara sınırını oluşturur.
II. Sınırın önemli bir bölümü akarsu boyunca uzanır.
III. Lozan Antlaşması ile kesin hâlini almıştır.

Türkiye'nin sınır özellikleri dikkate alındığında, yukarıdakilerden hangileri Türkiye-Suriye sınırına aittir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

7. Aşağıdaki illerden hangisinin birden fazla ülkeye sınırı vardır?

- A) Ağrı B) Kırklareli C) Hatay
D) Şırnak E) Mardin

8. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin kara sınırlarının genel özelliklerinden biri değildir?

- A) Kıtalar arası geçiş özelliği gösterir.
B) Tarihsel süreçte şekillenmiştir.
C) Tamamı doğal sınırdır.
D) Jeopolitik önem taşır.
E) Ulaşım ve ticareti etkiler.

9. Türkiye-Iran sınırının önemli bir bölümünün aşağıdaki doğal unsurlardan hangisine göre belirlenmiş olması, sınırın niteliğini açıklamada etkilidir?

- A) Fay hatları
B) Kıyı çizgisi
C) Su bölümü çizgileri
D) Delta ovaları
E) Karstik şekiller

10. Türkiye'nin kara sınırlarıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Türkiye'nin Avrupa kıtasındaki kara sınırları Yunanistan ve Bulgaristan ile sınırlıdır.
B) Türkiye-Yunanistan sınırının bir bölümü Meriç Nehri boyunca uzanır.
C) Türkiye-Iran sınırı, belirlenen en eski kara sınırdır.
D) Türkiye'nin güney sınırlarının tamamı doğal unsurlara göre çizilmiştir.
E) Türkiye, doğuda birden fazla ülke ile kara sınırına sahiptir.

1.	2.	3.	4.	5.
A	A	B	A	E
6.	7.	8.	9.	10.
A	D	C	C	D

İLİTÜRKİYE-1

• Ne Sordu?

Üniversitede arkadaş olan dört öğrenci, yaşadıkları kentler ve bu kentlerin ekonomik faaliyetleri hakkında aşağıdaki bilgileri vermişlerdir.

Ayşen: Yaşadığım kent Türkiye'nin en büyük maden kömürü havzasında yer alır.

Şahin: Akdeniz Bölgesi'nde bir kentte yaşıyorum. Kentteki en önemli sanayi kolu demir-çelik sektörüdür.

Ayhan: Benim yaşadığım kent kıyıda ve burada ham petrolü işleyen bir rafineri bulunmaktadır.

Burak: Yaşadığım kentte Türkiye'nin en küçük petrol rafinerisi bulunmaktadır. Rafineride işlenen petrol yoreden elde edilmektedir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi bu öğrencilerin yaşadıkları kentlerden biri değildir?

- A) Zonguldak B) Iskenderun C) Aliağa
D) Batman E) Kırıkkale

2014 KPSS-LİSANS

• Çözüm?

Ayşen

"Türkiye'nin en büyük maden kömürü havzası"

- Zonguldak

Şahin

"Akdeniz'de, en önemli sanayi kolu demir-çelik"

- Iskenderun

Ayhan

"Kıyıda ve ham petrol işleyen rafineri var"

- Aliağa

Burak

"Türkiye'nin en küçük rafinerisi, işlenen petrol yoreden elde edilir"

- Batman

CEVAP: E

İLİTÜRKİYE-1

• Ne Sorar?

1. Aşağıdaki illerden hangisinin hem Karadeniz'e hem de Marmara Denizi'ne kıyısı vardır?

A) Sakarya B) Kocaeli C) Zonguldak
D) Edirne E) Balıkesir

2. Aşağıdaki illerden hangisinin Anadolu Yarımadası'nda toprakları bulunmamaktadır?

A) Kocaeli B) Kırklareli C) Balıkesir
D) Çanakkale E) İstanbul

3. Üniversitede arkadaş olan dört öğrenci, yaşadıkları kentlerin ekonomik faaliyetleriyle ilgili şu bilgileri vermişlerdir:

- Selin: Benim kentimde demir-çelik sanayisi gelişmiştir.
- Emre: Benim yaşadığım kentteki termik santral linyitle çalışır ve çevrede geniş linyit yatakları vardır.
- Tuğçe: Yaşadığım kentte Türkiye'nin önemli bir bakır işleme tesisi yer alır.
- Furkan: Benim yaşadığım kentte Türkiye'nin en büyük petrol rafinerilerinden biri bulunur.

Buna göre, aşağıdaki kentlerden hangisi bu öğrencilerin yaşadıkları kentlerden biri olamaz?

A) Iskenderun B) Soma C) Sinop
D) Samsun E) Kocaeli

4. Taş işçiliği, dillerin ve dinlerin buluşma noktası olması ve tarihî dokusu ile ünlüdür. Deprem riski düşüktür. Deyrulzafaran Manastırı, Mor Gabriel Manastırı, Kasımiye Medresesi, Zinciriye Medresesi önemli turistik alanlardır.

Özellikleri verilen il aşağıdakilerden hangisidir?

A) Diyarbakır B) Şanlıurfa C) Mardin
D) Şırnak E) Batman

5. İl sınırlarındaki Karakaya Barajı Türkiye'nin en büyük hidroelektrik barajlarından biridir. Dünyanın en büyük kuru kayısı üretim merkezidir. Hekimhan ve Hasançelebi'den çıkarılan demir, Iskenderun demir çelik fabrikasında işlenir.

Özellikleri verilen il aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tunceli B) Elazığ C) Bingöl
D) Malatya E) Diyarbakır

6. Türkiye'nin gül üretim merkezidir. Akdeniz iklimi ile karasal iklim arasında geçiş iklimi görülür. Gölcük ve Eğirdir önemli gölleridir. Adada Antik Kenti, Eğirdir Kalesi, Pınargözü Mağarası, Davraz Kayak Merkezi, Kuyucak Köyü Lavanta Vadisi önemli turistik alanlardır.

Özellikleri verilen il aşağıdakilerden hangisidir?

A) Burdur B) Denizli C) Muğla
D) Isparta E) Antalya

İL İL TÜRKİYE-1

7. • Gündüz seyranlılık, gece gerdanlılık
• Serhat şehri
• Güller ve göller şehri
• Ege'nin incisi

Aşağıdaki iller ile yukarıdaki ifadeler eşleştirildiğinde hangi il açıkta kalır?

- A) İzmir B) Isparta C) Iğdır
D) Mardin E) Sivas

8. • Ege ile İç Anadolu arasında geçiş konumuna sahip bir şehirdir.
• Seramik ham maddeleri bakımından zengindir.
• Türkiye'nin en önemli linyit rezervlerinden bir kısmı buradadır.
• Fay hatları nedeniyle jeotermal kaynakları oldukça fazladır.
• Aizanoi Antik Kenti önemli turizm alanıdır.

Özellikleri verilen il aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eskişehir B) Uşak C) Afyonkarahisar
D) Manisa E) Kütahya

9. • Geniş art bölgesi sayesinde gelişen liman kenti
• Turizm fonksiyonlarının etkisiyle gelişen kent
• Ulaşımda önemli kavşak noktası olan kent
• Demir çelik sanayisi gelişen kent

Yukarıda aşağıdaki kentlerden hangisinin gelişmesinde etkili olan etmen yoktur?

- A) Şanlıurfa B) Afyonkarahisar C) Bodrum
D) İzmir E) Karabük

10. • Gediz Havzası üzerinde kurulu, tarım ve sanayi bakımından gelişmiş bir ildir.
• İl sınırları içindeki Kula volkanları ülkemizin en genç volkanik alanıdır.
• Sardes Antik kenti, Kula Volkanik Jeoparkı, Spil Dağı Millî Parkı önemli turistik alanlardır.

Özellikleri verilen il aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Manisa B) Denizli C) İzmir
D) Uşak E) Balıkesir

1.	2.	3.	4.	5.
B	B	C	C	D
6.	7.	8.	9.	10.
D	E	E	A	A

İL İL TÜRKİYE - 2

• Ne Sordu?

Kasımiye Medresesi, Deyrulzafaran Manastırı ve Zeynel Abidin Türbesi gibi yapılar başta olmak üzere pek çok kültürel çekiciliğin bulunduğu il, Türkiye'deki turizmin çeşitlenmesine ve yaygınlaşmasına örnek oluşturmaktadır.

Bu yapılara sahip olan il aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Diyarbakır B) Mardin C) Şanlıurfa
D) Hatay E) Adıyaman

2021 KPSS-LİSANS

• Çözüm?

- A) Diyarbakır → Surlar, Ulu Cami
B) Mardin → Hepsı burada
C) Şanlıurfa → Balıklıgöl, Göbeklitepe
D) Hatay → Mozaikler, St. Pierre Kilisesi
E) Adıyaman → Nemrut Tümülüsü

CEVAP: B

• Ne Sorar?

1. Aşağıdaki illerden hangisinin hem Ege hem de Marmara Denizi'ne kıyısı vardır?

- A) Sakarya B) Kocaeli C) Zonguldak
D) Edirne E) Balıkesir

2. Aşağıdaki illerin hangisinde kaplıca turizmi daha fazla gelişmiştir?

- A) Afyonkarahisar B) Ordu
C) Burdur D) Ardahan
E) Mardin

3. • Seyhan ve Ceyhan nehirlerinin oluşturduğu delta ovası olan Çukurova üzerinde yer alır.
• Türkiye'nin 10 büyük şehrinden biridir.
• Türkiye'nin en önemli sanayi ve tarım şehirlerinden biridir. Özellikle dokuma sanayi çok gelişmiştir.
• Ayas Antik Kenti, Taşköprü, Yumurtalık Lagünü önemli turistik yerleridir.

Özellikleri verilen il aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Adana B) Mersin C) Hatay
D) Osmaniye E) Kayseri

İL İL TÜRKİYE - 2

4. Aşağıdakilerden hangisi UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde yer alan turistik değeriyle doğru eşleştirilmiştir?

- A) Safranbolu Evleri – Zonguldak
- B) Göbeklitepe – Şanlıurfa
- C) Nemrut Dağı – Malatya
- D) Efes – Manisa
- E) Divriği Ulu Camii – Tokat

5. Aşağıdaki turistik değerlerden hangisi bulunduğu il ile doğru eşleştirilmiştir?

- A) Bergama– Muğla
- B) Çatalhöyük – Aksaray
- C) Efes – İzmir
- D) Nemrut Dağı – Diyarbakır
- E) Uzungöl – Artvin

6. • Termalin başkentidir.
- Sultan ve Emir dağları il sınırlarındadır.
- Batı Anadolu Fay Hattı üzerinde olduğu için deprem riski yüksektir.
- Haşhaş üretimi yaygındır.
- Frig vadisinde peribacaları vardır.

Özellikleri verilen il aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bursa
- B) Ankara
- C) Konya
- D) İzmir
- E) Afyonkarahisar

7. • Nemrut Dağı UNESCO korumasındadır.
- Tütün üretimi yaygındır. Cendere köprüsünün turistik değeri vardır.
- Petrol çıkarılır.

Özellikleri verilen il aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Diyarbakır
- B) Mardin
- C) Şanlıurfa
- D) Hatay
- E) Adıyaman

8. • "Dağlarından yağ ovalarından bal" akan şehir olarak bilinen ildir.
- Batı Anadolu Fay Hattı üzerinde olduğu için deprem riski yüksektir.
- Afrodias Antik kenti, Milet Antik kenti önemli turistik yerlerdir.
- İncir, il için monokültür durumundadır.

Özelliklere sahip olan il aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aydın
- B) İzmir
- C) Manisa
- D) Muğla
- E) Antalya

9. • Serhat yani sınır şehridir.
- "Göğre komşu topraklar" olarak bilinir.
- Ülkemizin en yüksek barajı Yusufeli Barajı il sınırları içindedir.
- Cankurtaran ve Pirinkayalar Tüneli oldukça önemlidir.
- Türkiye'nin tek biyosfer alanı ve Hatila Vadisi Milli Parkı önemli turistik yerlerdir.

Özellikleri verilen il aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kars
- B) Erzurum
- C) Rize
- D) Artvin
- E) Trabzon

10. • Hem Marmara hem de Ege Denizi'ne kıyısı bulunur.
- Batı Anadolu Fay Hattı üzerinde olduğu için deprem riski yüksektir.
- Türkiye'nin en güzel tombololarından Kapıdağ Yarımadası tombolosu il sınırları içindedir.
- Mermer ve bor en önemli madenlerdir

Özelliklere sahip olan il aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çanakkale
- B) Bursa
- C) Manisa
- D) Balıkesir
- E) Yalova

1.	2.	3.	4.	5.
E	A	A	B	C
6.	7.	8.	9.	10.
E	E	A	D	D